

TRIBUNAL DE COMPTES D'ANDORRA

Informe sobre l'avaluació global de les accions governamentals
relacionades amb el canvi climàtic (ClimateScanner) 2024

El Ple del Tribunal de Comptes, en l'exercici de la funció fiscalitzadora requerida per l'article 2 del Decret legislatiu del 27-9-2017 de publicació del text refós de la Llei del Tribunal de Comptes, del 13 d'abril del 2000, i les seves modificacions posteriors, ha aprovat, en la sessió celebrada el 26 de setembre de 2024, l'Informe d'avaluació global de les accions governamentals relacionades amb el canvi climàtic (ClimateScanner).

Els treballs s'han dut a terme amb sotmetiment a les lleis i als valors ètics fonamentals d'integritat, independència i objectivitat, competència, comportament professional i confidencialitat i transparència que regeixen l'organització i l'activitat del Tribunal de Comptes.

L'informe, havent acomplert amb els tràmits que requereix l'article 10 de la Llei del Tribunal de Comptes, serà tramès al Consell General per a la seva consideració.

ÍNDEX

1. ANTECEDENTS	5
2. INTRODUCCIÓ	6
2.1. OBJECTE I ABAST	6
2.2. METODOLOGIA	6
2.3. MARC JURÍDIC	8
3. AVALUACIÓ REALITZADA	9
3.1. GOVERNANÇA	9
3.1.1. G1 – MARC LEGAL I REGLAMENTARI	9
3.1.2. G2 – ESTRUCTURA GOVERNAMENTAL	12
3.1.3. G3 – ESTRATÈGIA A LLARG TERMINI (LTS)	16
3.1.4. G4 – GESTIÓ DE RISCOS	19
3.1.5. G5 – COORDINACIÓ HORITZONTAL I VERTICAL	23
3.1.6. G6 – INVOLUCRACIÓ DE LES PARTS INTERESSADES	27
3.1.7. G7 – INCLUSIVITAT	30
3.1.8. G8 – MECANISMES DE MONITORATGE	31
3.1.9. G9 – TRANSPARÈNCIA	34
3.1.10. G10 - SUPERVISIÓ I LITIGI CLIMÀTIC	38
3.2. POLÍTIQUES PÚBLIQUES	42
3.2.1. P1 - CONTRIBUCIONS DETERMINADES A NIVELL NACIONAL (NDC)	42
3.2.2. P2 - ESTRATÈGIA DE MITIGACIÓ	45
3.2.3. P3 – PLANS I ESTRATÈGIES NACIONALS D'ADAPTACIÓ	49
3.2.4. P4 – SECTORS DE MITIGACIÓ	50
3.2.5. P5 – SECTORS D'ADAPTACIÓ	59
3.3. FINANÇAMENT	67
3.3.1. F1 – FINANÇAMENT CLIMÀTIC NACIONAL	67
3.3.2. F2 – FINANÇAMENT CLIMÀTIC INTERNACIONAL (PAÏSOS PROVEÏDORS)	71
3.3.3. F3 – FINANÇAMENT CLIMÀTIC INTERNACIONAL (PAÏSOS BENEFICIARIS)	75
3.3.4. F4 - MECANISMES DE FINANÇAMENT CLIMÀTIC PRIVAT NACIONAL I INTERNACIONAL	77
4. RESULTAT DE L'AVAUACIÓ	81
5. WEBGRAFIA	85
6. AL·LEGACIONS	88
7. OBSERVACIONS COMPLEMENTÀRIES	110
8. RESULTAT DE L'AVAUACIÓ DESPRÉS D'AL·LEGACIONS	125

Abreviacions

BTR: Biennial Transparency Report (Informe biennal de transparència)

CMNUCC: La Convenció Marc de les Nacions Unides sobre el Canvi Climàtic

CNECC: Comissió Nacional de l'Energia i del Canvi Climàtic

EENCC: Estratègia energètica nacional i de lluita contra el canvi climàtic.

EFS: Entitat fiscalitzadora superior

ENM: Estratègia nacional de mobilitat

GEI: Gasos d'Efecte Hivernacle

IDH: Índex de Desenvolupament Humà

INTOSAI Institutional Organization of Supreme Audit Institutions (Organització Internacional d'Entitats Fiscalitzadores Superiors)

IPCC: Intergovernmental Panel on Climate Change (El Grup Intergovernamental d'Experts sobre el Canvi Climàtic)

LITECC: Llei 21/2018, del 13 de setembre, d'impuls de la transició energètica i del canvi climàtic (LITECC)

LTS: Long-Term Strategy on Energy and Climate Change 2020-2050

NDC: Nationally Determined Contributions (Contribucions determinades a nivell nacional)

OECC: Oficina de l'Energia i del Canvi Climàtic

OEDC: Organization for Economic Co-operation and Development

OPCC: Observatori Pirinenc del Canvi Climàtic

PAACCC: Procés d'Adaptació d'Andorra al Canvi Climàtic

PSIEA: Pla sectorial d'infraestructures energètiques d'Andorra

SPTTMM: Subcomissió permanent de treball tècnic en el marc de la mobilitat

TCU: Tribunal de Contas da União de Brazil

UNDP: United Nations Development Program

UNFCCC: The United Nations Framework Convention on Climate Change

Informe sobre l'avaluació global de les accions governamentals relacionades amb el canvi climàtic (ClimateScanner) 2024

1. ANTECEDENTS

El 30 novembre del 2016, el Consell General va ratificar l'Acord de París, de 12 de desembre del 2015, pel qual s'assumeix el compromís de mantenir l'augment de la temperatura mitja mundial per sota dels 2°C respecte als nivells preindustrials, i prosseguir els esforços per tal de limitar aquest augment de la temperatura a 1,5°C en relació als nivells preindustrials així com augmentar la capacitat d'adaptació als efectes adversos del canvi climàtic i promoure la resiliència al clima i un desenvolupament amb baixes emissions de gasos amb efecte d'hivernacle, de manera que no comprometi la producció d'aliments. També situar els fluxos financers en un nivell compatible amb una trajectòria que condueixi a un desenvolupament resiliència al clima i amb baixes emissions de gasos amb efecte d'hivernacle.

La mitigació i l'adaptació al canvi climàtic és una tasca que requereix una implicació conjunta dels actors públics i privats, també de la societat civil. Per aquest motiu, l'any 2015 el Govern aprovà la creació de l'Oficina de l'Energia i del Canvi Climàtic que té com a missió la implantació progressiva de la política energètica i de lluita contra el canvi climàtic.

Davant la situació d'emergència global, l'INTOSAI¹ ha impulsat el compromís de les Entitats Fiscalitzadores Superiors dels diferents continents en la problemàtica del canvi climàtic mitjançant la implementació de l'eina d'avaluació global de l'actuació governamental en els eixos de Governança, Finançament i Polítiques públiques dirigides al clima denominada ClimateScanner.

En aquest informe, l'eina té com a objectiu, entre altres, efectuar avaluacions a escala nacional, per a posteriorment consolidar les dades obtingudes dins d'un panorama internacional, i presentar-les a la propera conferència anual de les Nacions Unides dedicada al canvi climàtic (El 29è període de sessions de la Conferència de les Parts a la Convenció Marc de les Nacions Unides sobre el Canvi Climàtic que es celebrarà a Azerbaidjan de l'11 al 22 de novembre de 2024).

D'aquesta manera hom possibilita extreure una visió estàtica sobre les actuacions del Govern, en matèria climàtica, sota els estàndards establerts a l'aplicatiu del ClimateScanner per tal d'orientar-hi els esforços i fons públics i alhora, i possibilitar programar futures auditories operatives en aquells apartats, dels quals s'entengui que són mereixedors d'un estudi més aprofundit.

---

¹ <https://www.intosai.org/es/noticias/actualidades/detalle/2023-11-no3-letter-int-chair.html>

2. INTRODUCCIÓ

2.1. Objecte i abast

Des de l'any 2001, el Tribunal de Comptes forma part de l'Organització Internacional d'Entitats Fiscalitzadores Superiors (INTOSAI), i en exercici de l'atribució definida en l'art. 3 de la Llei del Tribunal de Comptes, de 13 d'abril de 2000, li correspon l'anàlisi de la utilització dels recursos disponibles amb criteris d'eficiència i formular les propostes que tendeixin a millorar els serveis prestats per l'Administració pública.

L'adopció i utilització de l'eina ClimateScanner forma part del Pla anual de treball per al 2024, tal com consta a l'acta de la sessió del Ple del Tribunal de Comptes del dia 11 d'abril del 2024, d'acord amb les competències que té atribuïdes aquest Tribunal.

Aquesta actuació suposa la realització d'una avaluació global de les accions governamentals relacionades amb el canvi climàtic, en els eixos de Governança, Polítiques públiques i Finançament .

La informació examinada ha estat la facilitada, principalment, per l'Oficina de l'Energia i del Canvi Climàtic i per diferents àrees de Govern.

2.2. Metodologia

L'informe s'ha realitzat seguint els criteris establerts en el marc de l'aplicatiu ClimateScanner, que fixa de forma escrupolosa a través d'uns documents anomenats *Framework*² i *Handbook*, quina ha de ser la manera d'entendre i de puntuar cadascun dels ítems, per això s'ha hagut de seguir una formació específica organitzada des del propi INTOSAI.

Cadascun dels components que integren els tres eixos (Governança, Polítiques públiques i Finançament), comprenen una sèrie d'ítems als quals se'ls hi assigna una puntuació, una justificació i unes evidències.

Per mantenir el rigor de l'eina, al llarg de l'informe, en especial, en els títols de Components i Ítems, es conserva el significat de la semàntica emprada en l'aplicatiu traduït al català, no obstant en la justificació s'ha efectuat l'adaptació a la idiosincràsia d'Andorra, en els casos que ha estat escaient.

Respecte de la puntuació, la més elevada s'anomena implementació avançada, seguida d'implementació intermèdia, implementació inicial, quan no s'evidencia es puntua com a sense implementació i finalment quan no correspon es puntua com no aplicable.

---

² Eixos, components ítems definits al *Framework* disponible a <https://sites.tcu.gov.br/climatescanner/materiais/Framework-ING.pdf>

Pel que fa a la justificació de la puntuació, atesa la limitació del nombre de caràcters que permet introduir l'aplicatiu, primerament per a cada ítem s'inclou aquesta justificació emmarcada en un requadre i traduïda al català, que correspondrà amb l'explicació inserida en anglès en l'aplicatiu. En els casos on s'ha cregut escaient ampliar-la per a la seva millor comprensió, va seguida d'una justificació addicional.

A continuació es reproduïxen els **Ítems** avaluats, dins de cada **Component** i **Eixos**:

EIX	COMPONENT	ÍTEM
Governança	G1) Marc legal i reglamentari	A) Existència d'un marc legislatiu B) Coherència amb l'Acord de París C) Integració
	G2) Estructura governamental	A) Existències d'una estructura governamental nacional B) Responsabilitats definides C) Absència de llacunes o superposicions D) Lideratge
	G3) Estratègia a llarg termini	A) Estratègia a llarg termini B) Alineació amb els NDC C) Interconnexió amb els ODS
	G4) Gestió de riscos	A) Mapatge de riscos B) Interfície amb la ciència C) Riscos climàtics als instruments de planificació
	G5) Coordinació horitzontal i vertical	A) Mecanismes de coordinació horitzontal B) Dinàmica de la interacció horitzontal C) Mecanismes de coordinació vertical D) Dinàmica de la interacció vertical
	G6) Involucració de les parts interessades	A) Existència de mecanismes de participació B) Representativitat C) Dinàmica de la interacció
	G7) Inclusivitat	A) Identificació dels grups vulnerables B) Inclusió al procés de presa de decisions C) Polítiques equitatives
	G8) Mecanismes de monitoratge	A) Existència de mecanismes B) Retroalimentació per la formulació de polítiques
	G9) Transparència	A) Transparència global B) Transparència a nivell nacional C) Informes accessibles públicament
	G10) Supervisió i litigi climàtic	A) Parlament B) Entitats fiscalitzadores C) Litigi climàtic
Polítiques públiques	P1) Contribucions determinades a nivell nacional (NDC)	A) Actualització B) Ambició C) Fites per sector
	P2) Estratègia de mitigació	A) Mapatge B) Estratègia nacional C) Plans sectorials
	P3) Plans i estratègies nacionals d'adaptació	A) Existència de plans nacionals d'adaptació B) Cobertura C) Estratègies i plans actualitzats
	P4) Sectors de mitigació	A) Disseny de polítiques climàtiques B) Accions específiques C) Reptes d'implementació D) Mecanismes de seguiment i avaluació
	P5) Sectors d'adaptació	A) Disseny de polítiques climàtiques B) Accions específiques C) Reptes d'implementació D) Mecanismes de seguiment i avaluació
Finançament	F1) Finançament climàtic nacional	A) Planificació i pressupost B) Rastreig del finançament directe C) Rastreig del finançament indirecte D) Informe
	F2) Finançament climàtic internacional (països proveïdors)	A) Compromisos establerts B) Recursos assignats i desemborsats C) Informe

F3) Finançament climàtic internacional (països beneficiaris)	A) Avaluació de les necessitats B) Fonts identificades i mobilitzades C) Desembors supervisat D) Informe
F4) Mecanismes de finançament climàtic privat nacional i internacional	A) Mecanismes de mobilització B) Seguiment del finançament privat C) Informe

Aquest treball permet constatar quins són els punts forts i els punts febles en matèria de canvi climàtic a la data de conclusió de l'informe.

Els resultats parcials dels països participants s'integraran en una representació gràfica de l'eina a nivell mundial.

El treball de camp va concloure el 16 d'agost de 2024.

2.3. Marc jurídic

La legislació que regula l'acció governamental en matèria de canvi climàtic es conté, fonamentalment, en les següents disposicions:

- Llei del Govern, de 15 de desembre del 2000 i les seves modificacions posteriors
- Conveni marc de les Nacions Unides sobre el canvi climàtic del 9 de maig de 1992 ratificat pel Consell General el 18 de novembre del 2010
- Decret del 29-4-2015 de creació de l'Oficina de l'Energia i del Canvi Climàtic
- Acord de París, de 12 de desembre del 2015 i ratificat pel Consell General el 30 de novembre del 2016
- Llei 21/2018, del 13 de setembre, d'impuls de la transició energètica i del canvi climàtic, i les seves modificacions posteriors
- Decret del 4-3-2020 d'observació sistemàtica i registre per a l'elaboració de l'inventari nacional sobre els gasos d'efecte d'hivernacle
- Decret del 30-9-2020 de modificació del Reglament de funcionament intern i composició de la Comissió Nacional de l'Energia i del Canvi Climàtic (CNECC) i la seva modificació posterior

3. AVALUACIÓ REALITZADA

3.1. Governança

Segons la UNDP, la Governança³ fa referència a l'exercici d'autoritat política, econòmica i administrativa en la gestió dels assumptes d'un país a tots els nivells. La Governança inclou tots els mecanismes, processos i institucions a través dels quals els interessats articulen els seus interessos, medien les seves diferències i exerceixen els seus drets i obligacions legals.

En l'àmbit nacional, s'entén que fer front a la crisi climàtica requereix un sistema de Governança estructurat que permeti respondre adequadament als reptes que planteja el canvi climàtic. L'eix Governança cobreix aspectes institucionals relacionats tant amb la mitigació dels gasos d'efecte hivernacle com amb l'adaptació al canvi climàtic.

3.1.1. G1 – Marc legal i reglamentari

Aquest component avalua l'existència d'un marc legal i reglamentari sobre el canvi climàtic, que ha de permetre l'assoliment dels objectius de mitigació i adaptació.

G1. A – Existència d'un marc legislatiu

Aquest ítem, avalua si existeix un marc legal i reglamentari sobre el canvi climàtic. Pot incloure una llei integral i/o un marc legal i reglamentari que abordin aspectes generals del canvi climàtic, però en tot cas que sigui vinculant.

Puntuació:

Implementació intermèdia

Justificació:

La LITECC en relació a qüestions com la salut pública, seguretat climàtica, l'ús d'instruments financers i econòmics, la qualitat del combustible, requisits sobre l'agricultura i requisits sobre els automòbils, no preveu amb tant grau de detall aquests aspectes com les legislacions de països de l'entorn.

Justificació addicional:

Tot i que inicialment aquest ítem presenta una avaluació binària – si el país té aquest marc, l'avaluació hauria de ser “implementació avançada” i, si no, l'avaluació hauria de ser “sense implementació”. Es poden considerar puntuacions d'implementació inicial” o “implementació intermèdia” si hi són els elements següents:

- Existeix una llei nacional sobre canvi climàtic, però es considera que aquesta llei és genèrica o no aborda aspectes rellevants, cosa que podria portar a una avaluació com a “implementació intermèdia”;

---

³ <http://www.undp-aciac.org/publications/other/undp/governance/undppolicydoc97-e.pdf>

- No existeix cap llei aprovada, però el Govern ja ha desenvolupat un projecte de llei que guia l'acció del Govern i l'ha presentat al Consell General, cosa que podria conduir a una avaluació com a "implementació inicial".

En aquest cas, la LITECC estableix com a prioritari en termes d'adaptació els àmbits de la salut, l'agricultura, l'energia i el turisme. No obstant, el tractament de les temàtiques de la salut pública i l'agricultura és genèric. Així mateix, no aborda aspectes rellevants que regulen altres països de l'entorn, com la seguretat climàtica, l'ús d'instruments financers i econòmics, la qualitat del combustible o el parc automobilístic. Per tant, s'ha d'assignar una implementació intermèdia.

Evidències:

- Llei 21/2018, del 13 de setembre, d'impuls de la transició energètica i del canvi climàtic
- Edicte de 23 de gener 2020, pel qual el Consell General aprova l'Acord de reconeixement de la crisi climàtica i de declaració de l'estat d'emergència climàtica
- Decret del 30-9-2020 de modificació del Reglament de funcionament intern i composició de la Comissió Nacional de l'Energia i del Canvi Climàtic (CNECC)

G1.B - Coherència amb l'Acord de París

Aquest ítem avalua si el marc legal i reglamentari nacional sobre el canvi climàtic està alineat amb les disposicions establertes amb l'Acord de París.

Puntuació:

Implementació intermèdia

Justificació:

No hi ha disposicions a la legislació que facin referència a l'article 4 de l'Acord de París sobre les NDC.

S'incorporen els objectius generals esmentats en l'article 2, encara que es preveuen objectius més específics per a aconseguir l'objectiu de l'Acord de París.

Finalment, la legislació inclou les previsions de transparència i les obligacions d'informació establertes per l'article 13 de l'Acord de París a l'article 6 de LITECC, però de manera molt genèrica.

Justificació addicional:

En cas que existeixi un marc legal sobre el canvi climàtic i que aquest hagi estat aprovat després de l'Acord de París, hi ha alguns aspectes clau que cal considerar per avaluar en quina mesura el marc és coherent amb aquest:

- Si les NDC estan contemplades a la legislació, inclosos els principis fonamentals esmentats a l'article 4 de l'Acord de París (les NDC es presenten cada cinc anys, amb un nivell d'ambició creixent);
- Si la legislació incorpora els objectius generals de l'Acord de París establerts a l'article 2.1;
- Si la legislació reconeix les obligacions de transparència i presentació d'informes establertes per l'article 13 de l'Acord de París i estableix regles generals per complir-les, d'acord amb principis com la claredat i seguiment dels avenços, flexibilitat segons

les capacitats de cada nació, suport als països en desenvolupament i revisions externes, quan aquest sigui el cas;

Per puntuar és necessari avaluar l'existència d'aquests diferents aspectes en el marc legislatiu. La presència d'un nombre més gran o més petit dels aspectes esmentats anteriorment, condueix als diferents nivells d'avaluació.

En el cas d'Andorra, els objectius de reducció d'emissions estan lligats als objectius de contenció de la temperatura a través dels escenaris de l'IPCC⁴. Manca un instrument que relligui a través d'aquests escenaris, els objectius de contenció de les temperatures de l'Acord de París amb l'objectiu de reducció de les emissions de la LITECC.

Evidències:

- Comunicacions determinades a nivell nacional

G1.C – Integració

En aquest ítem s'avalua si el marc legal i reglamentari preveu com a imperativa, la integració de la temàtica del canvi climàtic en els instruments de planificació nacional i plans sectorials.

Puntuació:

Implementació inicial

Justificació:

Hi ha algunes previsions a la legislació. L'article 54 de la LITECC estableix l'obligació d'integrar el canvi climàtic en polítiques, plans i programes estratègics. En el Decret de creació de l'Oficina de l'Energia i del Canvi Climàtic, s'espera que l'organisme impulsi plans d'acció alineats amb els acords i convenis internacionals. Aquestes disposicions es descriuen de forma genèrica i no aporten detall suficient.

Justificació addicional:

El *handbook* estableix que si el marc jurídic conté disposicions específiques que permetin consideracions sobre el canvi climàtic, és necessari considerar si són específiques i completes, o per contra, si són genèriques o imprecises.

Evidències:

- Llei 21/2018, del 13 de setembre, d'impuls de la transició energètica i del canvi climàtic (LITECC)
- Decret del 29-4-2015 de creació de l'Oficina de l'Energia i del Canvi Climàtic

---

⁴ Consultar els escenaris actualitzats a: <https://www.ipcc.ch/report/sixth-assessment-report-cycle/>

3.1.2. G2 – Estructura governamental

Aquest component avalua si el Govern compta amb una estructura adequada i específica per abordar les qüestions sobre el canvi climàtic.

G2.A – Existència d'una estructura governamental nacional

Ítem de resultat binari, que avalua l'existència d'una estructura governamental nacional que tingui l'atribució expressa d'abordar el canvi climàtic.

Puntuació:

Implementació avançada

Justificació:

Hi ha dos organismes que aborden qüestions sobre el canvi climàtic: d'una banda, l'Oficina de l'Energia i del Canvi climàtic, que forma part de la Secretaria d'Estat de Transició Energètica, Transports i Mobilitat, i es troba en el sí de l'organització i estructura dels serveis del Cap de Govern, regulada per l'article 12 de la LITECC. I d'altra banda, la Comissió Nacional de l'Energia i del Canvi Climàtic, regulada per l'article 11 de la LITECC, que és un òrgan consultiu que inclou tant a membres d'organismes públics com a grups d'interès.

Justificació addicional:

El *Handbook* assenyala que si el país té una estructura específica per abordar qüestions de canvi climàtic, o si hi ha una estructura de govern, les atribucions del qual inclouen expressament abordar el canvi climàtic, la puntuació correspondrà a implementació avançada.

Evidències:

- Llei 21/2018, del 13 de setembre, d'impuls de la transició energètica i del canvi climàtic (LITECC)
- <https://transparencia.ad/en/organitzacio-de-l-administracio/cap-de-govern>
- Decret del 29-4-2015 de creació de l'Oficina de l'Energia i del Canvi Climàtic
- Decret del 30-9-2020 de modificació del Reglament de funcionament intern i composició de la Comissió Nacional de l'Energia i del Canvi Climàtic (CNECC)

G2. B – Responsabilitats definides

Ítem que avalua si les responsabilitats de liderar, coordinar, implementar, monitorar i donar transparència a les respostes nacionals al canvi climàtic, estan clarament definides en els diferents òrgans.

Puntuació:

Implementació inicial

Justificació:

La LITECC estableix a l'article 11.3 i el Reglament intern de funcionament i composició de la Comissió al seu article 3, que la CNECC té com a funció supervisar l'estratègia energètica nacional i de lluita contra el canvi climàtic, els seus programes d'acció, i participar en la revisió, modificació i adaptació dels seus objectius.

Així mateix, la LITECC senyala a l'article 12.5 la missió de l'Oficina en termes generals. I és la regulació de la creació la que detalla quines són les seves funcions. Es troba a faltar previsions sobre qui sustenta la responsabilitat de liderar, coordinar, implementar i treballar sobre la transparència en matèria de canvi climàtic.

Justificació addicional:

El Handbook fa referència a si s'han assignat certs tipus de responsabilitats que són: - liderar; - coordinar; - implementar; - monitorar; - donar transparència a les respostes nacionals. Alhora, és necessari a més d'identificar si es donen aquest tipus de responsabilitats, si aquestes estan definides de forma clara.

Evidències:

- Llei 21/2018, del 13 de setembre, d'impuls de la transició energètica i del canvi climàtic (LITECC)
- Decret del 30-9-2020 de modificació del Reglament de funcionament intern i composició de la Comissió Nacional de l'Energia i del Canvi Climàtic (CNECC)
- Decret del 29-4-2015 de creació de l'Oficina de l'Energia i del Canvi Climàtic
- <https://transparencia.ad/en/web/guest/organitzacio-de-l-administracio/cap-de-govern>

G2. C – Absència de llacunes o superposicions

Aquest ítem avalua si les responsabilitats de liderar, coordinar, implementar, monitorar i donar transparència a les respostes nacionals al canvi climàtic estan ben definides a l'estructura de responsabilitats, sense que es donin llacunes ni superposicions (entenent que les llacunes o bretxes indiquen que aquestes activitats que són rellevants per abordar el canvi climàtic no s'han assignat a cap actor i que la superposició indica que la mateixa activitat s'ha assignat a diferents actors, encara que sigui de forma parcial). Així el que és significatiu és identificar el nombre de bretxes i superposicions per avaluar des del punt de vista de l'eficiència (capacitat per aconseguir els resultats desitjats amb el mínim possible de recursos), l'acció del Govern sobre les activitats per abordar el canvi climàtic⁵.

Puntuació:

---

⁵ <https://portal.tcu.gov.br/data/files/DB/A0/6D/1B/0DB6A8108DD885A8F18818A8/Guia%20FSDL-ES.pdf>

Implementació inicial

Justificació:

S'observen llacunes en la definició de les responsabilitats pel que fa al lideratge, coordinació, implementació i la transparència.

Justificació addicional:

El *Handbook* fixa la resolució de les qüestions següents per tal de puntuar l'ítem:

1. Identificar els ministeris, les agències i els organismes amb funcions relacionades amb el canvi climàtic;

L'estructura governamental identificada és l'OECC.

2. Obtenir les lleis i altres normes, que estableixen les funcions d'aquestes organitzacions;

Normes que regulen l'òrgan:

- Decret del 29-4-2015 de creació de l'Oficina de l'Energia i del Canvi Climàtic
- Llei 21/2018, del 13 de setembre, d'impuls de la transició energètica i del canvi climàtic, i les seves modificacions posteriors

3. Identificar atribucions referides a liderar, coordinar, implementar, monitorar; i transparència a les accions climàtiques;

4. Comparar com es distribueixen les responsabilitats i identificar superposicions i bretxes entre elles;

OECC	CNECC
Impulsar el marc legal	Fer el seguiment de l'EENCC (monitorar)
Promoure plans d'actuació	
Planificar i desenvolupar campanyes de sensibilització de la societat	
Gestionar els ajuts de govern	
Fomentar les relacions entre les corporacions públiques (coordinar)	
Promoure projectes al país per compensar les emissions de gasos	
Potenciar el rol exemplar de l'Administració	

5. Reflexionar sobre la quantitat i rellevància de les superposicions i bretxes identificades.

Tenim llacunes en liderar, coordinar, implementar i treballar sobre la transparència en matèria de canvi climàtic

Segons el *handbook*, hi ha d'haver previsions respecte a l'atribució de responsabilitats de lideratge, coordinació, implementació, monitoratge i donar transparència.

Hi ha buits en 3 de les 5 atribucions previstes al *handbook*, per aquest motiu s'assigna una implementació inicial.

Evidències:

- Llei 21/2018, del 13 de setembre, d'impuls de la transició energètica i del canvi climàtic (LITECC)
- Decret del 30-9-2020 de modificació del Reglament de funcionament intern i composició de la Comissió Nacional de l'Energia i del Canvi Climàtic (CNECC)
- Decret del 29-4-2015 de creació de l'Oficina de l'Energia i del Canvi Climàtic

G2. D – Lideratge

Aquest ítem avalua l'existència d'un organisme o òrgan governamental a escala nacional, responsable de liderar, dirigir i coordinar les respostes al canvi climàtic, i amb autoritat per mobilitzar a altres òrgans governamentals.

A Andorra aquest òrgan és l'Oficina de l'energia i del canvi climàtic.

Puntuació:

Implementació inicial

Justificació:

La Oficina de l'energia i del canvi climàtic està adscrita orgànicament als serveis del Cap de Govern, i a la pràctica té les responsabilitats de liderar, dirigir i coordinar les respostes per al canvi climàtic, i amb autoritat per mobilitzar a d'altres òrgans governamentals. Però, entre les funcions establertes per la Llei 21/2018, a l'OECC no s'esmenta aquest lideratge.

Justificació addicional:

Davant la necessitat d'involucrar diversos actors governamentals per abordar el problema, és important comptar amb un organisme governamental nacional amb responsabilitats per liderar, dirigir i coordinar les respostes al canvi climàtic. Alhora, aquest organisme coordinador es considera més fort quan s'ubica sota el més alt lideratge del govern, cosa que mostra la voluntat política de prioritzar els temes de canvi climàtic i atorga a aquest organisme el poder de mobilitzar d'altres actors governamentals. També influirà en el nivell de la puntuació d'aquest ítem el fet de que aquest organisme a més de polítics o actors d'alt rang, disposi de tècnics. Aquesta segona derivada incrementarà la puntuació, si escau.

Evidències:

- Llei 21/2018, del 13 de setembre, d'impuls de la transició energètica i del canvi climàtic (LITECC)
- Decret del 30-9-2020 de modificació del Reglament de funcionament intern i composició de la Comissió Nacional de l'Energia i del Canvi Climàtic (CNECC)
- Decret del 29-4-2015 de creació de l'Oficina de l'Energia i del Canvi Climàtic

3.1.3. G3 – Estratègia a llarg termini (LTS)⁶

Aquest component avalua l'existència i consistència de l'estratègia a llarg termini, es tracta d'un document formal on el país comunica a la Secretaria de la CMNUCC el curs d'acció a llarg termini per un desenvolupament amb baixes emissions de carboni.⁷

Per abordar la problemàtica climàtica, és necessari que els governs basteixin una estratègia que contingui accions contínues i que es desenvolupi al llarg del temps, en els horitzons temporals del 2030 i 2050. Tot i que l'Acord de París no estableix el període de temps que ha d'abastar una LTS, és necessari que aquest sigui almenys fins al 2050.

G3. A – Estratègia a llarg termini

Ítem de resultat binari, que avalua si el país ha comunicat o tramès la seva estratègia a llarg termini a la CMNUCC, o l'existència d'un document oficial que estableixi una estratègia a llarg termini en matèria de canvi climàtic.

Puntuació:

Implementació avançada

Justificació:

Andorra ha aprovat l'Estratègia a llarg termini el novembre de 2021 i l'ha presentat a la UNFCCC el novembre del 2022.

Evidències:

- Estratègia a llarg termini (Long-Term Strategy on Energy and Climate Change 2020-2050)

G3. B – Alineació amb els NDC (*Nationally Determined Contributions*)

Ítem que avalua la concordança entre l'estratègia a llarg termini i la NDC actual.

NDC són els documents on els països presenten oficialment els seus compromisos per reduir les emissions de gasos amb efecte d'hivernacle, adaptar-se als impactes i declarar-ne d'altres intencions relacionades amb l'acció climàtica.

Puntuació:

---

⁶ Consultar la Estratègia a llarg termini a: <https://unfccc.int/documents/310712https://www.wri.org/climate/long-term-strategies/what-is-long-term-strategy#:~:text=In%20the%20context%20of%20the,%2Dterm%20low%2Dmission%20development>

⁷ <https://www.wri.org/climate/long-term-strategies/what-is-long-term-strategy#:~:text=In%20the%20context%20of%20the,%2Dterm%20low%2Dmission%20development>

Implementació inicial

Justificació:

L'estratègia a llarg termini no està actualitzada amb els últims objectius establerts a la NDC (l'objectiu de reduir les emissions de GEI pel 2050 passa del 37% al 55%). Per tant, manca actualitzar alguns mecanismes perquè aquests siguin més ambiciosos, i així assolir els resultats desitjats.

Justificació addicional:

S'avalua que el contingut de la LTS i el de la NDC siguin coherents entre si (en el sentit de que la LTS contingui accions que portin a la consecució de l'expressat en la NDC i que la LTS contingui accions, mecanismes i /o activitats que donin cobertura a totes les àrees i sectors rellevants per als compromisos expressats en la NDC).

El *Handbook* fixa la resolució de les qüestions següents per tal de puntuar l'ítem:

- Si l'estratègia a llarg termini conté disposicions que condueixin als resultats expressats en la NDC.
- Sí, però la LTS segueix establint mecanismes que condueixen a la reducció d'un 37% de les emissions, i no del 55% com estableix la NDC.
- Si l'estratègia a llarg termini és integral, en el sentit de comprendre línies d'acció, mecanismes i activitats que cobreixin àrees i sectors rellevants per als compromisos expressats en la NDC. Sinó, què tant grans i rellevants són les bretxes identificades.

Sí, cobreix els mateixos sectors excepte la indústria que està prevista a la LTS i no a la NDC. Els sectors que s'integren es llisten a continuació:

- Energia: mobilitat, edificació, electricitat
- Agricultura, silvicultura
- Sector residus
- Si està inclòs en la LTS el mecanisme d'augment de l'ambició de mitigació de les NDC de l'Acord de París (Art. 4).

No, la LTS preveu una disminució de les emissions del 37%, en lloc del 55%.

La implementació és inicial, en tant que les respostes són positives en una tercera part de les qüestions.

Evidències:

- Estratègia a llarg termini
- Contribucions determinades a nivell nacional de 2022

G3. C – Interconnexió amb els ODS

Atès que l'estratègia a llarg termini té com a objectiu dissenyar accions climàtiques nacionals pel futur, és important avaluar en quina mesura aquesta estratègia identifica aquestes interrelacions i indica formes d'aprofitar els efectes positius i minimitzar-ne els negatius. Així, aquest ítem que avalua si l'estratègia preveu interconnexions entre l'ODS 13 (acció climàtica) i els altres ODS, tant positives (beneficis i sinergies) com

negatives (compensacions).

Puntuació:

Implementació inicial

Justificació:

Tot i que s'identifica en quins ODS s'impacta amb l'acció climàtica, les referències en els ODS són genèriques, atès que no s'identifica aquestes interrelacions i no s'indica formes d'aprofitar els efectes positius i minimitzar-ne els negatius.

Justificació addicional:

El *Handbook* fixa els següents criteris per tal de puntuar l'ítem:

Situació	Puntuació suggerida
No hi ha referències als ODS a l'estratègia a llarg termini	Sense implementació
Hi ha referències als ODS a l'estratègia a llarg termini, però són genèriques	Implementació inicial
Hi ha referències als ODS a l'estratègia a llarg termini i identifiquen quins ODS estan connectats amb el canvi climàtic i si els impactes són positius o negatius	Implementació intermèdia
Hi ha referències als ODS a l'estratègia a llarg termini, identifiquen quins ODS estan connectats amb el canvi climàtic i si els impactes són positius o negatius, i indiquen formes d'aprofitar els impactes positius i/o minimitzar els negatius	Implementació avançada

Sustainable development goals (SDGs)	The Long-Term Strategy on Energy and Climate Change (LTSECC)
   	Programme I. Decarbonisation to achieve carbon neutrality: mitigating greenhouse gas emissions
 	Programme II. Programme for national action for adaptation to climate change and greater resilience
	Programme III. Programme for the national carbon credit market and other taxation tools to achieve carbon neutrality
   	Programme IV. Social transition programme
  	
   	Programme V. Innovation, research and systematic observation

Font: 6. Relationship between the Long-Term Strategy on Energy and Climate Change and other national strategies. Page 39 from The Long-Term Strategy

No s'identifica si els impactes són positius o negatius. Per aquest motiu s'assigna una implementació inicial.

Evidències:

- Estratègia a llarg termini

3.1.4. G4 – Gestió de riscos

La gestió de riscos es relaciona amb plans, accions, estratègies o polítiques públiques per reduir la probabilitat i/o magnitud de possibles conseqüències adverses, en funció dels riscos avaluats o percebuts.⁸

Aquest component avalua si el Govern aborda adequadament els riscos associats a l'impacte del canvi climàtic.

⁸ Climate Change 2022: Impacts, Adaptation and Vulnerability. Contribution of Working Group II to the Sixth Assessment Report of the Intergovernmental Panel on Climate Change. Annex II: Glossary. IPCC 2022. Disponible a <https://www.ipcc.ch/report/ar6/wg2/>

G4. A – Mapatge de riscos

Ítem de resultat binari, que avalua si el país compta amb un mapatge de riscos elaborat o actualitzat els darrers cinc anys.

Puntuació:

Implementació avançada

Justificació:

Hi ha un mapatge de riscos a la pàgina 94 i següents de l'Informe biennal de transparència, a la pàgina 86 i següents de la Comunicació nacional del 2021 i a la pàgina 42 i següents de l'Estratègia a llarg termini.

Justificació addicional:

Com es tracta d'un ítem de resultat binari, la puntuació ha de ser implementació avançada.

Evidències:

- Informe biennal de transparència
- Comunicació Nacional del 2021
- Estratègia a llarg termini

G4. B – Interfície amb la ciència

Ítem que avalua en quina mesura el Govern basa la identificació de riscos en l'evidència científica.

Puntuació:

Implementació intermèdia

Justificació:

La identificació dels riscos relacionats amb els impactes del canvi climàtic es basa en dos documents que s'adjunten com a evidències. L'informe de la OPCC demostra quines institucions científiques havien participat en aquests informes. Però hem de tenir en compte que la principal evidència científica, l'informe de l'OPCC, no està actualitzada, ja que la darrera versió és del 2018. A més, aquest no disposa d'un anàlisi de riscos dels sectors comerç i serveis, indústria, urbanisme, infraestructura i mobilitat i salut.

Justificació addicional:

El *Handbook* fixa els següents criteris per tal de puntuar l'ítem:

- El nivell de participació de les institucions científiques en el procés de mapatge de riscos;
- En quina mesura es va utilitzar la informació científica disponible en aquest mapatge.

Segons l'Informe biennal de transparència, el mapatge de riscos es basa en l'informe

de la OPCC⁹ així com en la PAACC. Per respondre aquesta qüestió s'ha realitzat una comparativa entre l'informe elaborat per una institució científica, la OPCC¹⁰ i el mapatge de riscos elaborat posteriorment.

Vegeu el comparatiu següent:

Riscos identificats per la OPCC	Riscos identificats al BTR i PAAC
BIODIVERSITAT Canvis en la productivitat i abundància de les espècies Modificacions en la distribució geogràfica Alteracions de les interaccions ecològiques i del funcionament dels ecosistemes Risc més elevat d'invasió i/o expansió de'espècies exòtiques Impactes en la interconnexió entre les xarxes d'espais protegits Canvis del cicle vital (flora) Canvis en la composició i en les interaccions entre espècies a la comunitat ecològica	BIODIVERSITAT Desaparició, desplaçament o modificació de la distribució i funcionament d'hàbitats amb el conseqüent canvi de distribució d'espècies animals i vegetals amb el seu risc de desaparició Canvis en la fenologia de les espècies que podria provocar desajustos amb els cicles dels insectes polinitzadors Entrada de nous vectors i espècies al·lòctones que poden provocar noves plaques, enfermetats o desplaçament d'espècies autòctones Increment de la taxa d'erosió del sol per l'augment de les precipitacions intenses que pot generar una pèrdua d'hàbitat per vèries espècies
BOSCOS Canvis de la diversitat de les comunitats vegetals Canvis en el repartiment altitudinal de les espècies forestals Alteració de la productivitat dels boscos i paper dels boscos com a pou de carboni Alteració de les condicions de salut dels boscos i possible desequilibri amb les comunitats d'agents patògens Impacte del canvi climàtic en el risc d'incendis forestals als Pirineus	GESTIÓ FORESTAL Canvis en la distribució de les espècies vegetals del bosc i pujada del límit altitudinal del bosc, degut, tant al increment de la temperatura, com a la disminució de la pressió ramadera Augment de la probabilitat de sequies i disminució de la humetat atmosfèrica que incrementarà el risc d'incendis forestals Canvis en la fenologia i distribució de les espècies Augment de la producció de biomassa Danys als boscos provocats per fenòmens extrems
ESTANYS I TORBERES	
RECURSOS HIDRICS Canvis en les aigües superficials Canvis en les aigües subterrànies Canvis en les característiques físico-químiques de les masses d'aigua Canvis en la composició biològica de les masses d'aigua	GESTIÓN DEL AGUA Canvis en el règim mensual dels rius i disminució dels caudals amb la conseqüent reducció de la qualitat de l'aigua, increment de la concentració de contaminants, pèrdua de qualitat dels ecosistemes aquàtics i increment dels costos del tractament de l'aigua per la seva potabilització. Disminució del recurs hídric que pot provocar problemes de desabasteciment d'aigua potable Reducció del volum d'aigua emmagatzemada en forma de neu i de la duració d'aquest emmagatzematge Increment de risc d'inundació Augment de la competència entre els usos de l'aigua

⁹ <https://www.opcc-ctp.org/>

¹⁰ Hi participa la Universitat de Saragossa, la Universitat de Cantabria i la Universitat Autònoma de Barcelona

TURISME	TURISME
Reducció del atractiu turístic hivernal de les estacions d'esquí	Els canvis en la distribució de les precipitacions i la pujada de la quota de neu natural, afectaran a la qualitat, l'espessor i el recubriment de neu a les estacions d'esquí
Augment del risc per a les infraestructures turístiques com a conseqüència dels fenòmens hidrològics, geològics i dels esdeveniments climàtics extrems	Increment de la presió del turisme d'estiu, pot suposar un impacte sobre el paisatge i el medi natural
Prolongació de la estació del turisme de muntanya	Disminució de la disponibilitat d'aigua per a usos turístics
	Canvis en els ecosistemes naturals i el paisatge que poden suposar un efecte irreversible en alguns elements iconogràfics del paisatge dels pirineus
CULTIUS AGRÍCOLES I AGROPASTORALISME DE MUNTANYA	AGRICULTURA I RAMADERIA
Desplaçament de les àrees de idoneïtat dels cultius	Pujada del límit altitudinal del bosc en detriment de les pastures
Canvis en els rendiments dels cultius	Canvis en la productivitat vegetal i animal
Canvis en la producció i la qualitat de les pastures	Canvis en la composició i qualitat de les pastures
Reducció del benestar animal i de la producció ramadera	Noves plagues i enfermetats per les noves condicions climàtiques
Noves zoonosis i difusió de malalties del bestiar	Canvis en la fenologia de les espècies vegetals que poden generar desajustos amb els cicles dels insectes polinizadors
	Viabilitat de nous cultius per l'increment de les temperatures
	Danys i dificultats en la gestió de terrenys i infraestructures agrícoles i ramaderes, per l'augment de fenòmens climàtics extrems i la variabilitat interanual de les condicions climàtiques
ENERGIA	ENERGIA
Disminució de la capacitat de producció d'energia hidroelèctrica	Modificació de les plautes d'explotació del sistema hidrològic de la central hidroelèctrica d'Andorra, i possible afectació a les produccions per una menor disponibilitat de l'aigua com a recurs global
Disminució de l'eficiència de la producció de l'energia termoelèctrica	Increment de la demanda energètica a l'estiu, que pot superar la capacitat de subministrament amb les infraestructures existents
Variació estacional de la demanda energètica	Serà necessària l'habilitació dels edificis i llars per adequar-los a les noves condicions tèrmiques i complir amb el grau de confort climàtic. Consideració de pobresa energètica.
Increment del risc de danys a les infraestructures energètiques	Els augments de temperatura permetran una reducció de les necessitats energètiques a l'hivern
	Augment dels riscos en relació a les xarxes de distribució lineals i a les infraestructures elèctriques
	Possible augment dels preus dels hidrocarburs (increment de la demanda, esgotament progressiu i pel compliment de possibles normatives)
	La producció de l'energia eòlica podria veure's negativament afectada durant les properes dècades
RISCOS NATURALS	RISCOS NATURALS
Augment dels fenòmens meteorològics extrems	Major probabilitat d'ocurrència d'episodis extrems, tormentes, riades extraordinàries, grans moviments per abundants pluges, corrents d'arrossegament, caiguda de blocs i allaus que poden provocar un impacte sobre el sector socioeconòmic, les infraestructures i els habitats naturals del país
Augment de la freqüència d'inundacions i crescudes	
Augment de les esclavissades i desprendiments de roques	
Majors riscos relacionats amb la degradació del pergelisol	
Allaus	
	SALUT
	Augment de la freqüència d'onades de calor, que comportarà impactes negatius sobre la salut, sobretot a la població infantil i d'edat més avançada
	L'increment de temperatures i condicions de humetat pot generar problemes negatius sobre la salut, major presència de gasos i particulars contaminats a l'atmosfera, un increment de nous vectors d'enfermetats, problemes d'abasteciment d'aigua potable amb repercussions sobre la salut i canvis en la fenologia de les plantes que pot incrementar el risc d'al·lèrgies
	L'increment de la temperatura a l'hivern podria comportar un impacte positiu sobre la salut de la població, amb la disminució de les enfermetats típiques d'aquesta estació
	INFRAESTRUCTURES I MOBILITAT
	Afeccions a les infraestructures puntuals, a les xarxes de serveis i a la xarxa de carreteres, reduint la mobilitat de la ciutadania tant al territori andorrà com envers l'exterior
	Millora dels desplaçaments interns i externs i del transport de fluïts per tuberia a l'hivern (donada la reducció de dies de gel i onades de fret).
	URBANISME
	Danys o debilitament de les estructures dels edificis i les infraestructures públiques i privades donada la major freqüència d'episodis climàtics extrems i increment dels costos de la construcció i edificació per protecció davant aquests fenòmens
	Canvis en la demanda energètica dels edificis. Increment del consum energètic a l'estiu per la climatització dels edificis donada una major freqüència de calor.
	Augment de la competició de diferents sectors ambientals, socials i econòmics per diferents recursos hídrics
	INDUSTRIA
	L'increment dels costos econòmics, així com de la disponibilitat de l'energia i el cost de l'aigua donat els canvis de les condicions climàtiques, podria afectar el rendiment i competitivitat de la indústria
	L'increment dels fenòmens climàtics adversos, pot afectar les infraestructures de les zones industrials i els seus edificis
	La consideració de normatives més exigents que tinguin com a objectiu evitar la superació del llindar d'emissions de GEI i partícules emeses a l'atmosfera que es poden derivar del compliment de convenis internacionals, podria gectar a les activitats industrials que emeten contaminats a l'atmosfera
	COMERÇ I SERVEIS
	Disminució de l'afluència de turisme vinculat als esports d'hivern i per tant, tota activitat econòmica associada als comerços, bars, restaurants i serveis d'allotjament associat al turisme de neu
	La major probabilitat d'episodis climàtics severos i extrems, podrien provocar danys en mercaderies, infraestructures, comerços, i edificis de serveis i financers, comportant un increment de les despeses de manteniment i inversió per adequar les infraestructures a aquests episodis extrems
	Incertesa en el sector de les assegurances

Evidències:

- El canvi climàtic als Pirineus: Impactes, vulnerabilitat i adaptació (2018), de la pàgina 111 en endavant es fa un mapatge de riscos
- Resultats del procés participatiu d'Adaptació al Canvi Climàtic

- Informe biennal de transparència

G4. C – Riscos climàtics en els instruments de planificació

Ítem que avalua si els instruments nacionals a mitjà i llarg termini que tracten el canvi climàtic incorporen els riscos climàtics.

Puntuació:

Implementació inicial

Justificació:

Únicament es té constància d'un anàlisi de riscos en l'Estratègia energètica nacional i de lluita contra el canvi climàtic.

Justificació addicional:

Aquest ítem no ha de tenir una avaluació binària. El *Handbook* estableix que s'ha de considerar si els diferents instruments de planificació identificats, i també en cadascun d'aquests, en quina mesura s'estan considerant els riscos climàtics. Si aquestes consideracions son incidentals i puntuals, conduirien a una puntuació "implementació inicial". Si aquestes consideracions són més sistemàtiques i exhaustives, conduiran a una puntuació "implementació intermèdia" o implementació avançada"

En aquest cas, es troba la presència d'anàlisi de riscos a l'Estratègia energètica nacional i de lluita contra el canvi climàtic. Però aquest document no es pot considerar un instrument de planificació, ja que no entra en el grau de detall que un document d'aquesta tipologia requereix.

Evidències:

- Informe biennal de transparència

3.1.5. G5 – Coordinació horitzontal i vertical

El canvi climàtic és una qüestió transversal, que involucra diferents sectors i nivells jeràrquics de Govern. En aquest punt, és de gran importància la coordinació entre aquests actors per tal de donar una resposta eficient i efectiva als reptes que planteja el canvi climàtic.

Per això, aquest component avalua els mecanismes per permetre tant la coordinació horitzontal (entre els actors del mateix nivell de govern), com la coordinació vertical (entre actors dels diferents nivells de govern).

Per concretar si es tracta d'un cas de cooperació horitzontal o vertical, en primer lloc, caldria definir orgànicament la OECC. Segons l'article 5.2 del Decret 263/2023, del 7 de juny de 2023, d'estructuració dels Serveis del Cap de Govern, la Secretaria d'Estat de Transició Energètica, Transports i Mobilitat, assumeix les competències en matèria de canvi climàtic. En concret, totes les establertes a la LITECC a més de les que afegeix el referit article.

G5. A – Mecanismes de coordinació horitzontal

Ítem que avalua l'existència de mecanismes institucionals que permeten la coordinació horitzontal entre els diferents òrgans del mateix nivell jeràrquic de Govern. En matèria de canvi climàtic, i en cas d'existir-ne, es valora si estan sota el nivell més alt de lideratge del Govern i si els actors més rellevants hi estan involucrats.

Puntuació:

Implementació inicial

Justificació:

L'article 4.3 del Decret del 4-3-2020 d'observació sistemàtica i registre per l'elaboració de l'inventari nacional de gasos d'efecte d'hivernacle, estableix únicament que el Departament d'Estadística és responsable de gestionar, tractar i registrar les dades, variables i informació associada facilitada. I l'article 4.4 del mateix text estableix que l'OECC és l'encarregada de mantenir actualitzada la identificació de les variables necessàries d'acord amb els directrius definides pel Grup Intergovernamental d'Experts en el Canvi Climàtic, i d'elaborar l'inventari nacional.

Justificació addicional:

El *Handbook* fixa els següents criteris per tal de puntuar l'ítem:

- Si l'òrgan es troba el més alt lideratge del Govern
La resposta és sí.
- Si els actors més rellevants estan involucrats en aquests mecanismes
La resposta és: Només el Departament d'Estadística.

Situació	Puntuació suggerida
Inexistència de mecanismes	Sense implementació
Mecanismes existents, però respostes negatives a les dues preguntes anteriors	Implementació inicial
Mecanismes existents, resposta negativa a una pregunta i positiva a l'altra	Implementació intermèdia
Mecanismes existents i respostes positives a ambdues preguntes	Implementació avançada

Evidències:

- Decret 4-3-2020 d'observació sistemàtica i registre per l'elaboració de l'inventari nacional de gasos d'efecte d'hivernacle

G5. B – Dinàmica de la interacció horitzontal

Ítem que avalua si el mecanisme institucional de coordinació horitzontal existent està

estructurat i té una dinàmica de treball que permeti la interacció regular entre els seus membres.

El concepte en general consisteix a avaluar si aquests organismes són només formals o si permeten que els actors participin en discussions substancials sobre l'acció climàtica al país.

Puntuació:

Implementació inicial

Justificació:

Atesa la dimensió de l'organització governamental, el procediment de comunicació entre ministeris i/o departaments no està formalitzat mitjançant protocols escrits; s'efectua per correus electrònics o comunicacions telefòniques no existint evidències d'actes de reunions, el que fa difícil constatar la periodicitat amb la que es reuneixen i les temàtiques que es tracten en aquestes, i si participen en discussions substancials sobre l'acció climàtica pel país.

Justificació addicional:

El *Handbook* fixa la resolució de les qüestions següents per tal de puntuar l'ítem:

- Si aquests òrgans es reuneixen periòdicament
- Si discuteixen qüestions rellevants relacionades amb les polítiques i activitats sobre el canvi climàtic
- Si existeixen punts focals definits a les agències rellevants que formen part del mecanisme

Evidències:

- Primer Informe Biennal de Transparència d'Andorra, 25 d'octubre de 2023 ¹¹
- Segona comunicació Nacional d'Andorra davant la convenció marc de les Nacions Unides sobre el canvi climàtic ¹², pàgina 44

G5. C – Mecanismes de coordinació vertical

Ítem de resultat binari, que avalua l'existència de mecanismes institucionals que permeten la coordinació vertical en matèria de canvi climàtic, i en cas d'existir, es valora si existeix una representativitat dels governs locals (els comuns).

Això no significa que totes les entitats subnacionals o locals hagin d'estar incloses al mecanisme, però sí, a que si aquestes entitats hi estan representades al mecanisme. El nivell de representació, és el que determina la puntuació.

Puntuació:

---

¹¹ <https://unfccc.int/sites/default/files/resource/1st%20BTR%20ANDORRA%20%281%29.pdf>

¹² https://unfccc.int/sites/default/files/resource/2a_Comunicaci%C3%B3n_Nacional_Andorra_2p.pdf

Implementació avançada

Justificació:

La Comissió Nacional de l'Energia i del Canvi Climàtic és un mecanisme que agrupa els càrrecs esmentats a l'article 9 del Reglament de funcionament intern i composició de la Comissió Nacional de l'Energia i del Canvi Climàtic. En aquest mecanisme hi són representades l'administració general i la local (comuns).

Justificació addicional:

Pel que fa a la representació comunal, segons l'article 9.2, la CNECC està composta per dos cònsols.

Evidències:

- Decret del 12-2-2020 d'aprovació del Reglament de funcionament intern de la Comissió Nacional de l'Energia i del Canvi climàtic.
- Reglament, del 30 de setembre del 2020, de modificació del Reglament de funcionament intern i composició de la Comissió Nacional de l'Energia i del Canvi Climàtic (CNECC)

G5. D – Dinàmica de la interacció vertical

Ítem que avalua si el mecanisme està estructurat de manera que permet als actors rellevants interactuar adequadament.

Puntuació:

Implementació inicial

Justificació:

L'article 4.2 del Reglament de funcionament de la CNECC estableix com a requeriment la celebració de reunions amb una periodicitat mínima anual. S'ha constatat que no s'han portat a terme reunions de caràcter extraordinari des del 2021, i que l'any 2023 no se'n va efectuar cap.

Justificació addicional:

El *Handbook* fixa els següents criteris per tal de puntuar l'ítem¹³:

- 1- Es reuneixen periòdicament

Aquesta és la periodicitat amb la que s'han reunit, comunicada pel personal de la CNECC, en el moment del tancament del present informe.

---

¹³ S'ha extret aquesta informació de les actes de les reunions de la CNECC disponibles a: <https://www.mediambient.ad/organs-i-estrategia>

Calendari de les reunions dutes a terme:

1a reunió	17/07/2020
2a reunió	20/10/2020
3a reunió	04/12/2020
4a reunió	21/09/2021
5a reunió	17/03/2022

2- Discuteixen qüestions rellevants relacionades amb les polítiques i activitats sobre el canvi climàtic.

La resposta a aquest criteri, segons es desprenen de les actes de les reunions, és:

- Recepció de propostes per la EENCC (Estratègia energètica nacional i de lluita contra el canvi climàtic)
- Composició SPTTMM (Subcomissió permanent de treball tècnic en el marc de la mobilitat)
- Organització, gestió i finançament de la CNECC
- Seguiment de la EENCC

3- Existeixen punts focals definits a les agències rellevants que formen part del mecanisme.

La resposta a aquest criteri, segons es desprenen de les actes de les reunions és: Que es defineix com a punt focal, la mobilitat, que és el sector que més emissions genera. Tot i així sembla que únicament s'aborda la mobilitat interna i que no es considera la mobilitat i els efectes que generen els turistes i visitants.

Evidències:

- Decret del 30-9-2020 de modificació del Reglament de funcionament intern i composició de la Comissió Nacional de l'Energia i del Canvi Climàtic (CNECC).
- Actes de les reunions de la Comissió Nacional de l'Energia i del Canvi Climàtic

3.1.6. G6 – Involucració de les parts interessades

Component que avalua si s'involucra als actors no governamentals, i sobretot, la societat civil, el sector privat i l'acadèmic.

G6. A – Existència de mecanismes de participació

Ítem d'avaluació no necessàriament binària que avalua l'existència de mecanismes de participació de les parts interessades (societat civil, sector privat i sector acadèmic i de recerca) tant en el disseny com en la implementació d'estratègies, plans i polítiques públiques.

Puntuació:

Implementació avançada

Justificació:

A la CNECC es constata l'existència d'un mecanisme de participació per al disseny i la implementació d'activitats relacionades amb el clima.

Justificació addicional:

En tant que el mecanisme existeix, la puntuació ha de ser implementació avançada.

Evidències:

- Decret del 30-9-2020 de modificació del Reglament de funcionament intern i composició de la Comissió Nacional de l'Energia i del Canvi Climàtic (CNECC).

G6. B – Representativitat

Ítem que avalua si als mecanismes institucionals de participació de les parts interessades es poden observar representats els tres sectors; societat civil, sector privat i l'acadèmic i de recerca.

Puntuació:

Implementació intermèdia

Justificació:

Està representat el sector acadèmic i de recerca i el sector privat, pel que fa la representació de la societat civil s'observa únicament la presència del Fòrum Nacional de la Joventut a la CNECC.

Justificació addicional:

L'escala d'avaluació establerta pel *Handbook* és la següent:

- Les tres categories estan representades - "implementació avançada"
- Estan representades dues categories - "implementació intermèdia"
- Només una de les categories està representada - "implementació inicial"
- Cap de les tres categories està representada – "sense implementació"

Evidències:

- Decret del 30-9-2020 de modificació del Reglament de funcionament intern i composició de la Comissió Nacional de l'Energia i del Canvi Climàtic (CNECC).

G6. C – Dinàmica de la interacció

Ítem que avalua si el mecanisme de participació de les parts interessades (societat civil, sector privat i acadèmic i de recerca) està estructurat de manera que permeti a les parts interessades interactuar periòdicament amb els òrgans i organismes nacionals involucrats en l'acció climàtica.

Puntuació:

Implementació inicial

Justificació:

L'article 4.2 del Reglament de funcionament de la CNECC estableix com a requeriment de reunió la periodicitat mínima anual. S'ha constatat que no s'han realitzat reunions extraordinàries, i que l'any 2023 no se'n va efectuar cap, per tant s'entén que el mecanisme de participació de les parts interessades tot i estar estructurat per interactuar periòdicament, no s'utilitza.

Justificació addicional:

El *Handbook* fixa els següents criteris per tal de puntuar l'ítem¹⁴:

1- Si es reuneixen periòdicament

Segons es desprèn de les Actes de les reunions, la periodicitat ha estat la següent:
Calendari de les reunions dutes a terme:

1a reunió	17/07/2020
2a reunió	20/10/2020
3a reunió	04/12/2020
4a reunió	21/09/2021
5a reunió	17/03/2022

- 2- Discuteixen qüestions rellevants relacionades amb les polítiques i activitats sobre el canvi climàtic
- a. Recepció de propostes per la EENCC
  - b. Composició de la SPTTMM (Subcomissió permanent de treball tècnic en el marc de la mobilitat)
  - c. Organització, gestió i finançament de la CNECC
  - d. Seguiment de la EENCC
  - e. Estratègia nacional de mobilitat

3- Si tenen aquests òrgans processos clars de presa de decisions

Al reglament no s'estableix per quines majories s'aproven les decisions ni el procés de presa de decisions. La LITECC tampoc.

4- Si aquests mecanismes contenen disposicions per tenir en compte les perspectives expressades per aquests actors

S'ha de deixar constància d'aquestes perspectives a les actes de les reunions.

La idea general és avaluar si aquests organismes són només formals o si permeten que els actors participin en discussions substancials sobre l'acció climàtica al país.

En aquest cas, s'evidencia que es tracta d'un òrgan que, tot i estar estructurat, els

---

¹⁴ S'ha extret aquesta informació de les actes de les reunions de la CNECC disponibles a <https://www.mediambient.ad/organs-i-estrategia>

actors no participen en discussions substancials sobre l'acció climàtica al país.

Evidències:

- Reglament de funcionament intern i composició de la Comissió Nacional de l'Energia i del Canvi Climàtic
- Actes de les reunions de la Comissió Nacional de l'Energia i del Canvi Climàtic

3.1.7. G7 – Inclusivitat

Els impactes del canvi climàtic són especialment severos per a certs grups de població, aquest component avalua l'adhesió al principi de l'Agenda 2030 “no deixar ningú enrere”, i es tenen en compte els grups més exposats.

G7. A – Identificació dels grups vulnerables

Ítem que avalua si el Govern ha identificat els grups vulnerables i reflecteixen les seves necessitats a les estratègies, polítiques públiques i plans climàtics.

Puntuació:

Sense implementació

Justificació:

No es disposa de cap mapatge de grups vulnerables.

Justificació addicional:

El *Handbook* fixa els següents criteris per tal de puntuar l'ítem:

Si no s'identifiquen els grups vulnerables, la puntuació hauria de ser “sense implementació”. Si hi existeix, cal considerar aquests aspectes:

- Si estan inclosos tots els grups vulnerables rellevants, considerant la realitat del país.
- La identificació d'aquests grups i el mapeig de les seves necessitats.

Com més completa sigui la identificació dels grups i les necessitats, més a prop estarà la puntuació de la “implementació avançada”.

Evidències:

No s'han obtingut evidències.

G7. B – Inclusió al procés de presa de decisions

Ítem que avalua l'existència de mecanismes per involucrar als grups vulnerables en el procés de presa de decisions per les estratègies, polítiques públiques i plans climàtics.

Puntuació:

Sense implementació

Justificació:

Els grups vulnerables no estan identificats.

Justificació addicional:

El *Handbook* fixa els següents criteris per tal de puntuar l'ítem:

Si no hi ha mecanismes establerts, la puntuació hauria de ser "sense implementació".

Si hi ha els mecanismes, cal avaluar alguns aspectes per assignar la puntuació:

- Si el mecanisme està establert formalment
- Si són inclosos els grups vulnerables rellevants identificats
- Si el mecanisme proporciona una participació substancial

Evidències:

No s'han obtingut evidències.

G7. C – Polítiques equitatives

Ítem que avalua en quina mesura les estratègies, les polítiques públiques i els plans climàtics reflecteixen els grups vulnerables identificats a l'ítem G7.A, i incorporen una perspectiva d'equitat, establint mesures i disposicions per reduir els danys i garantir els beneficis equitatius de les solucions climàtiques.

Està focalitzat en les estratègies, les polítiques i en els plans climàtics globals i no en el monitoratge de polítiques sectorials, que aquest darrer ja està considerat en l'eix de polítiques públiques.

Puntuació:

Sense implementació

Justificació:

Els grups vulnerables no estan identificats.

Justificació addicional:

S'ha d'avaluar si la perspectiva dels grups rellevants per a aquest país específic es considera en tres conjunts de documents: el marc legislatiu (veure component G1), la NDC i els plans nacionals d'adaptació. Si es considera la perspectiva equitativa en tots tres – "implementació avançada", encara que només sigui en dos – "implementació intermèdia", i així successivament. S'ha d'atendre si tots els grups identificats pel Govern (avaluats a l'ítem G7.A) estan inclosos en aquests instruments.

En aquest cas aquests grups no s'han identificat, el que porta a qualificar aquest ítem amb "sense implementació".

Evidències:

No s'han obtingut evidències.

3.1.8. G8 – Mecanismes de monitoratge

L'OECD¹⁵ defineix monitoratge com la comprovació del progrés envers els objectius previstos, tot presentant formalment proves per a demostrar que els recursos s'esmercen adequadament, es comuniquen de forma efectiva i les fites es compleixen.

Per tant, aquest component avalua si es monitora la implementació de la normativa, les polítiques públiques i les estratègies nacionals relacionades amb el clima i el progrés, envers l'assoliment dels compromisos expressats a les NDC.

Està focalitzat en el monitoratge dels instruments globals (veure component G1) i no de les polítiques sectorials, que ja hi són considerades a l'eix de polítiques públiques.

G8. A – Existència de mecanismes

Ítem que avalua l'existència de mecanismes de monitoratge per a realitzar un seguiment del progrés respecte de la NDC i la LITECC.

Puntuació:

Implementació inicial

Justificació:

Únicament, a través dels resultats extrets del inventari nacional de gasos GEI es permet fer un seguiment dels objectius establerts a la LITECC, així com de la NDC o l'Estratègia energètica nacional i de lluita contra el canvi climàtic, a nivell de mitigació de gasos, sense que consti un procediment formal. No obstant, tal i com indica l'Informe biennal de transparència, no es preveu un mecanisme de monitoratge de les polítiques d'adaptació fins el 2027.

Justificació addicional:

S'avalua l'existència de mecanismes que monitoren el progrés envers l'assoliment dels compromisos expressats a la NDC, així com també, la implementació de les lleis i regulacions climàtiques.

La puntuació per la inexistència d'elements és "sense implementació". Si hi ha mecanismes, cal considerar dos aspectes, per tal de guiar la puntuació entre "implementació inicial" fins a "implementació avançada":

- Si aquests mecanismes cobreixen ambdós elements anteriors o només un;
- Com d'estructurats estan aquests mecanismes.

En aquest cas, a través del monitoratge de l'inventari de gasos es permet mesurar si s'estan assolint els objectius de reducció d'emissions de la NDC. Però no es disposa de mecanismes per monitorar la implementació de les lleis i regulacions climàtiques.

Evidències:

---

¹⁵ https://www.oecd.org/en/publications/improving-governance-with-policy-evaluation_89b1577d-en.html

- Informe biennal de transparència, pàgina 44 i 50
- Tercera comunicació nacional, figura 14

G8. B – Retroalimentació per la formulació de polítiques

Ítem que avalua si existeixen mecanismes de retroalimentació per utilitzar la informació del monitoratge amb l'objectiu de millorar la formulació de polítiques públiques de canvi climàtic. Per a poder determinar com d'estructurats i sistemàtics són els processos per fer-ne ús d'aquesta informació a la formulació de polítiques.

Puntuació:

Implementació inicial

Justificació:

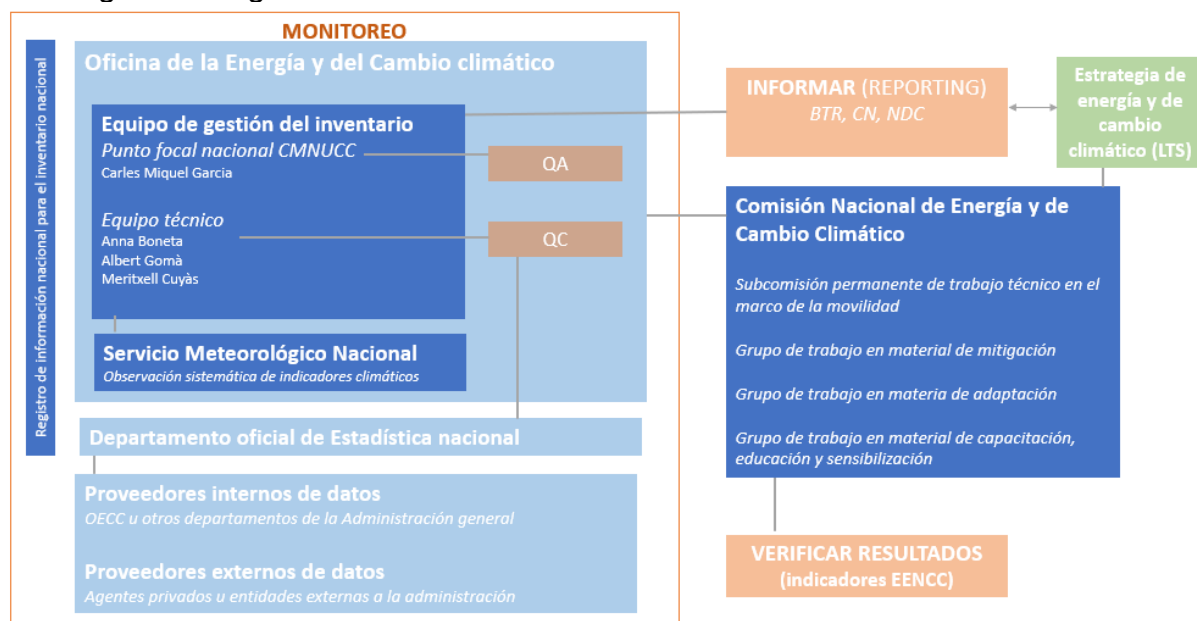
Segons reunió amb OECC dia 8/7/2024, els resultats del monitoratge, és a dir, el resultat de l'inventari nacional de gasos GEI, s'utilitza en termes generals per a guiar la estratègia a llarg termini. Però no hi ha processos establerts per tal retroalimentar la formulació de polítiques.

Justificació adicional:

Segons el *Handbook*, si no hi ha mecanismes de monitoratge o si la informació produïda no s'utilitza, la puntuació ha de ser "sense implementació".

Si existeix algun ús de la informació produïda pels mecanismes de monitoratge, s'ha d'avaluar com d'estructurats i sistemàtics són els processos per fer ús d'aquesta informació en la formulació de polítiques.

El mecanisme establert segons l'Informe biennal de transparència és el que es descriu a la següent imatge:

En relació a aquesta darrera qüestió, el Handbook fixa els següents criteris per tal de

puntuar l'ítem:

- Com s'utilitza la informació recopilada;
Primer s'informa a través del BTR, CN i NDC. I això alimenta la LTS.
- Qui ho comunica;
La OECC
- A qui i amb quina freqüència;
No s'estableix
- En quina mesura s'utilitzen les avaluacions de progrés per informar la formulació de polítiques futures.

No s'estableix

Com més clares siguin les respostes a aquestes preguntes, més estructurat i sistemàtic tendeix a ser el procés de retroalimentació, el que conduirà a que la puntuació d'aquest ítem s'apropi més a la "implementació avançada". D'altra banda, com menys estructurats siguin els processos, la puntuació estarà més a prop de la "implementació inicial".

Evidències:

- Informe biennal de transparència, figura 19, pàgina 50

3.1.9. G9 – Transparència

El Banc Mundial¹⁶ defineix la transparència com la necessitat que les dades i la informació del sector públic siguin fàcilment accessibles i comprensibles, oportunes, completes i confiables.

Per això, el present component avalua si el Govern estableix o disposa de mecanismes per garantir la transparència de les polítiques públiques, estratègies i activitats implementades.

G9. A – Transparència global

Ítem que avalua si es trameten els documents preceptius¹⁷ a la Secretaria de la CMNUCC.

---

¹⁶ Open Government and Climate Change: Leveraging Transparency, Participation and Accountability for Effective Climate Action. Grupo del Banco Mundial. 2022. Disponible en Open Government and Climate Change: Leveraging Transparency, Participation, and Accountability for Effective Climate Action (worldbank.org).

¹⁷ Segons la Convenció Marc de les Nacions Unides sobre el Canvi climàtic i l'Acord de París: Comunicacions nacionals, Informes biennals, Informes biennals d'actualització i Informes biennals de transparència

Segons els principals acords internacionals, com la Convenció Marc de les Nacions Unides sobre el Canvi Climàtic i l'Acord de París, els Estats signataris han de presentar alguns documents a la CMNUCC, on informaran què estan fent per abordar el canvi climàtic.

El ClimateScanner se centra en els següents documents:

- Comunicacions nacionals – NC (NC per les sigles en anglès significa “National communications”)
- Informes biennals – BR (BR per les sigles en anglès significa “Biennial reports” - per als països de l'Annex I) – Aquest no és perceptiu per Andorra
- Informes biennals d'actualització – IBA o BUR (BUR per les sigles en anglès significa “*Biennial update reports*” - per a països no inclosos en l'Annex I)
- Informes Biennals de Transparència – BTR (BTR per les sigles en anglès significa “Biennial Transparency Reports”) instrument que substituirà els dos anteriors per a tots els països, a partir del 31 de desembre de 2024 – per tant, no s'hauria de considerar per a la primera ronda d'aplicació de l'eina a 2024).

Puntuació:

Implementació avançada

Justificació:

Andorra ha presentat a la UNFCCC les Comunicacions Nacionals (cada quatre anys), els informes d'actualització de la Biennal (cada dos anys) i ha estat el primer país en presentar l'Informe de transparència de la biennal.

Justificació addicional:

L'ítem té com a objectiu avaluar no només si el país va elaborar aquests informes, sinó també si els darrers informes estan actualitzats. Les decisions sota les convencions estableixen la freqüència amb què aquests informes s'han de presentar:

- NC – cada quatre anys
- BR – cada dos anys (tan sols pels països llistats a l'Annex I)
- IBA (BUR): cada dos anys (excepte per als Països Menys Avançats (PMA) i els Petits Estats Insulars en Desenvolupament (PEID), que poden presentar aquests informes a la seva discreció).
- BTR – cada dos anys

En el següent quadre es detalla un resum de les dates teòriques de presentació, enfront de les dates en què efectivament s'han presentat, per tal de comprovar que s'han presentat els documents perceptius en les dates assenyalades, tenint en compte que no estem inclosos en l'Annex I.

Comunicacions nacionals	Cada 4 anys	
Informes bienals d'actualització	Cada 2 anys	
Informe bienal de transparència	Cada 2 anys	
Comunicacions nacionals	Data de presentació	Següent data teòrica
1a comunicació nacional	03/04/2018	02/04/2022
2a comunicació nacional	11/03/2021	10/03/2025
Informes bienals d'actualització	Data de presentació	Següent data teòrica
1r BUR	19/12/2014	18/12/2016
2n BUR	02/08/2017	02/08/2019
3r BUR	05/09/2019	04/09/2021
4t BUR	11/03/2021	11/03/2023
Informe bienal de transparència	Data de presentació	Següent data teòrica
1r BTR	26/10/2023	25/10/2025

Evidències:

- Web climate watch data Andorra disponible a:
<https://www.climatewatchdata.org/countries/AND>
- <https://unfccc.int/reports>

G9. B – Transparència a nivell nacional

Ítem que avalua si el Govern compta amb mecanismes nacionals de transparència que permetin que la societat faci un seguiment de com avança el país cap als objectius nacionals definits en relació amb el canvi climàtic.

Aquests objectius es poden definir en instruments com les NDC, però també en plans/estratègies nacionals.

Puntuació:

Implementació intermèdia

Justificació:

Cal considerar els documents que no s'han presentat a la UNFCCC, donat que aquests ja es tenen en compte per l'avaluació de l'ítem anterior. La pàgina web del Ministeri de Medi ambient és l'eina que proporciona la informació per fer-ne un seguiment del progrés en els objectius climàtics nacional. Tanmateix el lloc web no està actualitzat.

Justificació addicional:

El *Handbook* fixa la resolució de les qüestions següents per tal de puntuar l'ítem:

- L'existència de sistemes, informes, llocs web o altres eines que puguin proporcionar la informació necessària per donar seguiment al progrés cap als objectius climàtics nacionals:

Si, la web següent: <https://www.mediambient.ad/energia-i-canvi-climatic>

- Si la resposta a la pregunta anterior és afirmativa, com de completes i actualitzades estan

No estan actualitzades

- Si hi ha regulacions sobre l'accés a la informació que garanteixin el dret dels actors no estatals a sol·licitar al Govern informació sobre la implementació de la política climàtica:

Es regula a través de la llei 33/2021, del 2 de desembre, de Transparència, accés a la informació pública i govern obert.

Com més respostes positives hom obtingui de les preguntes anteriors, més s'aproximarà a la puntuació de "implementació intermèdia" o "implementació avançada". Com més respostes negatives hi hagi, més a prop s'estarà de "sense implementació" o "implementació inicial".

Evidències:

- <https://www.mediambient.ad/energia-i-canvi-climatic>

G9. C – Informes accessibles públicament

Ítem que avalua si el públic o la ciutadania en general, pot trobar fàcilment informació sobre les accions nacionals relacionades amb el canvi climàtic i si la informació es proporciona en un format i llenguatge per tal que els no experts ho puguin entendre.

Puntuació:

Implementació intermèdia

Justificació:

Aquest lloc web (<https://www.mediambient.ad/energia-i-canvi-climatic>) és l'eina que ens proporciona la informació més accessible i menys tècnica per a fer un seguiment del progrés en els objectius climàtics nacionals. Però l'eina no està actualitzada.

A través de les xarxes socials de les que disposen i que es troben a les evidències, el ciutadà té accés a infografies i publicacions més visuals, amenes i entenedores.

Manquen mitjans per un públic objectiu d'edat més avançada, ja que tan sols es pot accedir als medis existents es disposa a través d'internet i/o xarxes socials.

Justificació addicional:

Informe sobre l'avaluació global de les accions governamentals relacionades amb el canvi climàtic (ClimateScanner) 2024

Atès que el canvi climàtic és un problema que requereix, entre altres coses, canvis en el comportament de les persones, és important que els ciutadans entenguin la naturalesa i la gravetat del problema, i com n'afecta a la vida diària i, per tant, que estiguin informats de què està fent el Govern per abordar el problema.

Per a puntuar es considerarà la combinació de l'avaluació d'aquests dos aspectes (fàcil accés i comprensió fàcil) així com més fàcil sigui l'accés i la comprensió, més gran serà la puntuació que se li assignarà. Com més difícil sigui l'accés i la comprensió, menor serà la puntuació per assignar.

En aquest cas, hi ha un bon accés i comprensió pel públic objectiu que disposa de connexió a internet, encara que la informació que s'ofereix no es completa en tant que no està actualitzada. Però hi ha una part de la població a la qual no se li facilita l'accés i comprensió de la informació.

Evidències:

- Instagram: <https://www.instagram.com/accioclima/>
- X: <https://x.com/accioclima>
- Relat d'acció climàtica disponible a [https://www.mediambient.ad/relat_accio_climatica/Relat Accio climatica Andorra CAT.pdf](https://www.mediambient.ad/relat_accio_climatica/Relat_Accio_climatica_Andorra_CAT.pdf)
- <https://www.mediambient.ad/energia-i-canvi-climatic>
- [https://www.mediambient.ad/images/stories/CanviClimatic/Infografia LITECC.pdf](https://www.mediambient.ad/images/stories/CanviClimatic/Infografia_LITECC.pdf)

3.1.10. G10 - Supervisió i litigi climàtic

Component que avalua l'existència d'altres òrgans governamentals, però aliens al poder executiu, que puguin desenvolupar un paper important en el foment de l'acció climàtica.

G10. A – Parlament

Ítem que avalua si el poder legislatiu del país participa activament en assumptes relacionats amb el canvi climàtic. S'avalua si el Consell General té òrgans actius que s'ocupen en assumptes de canvi climàtic.

Puntuació:

Implementació intermèdia

Justificació:

Hi ha un òrgan al Consell General anomenat Comissió legislativa de Política Territorial, Urbanisme i Medi Ambient, però no es centra només en temes de canvi climàtic. Aquesta comissió el que porta a terme és, sobretot, l'exercici d'un control de les accions governamentals relacionades amb el medi ambient i el canvi climàtic.

Justificació addicional:

El *Handbook* fixa la resolució de les qüestions següents per tal de puntuar l'ítem:

- Si hi ha òrgans al parlament, com comissions o comitès, que s'ocupin de qüestions sobre el canvi climàtic.

Sí, la Comissió legislativa de Política territorial, urbanisme i medi ambient.

- Si aquests òrgans es centren específicament en el canvi climàtic o les qüestions relacionades amb el canvi climàtic es tracten dins d'òrgans que també treballen amb d'altres qüestions.

No només es centra en canvi climàtic. També en qüestions de territori, urbanisme i medi ambient.

- Si aquests organismes realment participen en activitats relacionades amb el canvi climàtic.

Sí, un exemple és la pregunta de resposta oral sobre mobilitat sostenible. A les evidències s'hi adjunten altres activitats.

Situació	Puntuació suggerida
No a la pregunta A i en conseqüència a la pregunta B i C	Sense implementació
Sí a la pregunta A i no a les preguntes B i C	Implementació inicial
Sí a la pregunta A i C i no a la pregunta B	Implementació
Sí a la pregunta A i B i no a la pregunta C	intermèdia
Sí a les tres preguntes	Implementació avançada

En tant que es respon que sí a les preguntes a i c, i no a la pregunta b, la implementació és intermèdia.

Evidències:

- Web del Consell General: Comissió legislativa de Política Territorial, Urbanisme i Medi Ambient: <https://www.consellgeneral.ad/ca/composicio-actual/les-comissions-legislatives/politica-territorial-i-urbanisme>
- Compareixença pública a la Comissió legislativa de Política Territorial, Urbanisme i Medi Ambient: [31-01-2023 Comissió Legislativa de Política Territorial, Urbanisme i Medi Ambient — Consell General Principat d'Andorra](#)
- Pregunta de resposta oral sobre la mobilitat sostenible (Butlletí del Consell General número 41/2024)
- <https://www.consellgeneral.ad/ca/noticies/taula-rodona-sobre-limpacte-del-canvi-climatic-a-andorra>

G10. B – Entitats fiscalitzadores

Ítem de resultat binari, que avalua si l'entitat fiscalitzadora superior (el Tribunal de Comptes) està realitzant o ha realitzat en els últims cinc anys, almenys, una fiscalització que tingui el canvi climàtic com a assumpte principal.

Puntuació:

Implementació avançada

Justificació:

La participació del Tribunal de Comptes en la preparació d'una auditoria cooperativa global d'accions d'adaptació al canvi climàtic (CCAA) a través de (IDI) i el Grup de Treball d'Auditoria Ambiental (WGEA). El Tribunal es va centrar en l'ODS 6, per participar en el tema de la gestió dels recursos hídrics, i concretament en el procediment de sanejament de l'aigua. Aquesta auditoria està actualment en curs.

Justificació complementària:

La valoració aquest ítem és de caràcter binari en la majoria dels casos. Si l'EFS va realitzar en els darrers cinc anys (o està realitzant actualment), almenys, una auditoria que té el canvi climàtic com a enfocament principal, la puntuació ha de ser "implementació avançada". En cas contrari, la puntuació hauria de ser "sense implementació".

Per a que tingui consideració d'auditoria sobre el canvi climàtic, aquesta ha d'incloure aspectes de mitigació i /o adaptació com a temàtica principal.

El Tribunal de Comptes en tant que integrant de l'Organització Internacional d'Entitats Fiscalitzadores Superiors (INTOSAI), va acordar el 18 de maig del 2023 participar en l'elaboració d'una auditoria cooperativa global de les accions d'adaptació al canvi climàtic (CCAA) a través del seu òrgan Iniciativa de Desenvolupament (IDI) i del Grup de Treball sobre Auditoria del Medi Ambient (WGEA). El Tribunal va centrar-se en l'ODS 6, per participar-hi en la temàtica de la gestió dels recursos hídrics, i concretament en el procediment de sanejament de les aigües, i que en aquest moment es troba en curs.

En ser un ítem binari la puntuació sols pot ésser "implementació avançada" si es dona almenys una auditoria que té el canvi climàtic com l'enfocament principal en els darrers cinc anys, i en cas contrari, la puntuació hauria de ser "sense implementació".

Evidències:

La participació del Tribunal de Comptes en l'elaboració d'una auditoria cooperativa global de les accions d'adaptació al canvi climàtic (CCAA) a través del seu òrgan Iniciativa de Desenvolupament (IDI) i del Grup de Treball sobre Auditoria del Medi Ambient (WGEA). El Tribunal va centrar-se en l'ODS 6, per participar-hi en la temàtica de la gestió dels recursos hídrics, i concretament en el procediment de sanejament de les aigües.

G10. C – Litigi climàtic

Ítem que avalua si els òrgans judicials estan considerant i resolent demandes relacionades amb qüestions relatives amb el canvi climàtic.

Inclou casos que plantegen qüestions de dret i fet relacionats amb la mitigació del canvi climàtic, adaptació o ciència del canvi climàtic. No inclou casos en què la

referència al canvi climàtic sigui incidental.

Puntuació:

Sense implementació

Justificació:

No s'ha obtingut evidència que s'hagin donat litigis en matèria de canvi climàtic.

Justificació addicional:

El *handbook* fixa els següents criteris per tal de puntuar l'ítem; el nombre de casos jutjats i la diversitat de tribunals que jutgen les reclamacions.

Inclou casos que plantegen qüestions de dret i de fet relacionats amb la mitigació del canvi climàtic, l'adaptació o la ciència del canvi climàtic. No inclou casos en què la referència al canvi climàtic sigui incidental.

Si no existeixen casos judicialitzats, la puntuació serà "sense implementació". Si es troben una gran quantitat de casos en un país, distribuïts en diversos organismes diferents, conduirà a una puntuació d' "implementació avançada". Pocs casos en un sol tribunal, o iniciatives inicials per a participar en la promoció de la justícia climàtica, poden indicar una etapa d' "implementació inicial", mentre que un major nombre de casos i iniciatives avançades en uns pocs organismes diferents probablement conduiran a una puntuació d' "implementació intermèdia".

Evidències:

- http://www.justicia.ad/jurisprudencia_new/
- www.justicia.ad/ordenances

3.2. Polítiques públiques

Les polítiques públiques fan referència al conjunt d'accions governamentals desenvolupades directament o a través d'agents, que impacten a la vida dels ciutadans.¹⁸

En aquest context, el Govern juga un paper crucial en la implementació de polítiques públiques que puguin liderar esforços per mitigar les emissions de gasos d'efecte hivernacle i adaptar el país a les noves condicions climàtiques que s'estan imposant.

L'eix de Polítiques Públiques les aborda des del punt de vista de la mitigació i l'adaptació d'una manera més específica.

3.2.1. P1 - Contribucions Determinades a Nivell Nacional (NDC)

Component que avalua si les NDC articulen compromisos ambiciosos i actualitzats pel país, donant compliment als requisits de l'Acord de París. I si aquests compromisos es desglossen en fites sectorials específiques.

P1. A – Actualització

Ítem de resultat binari, que avalua si les NCD es troben actualitzades en els termes establerts per l'art. 4(9) l'Acord de París¹⁹.

Puntuació:

Implementació avançada

Justificació:

L'últim NDC data del 2022. L'anterior NDC data del 2020. En tant que l'Acord de París estableix que les parts ho comunicaran cada cinc anys, considerem una aplicació avançada.

Justificació addicional:

Per a la seva puntuació, atès que l'Acord de París es va signar en el 2015, si el país ja va presentar la seva segona NDC, actualitzant la primera, la puntuació serà "implementació avançada". En cas contrari, cal assignar una puntuació de "sense implementació".

Evidències:

---

¹⁸ Peters, G. American public policy: promise and performance. 8ª Ed. Washington, DC: CQ Press. 2010

¹⁹ Obligatorietat de comunicar una NDC amb una periodicitat mínima quinquenal

- Contribucions determinades a nivell nacional 2022
- Contribucions determinades a nivell nacional 2020

P1. B – Ambició

Ítem que avalua si tal com obliga l'art. 4(3) de l'Acord de París, l'actual NDC és més ambiciosa que l'anterior, tenint en compte que el document no tracta únicament la mitigació, podent-se incloure aspectes d'adaptació, finances i informació.

Puntuació:

Implementació intermèdia

Justificació:

En termes de mitigació, l'objectiu de reducció d'emissions és al 2017 d'un 37% en relació amb el 2010, al 2020 un 45% i al 2022 un 55%. S'augmenten els percentatges de reducció sense modificar els terminis, el que determina una major ambició. Pel que fa a l'adaptació, els compromisos de la NDC del 2022 estan més desenvolupats i concretats. Pel que fa al finançament, la NDC de 2022 inclou impostos especials per als hidrocarburs (impost verd), el mercat de compensació d'emissions i finalment el mercat de garanties d'origen de l'electricitat. Això implica un augment de fons disponibles que es destinaran a la mitigació i adaptació del canvi climàtic.

Els altres dos criteris a valorar segons el handbook són l'augment de l'ambició del finançament i la informació.

Justificació addicional:

El *Handbook* fixa els següents criteris per tal d'avaluar el nivell d'ambició de la NDC actual en comparació amb l'anterior, així:

- Pel que fa a la mitigació, el compromís global de reducció d'emissions és el principal paràmetre a considerar, és a dir, si el país es compromet amb un percentatge més alt de reducció d'emissions. També, si la NDC actual es compromet amb el mateix percentatge, però en un termini més curt.

En termes de mitigació, l'objectiu de reducció d'emissions és al 2017 d'un 37% en relació amb el 2010, al 2020 un 45% i al 2022 un 55%. S'augmenten els percentatges de reducció sense modificar els terminis, el que determina una major ambició.

- En el cas de l'adaptació, es poden considerar alguns aspectes com el nivell de detall a les diferents NDC, la inclusió/exclusió de sectors.

Pel que fa a l'adaptació, els compromisos de la NDC del 2022 estan més desenvolupats i concretats.

- Pel que fa a les finances, per als països proveïdors²⁰, la inclusió de compromisos financers o un augment en la quantitat de fons indica una NDC més ambiciosa.
- Sobre la informació, s'avalua si la NDC proporciona informació addicional per a major claredat, transparència i comprensió, si estableix un sistema nacional o una proposta de sistema que permeti seguir i verificar els avenços.

Es dona més informació per facilitar la transparència i comprensió.

Evidències:

- Contribucions determinades a nivell nacional de 2022
- Contribucions determinades a nivell nacional de 2020

P1. C – Fites per sector

Ítem que avalua si els compromisos de la NDC es divideixen en objectius sectorials.

Atès que es percep que la divisió de les fites generals en objectius sectorials indica en quina mesura cada sector ha de contribuir, tant en termes de mitigació d'emissions com d'adaptació a les noves condicions climàtiques.

Puntuació:

Implementació intermèdia

Justificació:

Entre les pàgines 43 a 45 hi ha una taula que mostra els objectius de mitigació per a tots els sectors (energia, agricultura i usos de la terra i finalment residus) tant a mig termini (2030) com a llarg termini (2050). S'estableixen també alguns objectius d'adaptació per aquests sectors. Tot i això, no s'evidencien objectius per la mobilitat de vehicles de visitants o turistes.

Justificació addicional:

Segons assenyala el *Handbook* aquests objectius sectorials poden incloure's a la pròpia NDC. Tanmateix, també és possible que l'especificació de fites per sector s'expressi en altres instruments governamentals, com ara plans, programes, regulacions o lleis nacionals.

Es fixen els següents criteris per tal de puntuar l'ítem: Si els objectius estan clarament definits per als principals sectors de mitigació i adaptació al país, la puntuació ha de ser "implementació avançada".

---

²⁰ Andorra es considera com un país proveïdor de fons tal i com s'explica a l'ítem F2-A i següents.

Aquests sectors principals han d'estar alineats amb els sectors avaluats als components P4 i P5. Si no existeixen objectius sectorials específics, la puntuació ha de ser "sense implementació".

El rang d' "implementació inicial" o "implementació intermèdia" de l'escala d'avaluació ha d'assignar-se tenint les consideracions següents:

- Els objectius definits tenen una manca de claredat

Els objectius són clars, ja que estableix una mesura dels objectius, així com un termini d'execució.

- Els objectius es refereixen únicament a la mitigació o a l'adaptació, i no a ambdues

Es tracten ambdós tipus de mesures, tot i la predominança dels objectius de mitigació.

- Els objectius no abasten tots els principals sectors

Els principals sectors establerts al component P4 i P5 tenen el seu reflex en aquest punt. Tot i això, i tenint en compte que la mobilitat dels vehicles estrangers és un subsector que compona una elevada proporció de les emissions de CO₂, no consten evidències que demostrin que s'han abordat objectius per aquest subsector.

Evidències:

- Contribucions determinades a nivell nacional de 2022

3.2.2. P2 - Estratègia de Mitigació

Component que avalua l'enfocament estratègic per a mitigar les emissions de gasos d'efecte hivernacle.

La mitigació fa referència als esforços per reduir les emissions de gasos d'efecte hivernacle (GEI) i millorar l'embornal que absorbeix aquests gasos.²¹

P2. A – Mapatge

Ítem que avalua si el Govern ha realitzat un mapatge de les polítiques públiques que impacten sobre les emissions del país i, per tant, les ha identificat.

Puntuació:

Implementació intermèdia

Justificació:

A les pàgines 261 i següents de l'informe biennal de transparència hi ha una taula on es detallen totes les mesures de mitigació, però no es precisa la quantificació de la reducció d'emissions involucrada en cada mesura.

---

²¹ <https://unfccc.int/topics/introduction-to-mitigation>

Justificació addicional:

El *Handbook* fixa els següents criteris per tal de puntuar l'ítem, com més completa i actualitzada sigui la informació disponible, més elevada serà la puntuació.

A l'Informe biennal de transparència es manifesta un mapatge de les polítiques públiques actualitzat, que es presenta de forma clara. Però en aquest mapatge no s'indica quina reducció d'emissions GEI implica cada mesura presentada.

Evidències:

- Informe biennal de transparència

P2. B – Estratègia nacional

Ítem que avalua si el Govern ha formulat una estratègia nacional específica. Que es concreta en fites i estratègies dirigides a frenar l'alliberament de gasos d'efecte hivernacle. També avalua si s'han identificat polítiques i activitats fonamentals per facilitar l'assoliment d'aquests objectius i l'execució de les estratègies proposades.

Puntuació:

Implementació inicial

Justificació:

L'objectiu de reducció d'emissions establert a la estratègia nacional és encara del 37% per al 2030, mentre que amb les diferents actualitzacions realitzades, la darrera NDC ja estableix un objectiu de reducció d'emissions del 55%. Amb la qual cosa, les estratègies fixades a la Estratègia Nacional estan dissenyades amb la finalitat d'assolir una reducció d'emissions del 37%. Caldria actualitzar aquesta estratègia per tal que les polítiques estiguin encaminades a assolir els objectius establerts a la NDC.

Justificació addicional:

El *Handbook* fixa els següents criteris per tal de puntuar l'ítem: si no existeixen estratègies i objectius generals, la puntuació ha de ser "sense implementació"; si hi són aquestes estratègies i objectius, cal considerar-ne alguns aspectes per assignar la puntuació, des d' "implementació inicial" fins "implementació avançada":

- Coherència de les estratègies i objectius amb els compromisos marcats a la NDC;

La estratègia no estableix mecanismes per tal d'assolir els objectius de la darrera NDC, sinó que busca donar compliment a la NDC del 2020 sense estar actualitzada. Vist que la darrera NDC és més ambiciosa, com es desprèn del component P1.B, els mecanismes inclosos a l'estratègia resten desvirtuats.

- Abast ampli i claredat de les estratègies, amb la identificació de polítiques clau per implementar les estratègies i assolir els objectius.

Així mateix, cal dir, que l'estratègia és clara i abasta tots els sectors, sobretot pel que fa a la mitigació (transició energètica, mobilitat, agricultura i gestió forestal, economia

circular, indústria i ús de productes). Manca que es tractin sector d'adaptació tractats com a vertebrals per la LITECC com la salut i el turisme.

Evidències:

- Estratègia energètica nacional i de lluita contra el canvi climàtic
- Contribucions determinades a nivell nacional de 2022

P2. C – Plans sectorials

Ítem que avalua l'existència de plans sectorials, que són necessaris per aconseguir les fites de mitigació. Aquests plans sectorials han d'establir objectius que han d'assolir cadascun dels sectors rellevants. També cal que els objectius sectorials siguin consistents i alineats amb les estratègies nacionals establertes.

Puntuació:

Implementació avançada

Justificació:

La estratègia energètica nacional i del canvi climàtic estableix que s'elaborarà una estratègia nacional pel sector més emissor a Andorra. Així al setembre del 2021 es presenta l'Estratègia nacional de mobilitat que desenvolupa la segona activitat del programa I de la Estratègia Energètica Nacional i del Canvi Climàtic. Les altres activitats del mateix programa, fixen programes d'actuació per cadascun dels sectors (transició energètica, agricultura i gestió forestal, economia circular, indústria i ús de productes).

Per tant, existeix un pla sectorial que contempli la reducció d'emissions al sector més contaminant. Aquest detalla les accions necessàries per aconseguir l'objectiu d'emissions sectorials i aquest pla està alineat amb l'estratègia nacional.

Justificació addicional:

El *Handbook* fixa la resolució de les qüestions següents per tal de puntuar l'ítem:

- Si hi ha plans/programes sectorials que contemplin la reducció d'emissions als principals sectors

El sector més contaminant a Andorra és la mobilitat i s'ha creat un pla només per aquest sector. L'Estratègia nacional de mobilitat preveu un programa d'acció que contempla la reducció de les emissions, en concret el "*Programa I. Descarbonització cap a la descarbonització del sector de la mobilitat.*"

- Si els plans/programes sectorials detallen les accions necessàries per assolir els objectius d'emissions sectorials

A la pàgina 19 i següents de l'Estratègia nacional de mobilitat es defineixen els diferents plans d'acció per tal d'aconseguir els objectius establerts a la NDC.

Així la correspondència entre les activitats establertes a l'Estratègia nacional de mobilitat (programes) i els objectius establerts a la darrera NDC.

Activitats de l'ENM	Objectius de la NDC 2022
Activitat 1: Racionalització dels desplaçaments Activitat 2: Foment del desplaçaments a peu Activitat 3: Impuls de la mobilitat en vehicles de mobilitat personal (VMP) i bicicletes Activitat 4: Foment del transport compartit, col·lectiu i intermodal Activitat 5: Impuls dels vehicles de baixes emissions o sense emissions directes	Reduir el 84% dels desplaçaments en vehicle privat a la Vall Central i posicionar la mobilitat a peu o vehicles de mobilitat personal com majoritaris Reduir a la meitat les emissions Descarbonització del sector de la derivada del transport intern Incrementar al màxim els usuaris del transport públic sense incrementar les emissions GEI a partir del 2030 Augmentar el percentatge de vehicles a propulsió elèctrica del parc automobilístic nacional de turismes fins el 20% i del 30% de la flota de l'administració pública

– Si els plans/programes sectorials estan alineats amb les estratègies nacionals En el següent quadre es pot observar la correspondència d'activitats entre l'Estratègia nacional de mobilitat i l'Estratègia energètica nacional i de lluita contra el canvi climàtic.

Activitats de la ENM	Activitat 2 EENCC
Activitat 1: Racionalització dels desplaçaments Activitat 2: Foment de desplaçaments a peu Activitat 3: Impuls de la mobilitat en vehicles de mobilitat personal (VMP) i bicicletes Activitat 4: Foment del transport compartit, col·lectiu i intermodal Activitat 5: Impuls dels vehicles de baixes emissions o sense emissions directes	Foment dels desplaçaments individuals a peu o amb VPM Foment del transport públic Foment de la mobilitat elèctrica

Situació	Puntuació suggerida
No a la pregunta A i en conseqüència a la pregunta B i C	Sense implementació
Sí a la pregunta A i no a les preguntes B i C	Implementació inicial
Sí a la pregunta A i C i no a la pregunta B	Implementació intermèdia
Sí a la pregunta A i B i no a la pregunta C	Implementació avançada

Evidències:

- Estratègia energètica nacional i de lluita contra el canvi climàtic

- Informe biennal de transparència
- Estratègia nacional de mobilitat

3.2.3. P3 – Plans i estratègies nacionals d'adaptació

Component que avalua l'estratègia per adaptar-se al canvi climàtic i reduir els seus impactes adversos pels sectors socioeconòmics, i mantenir el benestar de la població.

P3. A – Existència de plans nacionals d'adaptació

Ítem de resultat binari, que avalua la presentació dels plans nacionals d'adaptació a la CMNUCC, segons estableix l'art. 7 i 9 de l'Acord de París, (o un document oficial que tingui el mateix propòsit).

Puntuació:

Sense implementació

Justificació:

En tant que ítem d'avaluació binària, i tenint en compte que al Programa II de la Estratègia energètica i de lluita contra el canvi climàtic indica que encara no existeix un pla d'adaptació, però que s'hi està treballant, s'assigna una no implementació.

Justificació addicional:

Per puntuar el Handbook assenyala que - si el país té un pla nacional d'adaptació, la puntuació serà "implementació avançada". En cas contrari, cal assignar una puntuació de "sense implementació".

Evidències:

- Estratègia energètica nacional i de lluita contra el canvi climàtic

P3. B – Cobertura

Ítem que avalua la identificació dels principals sectors per l'adaptació al país, i si aquests sectors hi estan inclosos en el pla.

Puntuació:

Sense implementació

Justificació:

L'informe biennal de transparència al punt quart explica que la LITECC en el seu article 53, dona prioritat a 4 sectors; l'energia, el turisme, la salut i l'agricultura. És sobre aquests quatre sectors que l'informe biennal de transparència explica quines accions s'estan duent a terme. Però no hi ha cap pla d'adaptació desenvolupat, per tant no poden estar-hi inclosos.

Justificació addicional:

Informe sobre l'avaluació global de les accions governamentals relacionades amb el canvi climàtic (ClimateScanner) 2024

El *Handbook* estableix que aquest ítem que avalua si el Govern ha identificat els principals sectors per a l'adaptació al país, i si aquests principals sectors estan inclosos al pla nacional d'adaptació.

Per puntuar: es recomana cercar informació a través d'articles acadèmics, que es trobin fora dels circuits oficials, per tal de poder evidenciar quins són els sectors més rellevants per a l'adaptació, i seguidament es verificarà si els plans nacionals oficials d'adaptació inclouen tots els sectors rellevants. Si és així, la puntuació serà "implementació avançada". En cas contrari, serà necessari avaluar en quina mesura estan completats els plans nacionals d'adaptació, en termes d'inclusió dels principals sectors.

Per puntuar: si els plans o estratègies han estat elaborats o actualitzats en els darrers cinc anys, la puntuació serà "implementació avançada". En cas contrari, cal assignar una puntuació de "sense implementació".

Evidències:

- Informe biennal de transparència
- Estratègia energètica nacional i de lluita contra el canvi climàtic

P3. C – Estratègies i plans actualitzats

Ítem de resultat binari, que avalua si els plans o estratègies d'adaptació han estat elaborats o actualitzats en els darrers cinc anys.

Puntuació:

Sense implementació

Justificació:

En tant que no s'han elaborat plans d'adaptació i és un ítem de resultat binari, s'ha d'assignar la puntuació "sense implementació".

Evidències:

- Informe biennal de transparència
- Estratègia energètica nacional i de lluita contra el canvi climàtic

3.2.4. P4 – Sectors de mitigació

Component que avalua el tractament de la mitigació al sector que sigui responsable de més del 40% de les emissions totals d'entre els següents: agricultura, energia, canvi de l'ús del sòl i boscos, residus i processos industrials.

Component que té com a objectiu avaluar alguns elements relacionats amb les polítiques de mitigació als sectors considerats més significatius per al país. Per a aquesta tasca és necessari seleccionar els principals sectors responsables d'almenys el 40% de les emissions total de gasos d'efecte hivernacle, que s'han de concretar respecte de la relació següent: agricultura, energia, canvi de l'ús del sol i boscos, residus i processos industrials.

Pel que fa al Principat d'Andorra, s'ha escollit el sector de l'energia i el subsector del transport, que segons l'inventari nacional de gasos, l'any 2021 va ser responsable de l'emissió de 260,85 Gg CO₂, que correspon a un 59,84% de les emissions totals de gasos.

P4. A – Disseny de polítiques climàtiques

Ítem que avalua si el desenvolupament de les polítiques públiques nacionals del sector del transport té en compte la reducció d'emissions dins del sector així com, l'existència d'objectius per a reduir les emissions al sector.

Puntuació:

Implementació intermèdia

Justificació:

L'estratègia nacional considera la reducció de les emissions al sector. L'NCD estableix diferents objectius: en primer lloc, per al 2030, s'ha fixat l'objectiu de reduir el 50% de les emissions produïdes per la mobilitat interna, incrementar el 20% dels cotxes elèctrics i el 30% de la flota de l'administració pública, reduir un 84% els desplaçaments amb vehicle privat a la vall central i, finalment, augmentar al màxim els usuaris del transport públic sense incrementar les emissions GEI. El 2050, descarbonització del sector. Un dels objectius no es quantifica.

Justificació addicional:

Seguint el *Handbook*, aquest ítem que té per objectiu avaluar si les polítiques nacionals relacionades amb el/s sector/s de mitigació triat/s tenen en compte la reducció d'emissions dins d'aquest sector i si inclouen objectius per a reduir-ne les emissions.

Per puntuar es pot tenir en consideració les qüestions següents:

- Si les polítiques nacionals relacionades amb el sector de mitigació triat consideren la reducció d'emissions per a aquest sector en particular
- Si n'hi ha objectius establerts per a la reducció d'emissions
- La claredat dels objectius establerts

Si la resposta a la primera pregunta (i en conseqüència a la segona) és “no”, s'assignarà una puntuació de “sense implementació”. Si la resposta a la primera pregunta és “sí” la segona és “no”, cal assignar una puntuació d'implementació inicial”.

Si la resposta a les dues primeres preguntes és afirmativa, s'haurà d'avaluar com són de clars aquests objectius (per exemple, si n'hi ha fites numèriques, si tenen terminis). Aquesta avaluació conduirà a una puntuació de “implementació intermèdia” o “implementació avançada”.

Hi ha objectius per la reducció d'emissions i així es pot veure a la NDC:

Energía	Movilidad		
     		<p>Aumentar el porcentaje de vehículos a propulsión eléctrica del parque automovilístico nacional de turismos hasta el 20% y del 30% de la flota de la administración pública.</p> <p>Reducir el 84% de los desplazamientos con vehículo privado en el Valle Central y posicionar la movilidad a pie o vehículos de movilidad personal como los mayoritarios.</p> <p>Incrementar al máximo los usuarios del transporte público sin incrementar las emisiones de GEI a partir del 2030.</p> <p>Reducir a la mitad las emisiones Descarbonización del sector de la derivadas del transporte interno.</p>	<p>Aumentar el porcentaje de vehículos a propulsión eléctrica del parque automovilístico nacional de turismos hasta el 50% y del 70% de la flota de la administración pública.</p> <p>Descarbonización del sector de la movilidad.</p>

S'estableix objectius pels principals sectors, tot i que manca tractar alguns objectius per subsectors amb emissions. Les emissions de la mobilitat interna són importants, però molts cops hi ha més quantitat de vehicles estrangers que nacionals, i s'hauria de tenir en compte alhora de plantejar els objectius. Cal tenir en compte que només un 10% dels turistes accedeixen al Principat en autobús, l'únic mitjà alternatiu al vehicle per accedir-hi.²²

Pel que fa a la claredat de com estan definits els objectius: En tant que els objectius estan quantificats i hi ha termini de compliment establert, podem dir que són clars. A excepció de l'objectiu "posicionar la mobilitat a peu o vehicles de mobilitat personal com a majoritaris".

Evidències:

- Contribucions determinades a nivell nacional de 2022
- Estratègia Nacional de Mobilitat

P4. B – Accions específiques

Ítem que avalua si les polítiques públiques, programes i plans detallen accions específiques per assolir els objectius de mitigació establerts pel sector del transport.

Puntuació:

²² Mobilitat del sector turístic, Pag. 8 de la ENM

Implementació intermèdia

Justificació:

Com es pot observar, els programes detallen accions. Aquestes accions compten amb activitats concretes i amb rols concrets. En els plans que la LITECC obliga a desenvolupar, es poden observar els inputs i outputs.

Justificació complementària:

El *Handbook* fixa els següents criteris per tal de puntuar l'ítem:

Si els plans, programes i polítiques per a aquest sector específic no detallen les accions específiques que han d'implementar-se, la puntuació ha de ser "sense implementació",

Si s'hi especifiquen accions, s'ha de verificar l'existència de quatre elements en aquestes accions per avaluar com de sòlides i integrals són:

- Entrades (inputs);
- Activitats;
- Sortides (outputs);
- Rols (qui és responsable de què)

Si les accions contenen els quatre elements, és probable que la puntuació sigui "implementació avançada". Si contenen un nombre menor d'elements, la puntuació seria "implementació intermèdia" o "implementació inicial".

En el programa I es defineix a l'Estratègia nacional de mobilitat, és el següent:

Programa I. Descarbonització cap a la descarbonització del sector de la mobilitat

El programa de descarbonització preveu un conjunt d'accions que han de permetre fer la transició cap a modes de desplaçament sense emissions, i vetllar per què els desplaçaments que no es puguin optimitzar o reduir, es facin amb modes de transport sense emissions de GEH o tan poc emissors com sigui possible, d'acord amb la tecnologia disponible.

Per definir aquestes accions s'han de tenir en comptes les eines de planificació sectorial i urbanístiques previstes per la normativa i estratègies vigents, que resumidament són les següents:

Accions	Normativa	Termini	Responsabilitat
Promoure els plans de mobilitat sostenible per al personal de totes les administracions, de les entitats públiques i de les empreses privades de més de 100 treballadors.	DEC + Litecc	2020 (desenvolupament dels plans abans del 2023)	Govern + comuns + privats
El Govern i els comuns incorporen en els seus instruments de planificació urbanística les previsions de l'Estratègia nacional de mobilitat i dels plans de mobilitat parroquials.	DEC + Litecc	2023	Govern + comuns
Desenvolupament del contingut del Pla director de la mobilitat d'Andorra 2030	H23	2023-2030	Govern + comuns
Implementació del Pla de mobilitat integral de la vall central	H23	2021	Govern + comuns

Les activitats es concreten de la següent manera: determinant l'entitat responsable, i així com desenvolupant accions concretes.

Activitat 1. Racionalització dels desplaçaments

La racionalització dels desplaçaments busca la reducció dels desplaçaments, especialment els associats a la mobilitat motoritzada. La fita d'aquesta activitat és:

Fita

Reduir al màxim els desplaçaments quotidians de la mobilitat

- 30% al 2030
- 50% al 2050

Per definir de les accions que cal emprendre es tenen en compte les que ja estan previstes per la normativa i estratègies vigents, tal com es resumeix a la taula següent:

Acció	Normativa	Termini	Responsabilitat
Instal·lar un sistema d'informació de l'ocupació d'aparcaments per racionalitzar els recorreguts dels vehicles	H23	2021	Govern + comuns

En aquest cas, el responsable d'implementar les accions seria tant el Govern com els Comuns. I les actuacions concretes recauen en gran mesura en l'àmbit laboral, donat que produeix una important mobilitat quotidiana i a més obligada, i són (estan desenvolupades en el text a sota del quadre, pàg. 22-23):

- 1- Regular normativament la flexibilitat horària
- 2- Promoure els horaris continuats amb pauses de dinar de proximitat
- 3- Promoure el teletreball
- 4- Reunions telemàtiques
- 5- La transformació digital de l'Administració per evitar desplaçaments innecessaris
- 6- Assegurar la consolidació de MOU_T_B (és l'app que ha creat de FEDA Solucions i que facilitarà la presa de decisions i el canvi d'hàbits cap a una mobilitat més sostenible)

Així mateix, les administracions, entitats públiques i empreses de més de 100 treballadors, han de concretar aquesta estratègia en plans de mobilitat sostenible, tal i com indica l'art. 37.4 de la LITECC:

“Totes les administracions, les entitats públiques i les empreses, de més de 100 treballadors, han de disposar de plans de mobilitat sostenible per als seus treballadors d'acord a la jerarquia establerta a l'apartat 1 d'aquest article. El contingut mínim dels plans de mobilitat sostenible per als treballadors es desenvolupa reglamentàriament.”

Aquests plans queden desenvolupats pel Reglament relatiu als plans de mobilitat sostenible per al personal de l'Administració, les entitats públiques i les empreses (PMSP)²³.

Evidències:

---

²³ Reglament PMSP [Reglament, del 9 de desembre del 2020, relatiu als plans de mobilitat sostenible per al personal de l'Administració, les entitats públiques i les empreses \(PMSP\) \(portaljuridicandorra.ad\)](#)

- Estratègia nacional de mobilitat
- Pla de mobilitat sostenible de l'Administració General

P4. C – Reptes d'implementació

Ítem que avalua l'existència d'un mapatge dels reptes que dificulten la implementació de les polítiques públiques, així com l'assoliment dels objectius fixats pel sector del transport.

Puntuació:

Implementació inicial.

Justificació:

Es confegeix un mapatge dels reptes, que els explica de forma detallada i es plantegen mesures per tal de superar aquests reptes. En canvi no s'identifiquen els impactes d'aquests reptes.

Justificació complementària:

Seguint el Handbook, aquest ítem que avalua, a banda de l'existència d'accions específiques, és important fer un mapatge dels reptes que dificulten la implementació de les polítiques així com l'assoliment dels objectius fixats. Així per al Principat d'Andorra, en el sector del transport, aquest ítem avalua si els reptes han estat objecte de mapatge.

El *Handbook* fixa els següents criteris per tal de puntuar l'ítem:

Si els desafiaments no han estat mapejats, la puntuació hauria de ser "sense implementació".

Si hi ha algun mapatge, podeu fer algunes preguntes per ajudar amb l'avaluació:

1. Si són detallats els desafiaments mapejats (com més detallats, més gran és la puntuació, més genèrics, menor és la puntuació)

Existeixen, però sense detall.

2. Si s'han identificat mesures per abordar/superar aquests desafiaments (si és així, la puntuació és més gran, si no, la puntuació és menor).

A la pàgina 16 de l'Estratègia nacional de mobilitat

3. Si s'identifiquen els impactes d'aquests desafiaments (si és així, la puntuació és més elevada; si no, la puntuació és més baixa).

No s'han identificat la relació d'impactes d'aquests reptes.

Els principals reptes es descriuen a la pàgina 9 de l'Estratègia nacional de mobilitat i són els següents:

D'acord amb les dades analitzades, i amb les problemàtiques o els neguits detectats als estudis i les enquestes comentades anteriorment, (vegeu-ne el resum a l'annex 1), els principals reptes per què la transició cap a una mobilitat sostenible sigui una realitat són els següents:

1.

Sensibilitzar i informar la ciutadania amb relació a les emissions de GEH (i altres contaminants) generades per la mobilitat, per fomentar el canvi d'hàbits.
2.

Millorar la seguretat, la senyalització i la infraestructura per als desplaçaments a peu, en bicicleta i vehicles de mobilitat personal (VMP) per a la mobilitat quotidiana.

3.

Millorar els horaris, les freqüències, les línies i el cost del servei del transport públic col·lectiu.

4.

Fomentar la incorporació al mercat de vehicles de baixes emissions (VBE).

A continuació, a la pàgina 16 i 17 es proposa una relació de mesures per tal de donar solució a aquests reptes

EIXOS	FITES
Reptes <div><div>1.</div><div>Sensibilitzar i informar la ciutadania amb relació a les emissions de GEH (i altres contaminants) generades per la mobilitat, per fomentar el canvi d'hàbits.</div></div> <div><div>2.</div><div>Millorar la seguretat, la senyalització i la infraestructura per als desplaçaments a peu, en bicicleta i vehicles de mobilitat personal (VMP) per a la mobilitat quotidiana</div></div>	
Racionalització dels desplaçaments a peu	<div>1</div> <div>Reduir al màxim els desplaçaments quotidians de la mobilitat</div> <div><div><div>•</div><div>30% el 2030</div></div><div><div>•</div><div>50% el 2050</div></div></div>
Foment dels desplaçaments a peu	<div>2</div> <div>Generar desplaçaments segurs i àgils per incrementar la velocitat dels desplaçaments a peu, tendint que:</div> <div><div><div>•</div><div>Qualsevol desplaçament de menys de 2 km es faci a peu.</div></div><div><div>•</div><div>Que 1 km en trama urbana es pugui fer en un temps màxim de 15 minuts.</div></div><div><div>•</div><div>Per a la vall central, es redueixen els desplaçaments un 84% respecte a l'any 2018.</div></div></div>
Impuls de la mobilitat en VMP i bicicletes	<div>3</div> <div>Generar desplaçaments segurs, àgils i homogenis per incrementar els desplaçaments amb bicicleta i vehicles de mobilitat personal (VMP) com a mitjà de transport (no esportiu).</div>

Reptes <ol style="list-style-type: none"> 1. Sensibilitzar i informar la ciutadania amb relació a les emissions de gasos d'efecte d'hivernacle (i altres contaminants) generades per la mobilitat per fomentar el canvi d'hàbits. 3. Millorar els horaris, les freqüències, les línies i el cost del servei del transport públic col·lectiu. 		
Foment del transport compartit, col·lectiu i intermodal	4	Augmentar al màxim els usuaris del transport públic compartit i col·lectiu; a partir del 2030 aquest creixement no pot comportar un increment d'emissions de gasos d'efecte d'hivernacle: <ul style="list-style-type: none"> • Informació àgil i veraç disponible. • Sistema tarifari que fomenti l'ús del transport públic col·lectiu. • Servei de qualitat i segur.
Reptes <ol style="list-style-type: none"> 1. Sensibilitzar i informar la ciutadania amb relació a les emissions de gasos d'efecte d'hivernacle (i altres contaminants) generades per la mobilitat, per fomentar el canvi d'hàbits. 4. Fomentar la incorporació al mercat de vehicles de baixes emissions (VBE). 		
Impuls de vehicles de baixes emissions (VBE)	5	El repartiment modal ha de permetre que tot augment del nombre de desplaçaments sigui sense emissions directes de gasos d'efecte d'hivernacle. Per això, cal: <ul style="list-style-type: none"> • Incrementar fins a un 20% la flota de turismes elèctrics al 2030 • Incrementar fins a un 50% la flota de turismes elèctrics al 2050

Evidències:

- Estratègia nacional de mobilitat

P4. D – Mecanismes de seguiment i avaluació

Ítem que avalua l'existència de mecanismes d'avaluació i seguiment per examinar els resultats dels plans i programes per assolir els objectius de mitigació per al sector específic. Aquests mecanismes han d'informar de la revisió i el procés de presa de decisions (en termes d'efectivitat de les polítiques públiques).

Puntuació:

Implementació intermèdia

Justificació:

Segons el punt 4 de la ENM, la responsable de fer el seguiment i avaluació de l'estratègia és la Subcomissió Permanent de Treball Tècnic en el marc de la mobilitat. Així mateix, s'estableixen tota una sèrie d'indicadors per cada activitat a que serviran per fer-ne un seguiment i avaluació. S'utilitzen els resultats també per a la revisió de polítiques cada 6 anys.

Justificació complementària:

Segons l'OCDE ²⁴, el seguiment i l'avaluació són pràctiques diferents, però complementàries. El seguiment és la recopilació sistemàtica de dades d'exercici per avaluar el progrés i l'èxit dels objectius de política en comparació amb les fites establertes i per identificar i eliminar els obstacles a la implementació. L'avaluació de

²⁴ <https://www.oecd.org/governance/budgeting/monitoring-and-evaluation/>

polítiques es refereix a l'avaluació estructurada i objectiva del disseny, implementació i/o resultats d'una intervenció pública futura, en curs o completada.

Seguint el *Handbook* si no hi ha mecanismes establerts, ni per al seguiment ni per a l'avaluació, la puntuació probablement serà “sense implementació”.

Si només hi ha un tipus de mecanisme (seguiment o avaluació), els equips probablement assignaran una “puntuació intermèdia inicial”.

Si existeixen ambdós mecanismes, els equips podrien sol·licitar una verificació de si els següents aspectes són presents en aquests mecanismes:

Seguiment:

- Existència d'un responsable del seguiment
- Establiment dels indicadors clau
- Si hi ha una periodicitat predeterminada per al seguiment

Avaluació:

- Existència d'un responsable d'avaluar
- Predefinició d'un procés
- Si s'utilitzen els resultats en els processos de revisió de polítiques i de presa de decisions

El *Handbook* fixa els següents criteris per tal de puntuar l'ítem:

Com més respostes positives respecte les preguntes anteriors, més a prop estarà la avaluació d'una “implementació avançada”. D'altra banda, com més negatives siguin les respostes a les referides preguntes, més s'aproparà l'avaluació a una “implementació intermèdia”.

Seguiment:

Segons el punt 4 de la ENM, la responsable de fer el seguiment de l'estratègia és la Subcomissió Permanent de Treball Tècnic en el Marc de la Mobilitat. Així mateix, s'estableixen tota una sèrie d'indicadors per cada activitat:

Activitat	Fita	Indicador	Objectiu 2030/2050
Activitat 1. Racionalització dels desplaçaments	Reduir al màxim els desplaçaments quotidians de la mobilitat 30% el 2030 50% el 2050	Nombre de desplaçaments 135.000 viatges diaris en dies feiners el 2021	Viatges diaris/ dia feiner 94.500 el 2030 67.500 el 2050
		% de tràmits efectuats digitalment del total de tràmits fets a l'Administració pública	Tendència positiva amb una clara tendència al 100% el 2030

ENM pàg. 44: *“La Subcomissió Permanent de Treball Tècnic en el Marc de la Mobilitat és l'òrgan consultiu que té com a funció fer el seguiment i les revisions de l'Estratègia i informar-ne a la Comissió Nacional de l'Energia i del Canvi Climàtic. Per assegurar que pugui desenvolupar aquestes tasques, es convocarà, com a mínim un cop l'any, per fer balanç sobre l'estat dels indicadors associats a cadascun dels programes i les activitats identificats en l'Estratègia.”*

A més s'estableix que el seguiment s'ha d'efectuar anyalment

Per tant, hi ha establert un responsable per al seguiment, s'han fixat una sèrie d'indicadors clau i, finalment s'estableix una periodicitat predeterminada per a fer-ne el seguiment. Per tant, en aquest punt es compleixen els 3 criteris del handbook.

Avaluació: Així mateix, l'avaluació l'efectua el mateix òrgan, amb la mateixa periodicitat. S'utilitzen els resultats també, per a la revisió de polítiques cada 6 anys.

En aquest punt, hi ha un responsable d'avaluar, però manca un procés predefinit i també el saber com aquests resultats retroalimenten els processos de revisió de polítiques i de presa de decisions. Per tant, en aquest cas, només es compleix 1 dels 3 criteris a valorar del handbook.

Si es realitza un anàlisi conjunt, es compleixen 4 aspectes de 6, amb la qual cosa la implementació és intermèdia.

Evidències:

- Estratègia nacional de mobilitat

3.2.5. P5 – Sectors d'Adaptació

Component que avalua el tractament de l'adaptació als sectors considerats més rellevants pel país.

És precís seleccionar dos principals sectors per avaluar l'ítem entre els següents: ecosistemes terrestres i oceànics, agricultura i seguretat alimentària, desenvolupament humà i infraestructura, energia, salut humana, estàndards de vida i equitat, pau i mobilitat humana, gestió del risc de desastres, gestió de l'aigua i altres riscos transversals.

Pel que fa al Principat d'Andorra, s'ha escollit el sector de l'energia responsable el 2021 del 93,19% de les emissions totals de gasos Gg CO₂. I també s'ha seleccionat el turisme com a variant de la mobilitat humana, pel motor econòmic que suposa per al país.

Tenint en compte els estudis d'impacte realitzats per la Fundació Privada del Sector Públic Andorra Recerca i Innovació i de l'Oficina de l'Energia i del Canvi Climàtic, se selecciona el turisme i l'energia.

P5. A – Disseny de polítiques climàtiques – Energia

Ítem que avalua si el Govern ha implementat polítiques públiques per abordar els principals assumptes relacionats amb l'adaptació al sector energia, i aquestes polítiques tenen en compte els objectius climàtics del país en el seu desenvolupament.

Puntuació:

Sense implementació

Justificació:

Aquest moments se situen en la fase d'estudi de les vulnerabilitats del sector al canvi climàtic, tal i com obliga l'art. 53.1 de la LITECC. Aquest estudi encara no està finalitzat, per tant, encara no es disposa de cap política dissenyada.

Justificació adicional:

El Handbook demana avaluar si el Govern ha formulat polítiques per l'adaptació del sector de l'energia. Si la resposta és negativa, no seria necessari entrar a la segona qüestió que és qüestionar-se si aquestes polítiques consideren en el seu disseny les vulnerabilitats principals del país.

El *Handbook* fixa la resolució de les qüestions següents per tal de puntuar l'ítem:

Resposta a la 1 pregunta	Enllaç a l'adaptació a la política	Resposta a la 2 política	Puntuació
No	-	No	Sense implementació
Sí	Feble	No	Implementació inicial
Sí	Forta	No	Implementació intermèdia
Sí	Feble	Sí	Implementació intermèdia
Sí	Forta	Sí	Implementació avançada

Segons la pàgina 103 del BTR, un dels pilars de l'adaptació del territori passa per l'increment de la sobirania i diversificació energètica, i per això és un pla sectorial que reserva el sòl per a poder executar les infraestructures energètiques del territori, que és el Pla sectorial d'infraestructures energètiques d'Andorra.

El BTR diu: *“En el marco del trabajo que laborará AR+I para la actualización del estudio de impactos y vulnerabilidades, para la posterior definición de las hojas de ruta de adaptación sectorial, se identificarán los indicadores oportunos para poder cuantificar mejor el impacto y vulnerabilidad esperado de acuerdo a las proyecciones climáticas y poder así definir la hoja de ruta a seguir, la cual nos permitirá también reconsiderar las actuaciones previstas en la EENCC y el PSIEA, si se considera oportuno. Estos trabajos se iniciarán el año 2024 y se prevé poder disponer de los resultados antes del 2026.”*

La EENCC diu: *Aquests reptes es tenen en compte a l'hora de definir l'Estratègia energètica nacional i de lluita contra el canvi climàtic, i especialment hauran d'incorporar-se en el moment que es defineixi un pla d'adaptació al canvi climàtic pel país. Les Nacions Unides recomanen que els PAN incloguin quatre components generals i cíclics: (1) l'avaluació dels impactes i les vulnerabilitats i els riscos associats; (2) l'elaboració dels plans d'adaptació; (3) la implementació de les mesures, i (4) el*

monitoratge i l'avaluació de l'adaptació. En el procés de l'any 2014 es van identificar 43 mesures (taula 1), de les quals més del 30% actualment estan en desenvolupament. No obstant això, és necessari actualitzar algunes de les accions previstes al PAACCC i dotar-les d'una planificació temporal i econòmica, que permeti integrar-les en les polítiques, els plans i els programes de les administracions, així com facilitar-ne la transferència al sector privat.

Hom disposa d'aquest treball elaborat per AR+I, tot i que no està finalitzat i no és públic. Aquests treballs permetran definir el full de ruta.

Tal i com es desprèn del BTR i la EENCC, hom no disposa de cap política d'adaptació dissenyada pel sector de l'energia a data d'avui.

Evidències:

- Pla sectorial d'infraestructures energètiques d'Andorra
- Informe biennal de transparència
- Estratègia energètica nacional i de lluita contra el canvi climàtic

P5. B – Accions específiques - Energia

Ítem que avalua l'existència de polítiques públiques que es concretin en accions específiques que posen de manifest com es pretén assolir els objectius d'adaptació per al sector d'energia.

Puntuació:

Sense implementació

Justificació:

D'acord amb l'ítem anterior (P5.A), no s'han constatat accions específiques.

Justificació addicional:

Tal com s'extreu del BTR i la EENCC, encara no s'han definit polítiques d'adaptació:

El BTR diu: *“En el marco del trabajo que laborará AR+I para la actualización del estudio de impactos y vulnerabilidades, para la posterior definición de las hojas de ruta de adaptación sectorial, se identificarán los indicadores oportunos para poder cuantificar mejor el impacto y vulnerabilidad esperado de acuerdo a las proyecciones climáticas y poder así definir la hoja de ruta a seguir, la cual nos permitirá también reconsiderar las actuaciones previstas en la EENCC y el PSIEA, si se considera oportuno. Estos trabajos se iniciarán el año 2024 y se prevé poder disponer de los resultados antes del 2026.”*

La EENCC diu: *Aquests reptes es tenen en compte a l'hora de definir l'Estratègia energètica nacional i de lluita contra el canvi climàtic, i especialment hauran d'incorporar-se en el moment que es defineixi un pla d'adaptació al canvi climàtic pel país. Les Nacions Unides recomanen que els PAN incloguin quatre components generals i cíclics: (1) l'avaluació dels impactes i les vulnerabilitats i els riscos associats; (2) l'elaboració dels plans d'adaptació; (3) la implementació de les mesures, i (4) el monitoratge i l'avaluació de l'adaptació. En el procés de l'any 2014 es van identificar*

43 mesures (taula 1), de les quals més del 30% actualment estan en desenvolupament. No obstant això, és necessari actualitzar algunes de les accions previstes al PAACCC i dotar-les d'una planificació temporal i econòmica, que permeti integrar-les en les polítiques, els plans i els programes de les administracions, així com facilitar-ne la transferència al sector privat.

La qual cosa impedeix afirmar que s'han definit accions concretes amb tal finalitat.

Evidències:

- Informe biennal de transparència
- Estratègia energètica nacional i de lluita contra el canvi climàtic
- Pla sectorial d'infraestructures energètiques d'Andorra

P5. C – Reptes d'implementació - Energia

Ítem que avalua si el Govern ha realitzat un mapatge dels reptes que dificulten la implementació de polítiques públiques així com l'assoliment dels objectius fixats al sector de l'energia.

Puntuació:

Sense implementació

Justificació:

En aquest moment el Govern es troba en la fase d'estudi de les vulnerabilitats del sector al canvi climàtic, tal i com obliga l'art. 53.1 de la LITECC. Aquest estudi encara no està finalitzat, per tant, encara no hi ha disponible un mapatge dels reptes en aquest aspecte.

Justificació addicional:

Tal i com es desprèn del BTR i la EENCC, el que s'està fent ara per l'AR+I és desenvolupar els informes de les vulnerabilitats de cada sector, per tal de posteriorment, poder desenvolupar un full de ruta a seguir en quant a polítiques a aplicar. Per tant, en tant que aquesta fase no ha finalitzat, s'ha d'assignar la puntuació "no implementat".

El BTR diu: *"En el marco del trabajo que laborará AR+I para la actualización del estudio de impactos y vulnerabilidades, para la posterior definición de las hojas de ruta de adaptación sectorial, se identificarán los indicadores oportunos para poder cuantificar mejor el impacto y vulnerabilidad esperado de acuerdo a las proyecciones climáticas y poder así definir la hoja de ruta a seguir, la cual nos permitirá también reconsiderar las actuaciones previstas en la EENCC y el PSIEA, si se considera oportuno. Estos trabajos se iniciarán el año 2024 y se prevé poder disponer de los resultados antes del 2026."*

La EENCC diu: *Aquests reptes es tenen en compte a l'hora de definir l'Estratègia energètica nacional i de lluita contra el canvi climàtic, i especialment hauran d'incorporar-se en el moment que es defineixi un pla d'adaptació al canvi climàtic pel país. Les Nacions Unides recomanen que els PAN incloguin quatre components*

generals i cíclics: (1) l'avaluació dels impactes i les vulnerabilitats i els riscos associats; (2) l'elaboració dels plans d'adaptació; (3) la implementació de les mesures, i (4) el monitoratge i l'avaluació de l'adaptació. En el procés de l'any 2014 es van identificar 43 mesures (taula 1), de les quals més del 30% actualment estan en desenvolupament. No obstant això, és necessari actualitzar algunes de les accions previstes al PAACCC i dotar-les d'una planificació temporal i econòmica, que permeti integrar-les en les polítiques, els plans i els programes de les administracions, així com facilitar-ne la transferència al sector privat.

Evidències:

- Informe biennal de transparència
- Estratègia energètica nacional i de lluita contra el canvi climàtic
- Pla sectorial d'infraestructures energètiques d'Andorra

P5. D – Mecanismes de seguiment i avaluació - Energia

Ítem que avalua l'existència de mecanismes de monitoratge i d'avaluació per examinar els resultats de les polítiques públiques destinades a assolir els objectius d'adaptació del sector de l'energia, i donar suport al procés de revisió i la presa de decisió.

Puntuació:

Sense implementació

Justificació:

En aquest moment el Govern es troba en la fase d'estudi de les vulnerabilitats del sector al canvi climàtic, tal i com obliga l'art. 53.1 de la LITECC. Aquest estudi encara no està finalitzat, per tant, encara no hi ha política dissenyada. Encara no es pot efectuar el seguiment polític.

Justificació addicional:

Tal i com es desprèn del BTR i la EENCC, el que s'està fent ara per l'AR+I és desenvolupar els informes de les vulnerabilitats de cada sector, per tal de posteriorment poder desenvolupar un full de ruta a seguir en quant a polítiques a aplicar. Per tant, en tant que aquesta fase no ha finalitzat, no hi s'ha realitzat el disseny de les polítiques i tampoc s'ha definit com es farà el seguiment de la implementació de dites polítiques. Per aquest motiu s'ha d'assignar la puntuació "no implementat".

El BTR diu: *"En el marco del trabajo que laborará AR+I para la actualización del estudio de impactos y vulnerabilidades, para la posterior definición de las hojas de ruta de adaptación sectorial, se identificarán los indicadores oportunos para poder cuantificar mejor el impacto y vulnerabilidad esperado de acuerdo a las proyecciones climáticas y poder así definir la hoja de ruta a seguir, la cual nos permitirá también reconsiderar las actuaciones previstas en la EENCC y el PSIEA, si se considera oportuno. Estos trabajos se iniciarán el año 2024 y se prevé poder disponer de los resultados antes del 2026."*

La EENCC diu: *Aquests reptes es tenen en compte a l'hora de definir l'Estratègia energètica nacional i de lluita contra el canvi climàtic, i especialment hauran*

d'incorporar-se en el moment que es defineixi un pla d'adaptació al canvi climàtic pel país. Les Nacions Unides recomanen que els PAN incloguin quatre components generals i cíclics: (1) l'avaluació dels impactes i les vulnerabilitats i els riscos associats; (2) l'elaboració dels plans d'adaptació; (3) la implementació de les mesures, i (4) el monitoratge i l'avaluació de l'adaptació. En el procés de l'any 2014 es van identificar 43 mesures (taula 1), de les quals més del 30% actualment estan en desenvolupament. No obstant això, és necessari actualitzar algunes de les accions previstes al PAACCC i dotar-les d'una planificació temporal i econòmica, que permeti integrar-les en les polítiques, els plans i els programes de les administracions, així com facilitar-ne la transferència al sector privat.

Evidències:

- Informe biennal de transparència
- Estratègia energètica nacional i de lluita contra el canvi climàtic
- Pla sectorial d'infraestructures energètiques d'Andorra

P5. A – Disseny de polítiques climàtiques - Turisme

Ítem que avalua el Govern ha implementat polítiques públiques per abordar els principals assumptes relacionats amb l'adaptació al sector turisme, i si aquestes polítiques tenen en compte els objectius climàtics del país en el seu desenvolupament.

Puntuació:

Sense implementació

Justificació:

En aquest moment el Govern es troba en la fase d'estudi de les vulnerabilitats del sector al canvi climàtic, tal i com obliga l'art. 53.1 de la LITECC. Un cop acabada la fase, es passarà a dissenyar les polítiques per implementar-les posteriorment.

Justificació addicional:

El Handbook ens demana avaluar si el Govern ha formulat polítiques per l'adaptació del sector de l'energia. Si la resposta és negativa, no caldria entrar a la segona qüestió que es preguntar-se si aquestes polítiques consideren en el seu disseny les vulnerabilitats principals del país.

Segons el BTR²⁵, i tal com encomana la LITECC al Govern, Andorra Recerca + Innovació està duent a terme els estudis d'impacte del canvi climàtic sobre el turisme enfocat al turisme de neu i el turisme de naturalesa i aventura, de forma que s'està analitzant:

- Com la variabilitat d'impactes climàtics afecta a les regions frontereres abans que a Andorra, podent implicar un increment de freqüentació a curt termini.
- Com mitigar la reducció de neu natural
- Quines implicacions té l'increment en l'ús de recursos naturals, així com els seus costos econòmics i ambientals

---

²⁵ Pàgina 100

- Com el turisme de naturalesa i aventura es podria beneficiar de l'augment de l'estrès per calor a les zones urbanes

Es troba a una fase anterior al disseny de plans i polítiques, que és l'estudi de les vulnerabilitats.

Evidències:

- Informe biennal de transparència

P5. B – Accions específiques - Turisme

Ítem que avalua l'existència de polítiques públiques que es concretin en accions específiques que posen de manifest com es pretén assolir els objectius d'adaptació per al sector del turisme.

Puntuació:

Sense implementació

Justificació:

Aquest moment se situa en la fase d'estudi de les vulnerabilitats del sector al canvi climàtic, tal i com obliga l'art. 53.1 de la LITECC. Un cop acabada la fase, es dissenyaran les polítiques, amb accions concretes, per a implementar-les posteriorment.

Justificació addicional

Tal com s'extreu del BTR, encara no s'han definit polítiques d'adaptació:

Segons la pàgina 100 del BTR, i tal com encomana la LITECC al Govern, Andorra Recerca + Innovació està duent a terme els estudis d'impacte del canvi climàtic sobre el turisme enfocat al turisme de neu i el turisme de naturalesa i aventura, de forma que s'està analitzant:

- Com la variabilitat d'impactes climàtics afecta a les regions frontereres abans que a Andorra, podent implicar un increment de freqüentació a curt termini.
- Com mitigar la reducció de neu natural
- Quines implicacions té l'increment en l'ús de recursos naturals, així com els seus costos econòmics i ambientals
- Com el turisme de naturalesa i aventura es podria beneficiar de l'augment de l'estrès per calor a les zones urbanes

La qual cosa impedeix afirmar que s'han definit accions concretes amb tal finalitat.

Evidències:

- Informe biennal de transparència

P5. C – Reptes d'implementació - Turisme

Ítem que avalua si el Govern ha realitzat un mapatge dels reptes que dificulten la implementació de les polítiques públiques, així com l'assoliment dels objectius fixats al sector del turisme.

Informe sobre l'avaluació global de les accions governamentals relacionades amb el canvi climàtic (ClimateScanner) 2024

Puntuació:

Sense implementació

Justificació:

En aquest moment ens trobem en la fase d'estudi de les vulnerabilitats del sector al canvi climàtic, tal i com obliga l'art. 53.1 de la LITECC. Aquest estudi encara no està finalitzat, per tant, encara no tenim disponible un mapatge dels reptes en aquest aspecte.

Justificació addicional

Tal i com es desprèn del BTR, el que s'està fent ara per l'AR+I és desenvolupar els informes de les vulnerabilitats de cada sector, per tal de posteriorment poder desenvolupar un full de ruta a seguir en quant a polítiques a aplicar. Per tant, en tant que aquesta fase no ha finalitzat, s'ha d'assignar la puntuació "no implementat".

Evidències:

- Informe biennal de transparència

P5. D – Mecanismes de seguiment i avaluació - Turisme

Ítem que avalua l'existència de mecanismes de monitoratge i d'avaluació per examinar els resultats de les polítiques públiques destinades a assolir els objectius d'adaptació del sector del turisme, i donar suport al procés de revisió i la presa de decisió.

Puntuació:

Sense implementació

Justificació:

Aquest moment se situa en la fase d'estudi de les vulnerabilitats del sector al canvi climàtic, tal i com obliga l'art. 53.1 de la LITECC. Aquest estudi encara no està finalitzat, i encara no es disposa de cap política dissenyada. En conseqüència no es pot fer seguiment de cap política.

Justificació addicional

En el mateix sentit que als ítems precedents d'aquest component.

Tal i com es desprèn del BTR, el que s'està fent ara per l'AR+I és desenvolupar els informes de les vulnerabilitats de cada sector, per tal de posteriorment poder desenvolupar un full de ruta a seguir en quant a polítiques a aplicar. En tant que aquesta fase no ha finalitzat, no hi s'ha realitzat el disseny de les polítiques i tampoc s'ha definit com es farà el seguiment de la implementació de dites polítiques. Per aquest motiu s'ha d'assignar la puntuació "no implementat".

Evidències:

- Informe biennal de transparència

3.3. Finançament

El finançament climàtic fa referència al finançament local, nacional i transnacional provinent de fonts de finançament públiques, privades i mixtes que pretén donar suport a accions de mitigació i adaptació per abordar el canvi climàtic.²⁶

L'eix del Finançament abasta tant el finançament nacional com l'internacional.

3.3.1. F1 – Finançament Climàtic Nacional

Component que avalua si el Govern ha compromès o ha obtingut fons relacionats amb els seus objectius climàtics, si aquests fons estan alineats amb els plans i estratègies, i si compta amb mecanismes de seguiment i presentació d'informes sobre els fons esmentats.

F1. A – Planificació i pressupost

Ítem que avalua si els instruments pressupostaris estan alineats amb els objectius, plans i estratègies climàtiques.

Puntuació:

Implementació inicial

Justificació:

Per l'exercici 2023, consta en el pressupost aprovat del departament d'energia i canvi climàtic, un import total de 2.547.696,44 euros, que representa un 0,44% del pressupost de despeses, en el qual s'inclouen dos projectes: PR0132 i PR0256. Es palesa la dificultat d'establir una connexió entre determinades partides pressupostàries i els objectius establerts a LITECC. No s'identifiquen les accions intenses al pressupost. I tampoc s'identifiquen sectors que puguin afectar negativament l'assoliment dels objectius climàtics i, en el mateix sentit, eventuais subvencions.

Justificació addicional:

El punt de partida és la identificació de fons dissenyats per assolir objectius climàtics i el compliment de plans i estratègies climàtiques nacionals.

Del pressupost aprovat²⁷ al 2023 que s'ha xifrat en 2.547.696,44 euros (0,44%), es liquida 1.885.246,08 euros vinculats amb l'acció climàtica i l'energia, (que representa un 0,34% del import total liquidat del pressupost de despesa). Es desglossen en els següents conceptes:

---

²⁶ <https://unfccc.int/topics/introduction-to-climate-finance>

²⁷ [Llei 13/2023, del de gener, del pressupost per a l'exercici del 2023](#)

11000. Sou base funcionaris i agents de l'Adm. caràct. indefi.	59.521,42
11010. Triennis personal funcionari i agents de l'Adm. caràc. ind	3.122,24
11020. Permanències, Primes i Especialitats	2.939,15
16010. Quotes SS, personal funcionari i agent Adm. caràc. ind.	10.165,34
22760. Treballs realitzats per empr. Estudis i treballs tècnics	53.384,77
23000. Reemborsament dietes pers. func. i agents Adm. caràc. ind	1.190,00
47270. Foment Bicicleta Elèctrica	120.000,00
47290. A altres empreses privades	41.418,89
78245. A famílies	1.593.504,27
TOTAL	1.885.246,08

A partir d'aquí, el *Handbook* fixa la resolució de les qüestions següents per tal de puntuar l'ítem:

Respostes	Puntuació suggerida
No a totes les preguntes	Sense implementació
Sí a només una pregunta	Implementació inicial
Sí a només dos preguntes	Implementació intermèdia
Sí a totes les preguntes	Implementació avançada

1. Si existeix una assignació de fons al pressupost nacional per assolir els objectius climàtics i dits fons estan alineats amb plans/estratègies implementats per Govern

S'assignen fons per assolir els objectius climàtics però no es disposa del detall per constatar si estan alineats amb les estratègies implementades.

2. Si s'identifiquen accions intensives²⁸ en carboni en al pressupost
No s'ha obtingut evidència.

3. Si s'identifica i calcula la quantitat de subvencions que afecten negativament a l'assoliment dels objectius climàtics i la implementació de plans/estratègies pel clima.

No es constata l'existència de sectors que afectin negativament a l'assoliment dels objectius climàtics, i per aquest motiu no es pot donar una resposta positiva a la identificació de subvencions que puguin afectar negativament.

Es respon que sí a una de les tres preguntes, el que condueix a una implementació inicial.

Evidències:

- Llei 1/2024, de l'1 de febrer, del pressupost per a l'exercici del 2024

²⁸ Les accions intensives en carboni, són aquelles que generen alts nivells d'emissions de gasos d'efecte hivernacle.

- Llei 13/2023, del 31 de gener, del pressupost per a l'exercici del 2023
- Liquidació del pressupost per a l'exercici del 2023

F1. B – Rastreig del finançament directe

Ítem que avalua si el Govern ha definit el concepte de finançament climàtic directe, normalment a través d'un sistema de classificació anomenat taxonomia²⁹. I si ha desenvolupat sistemes que realitzen un seguiment i comptabilitzen els diferents tipus de finançament climàtic directe.

Puntuació:

Sense implementació

Justificació:

No s'han obtingut evidències de que el Govern hagi definit el finançament climàtic directe, i en conseqüència, que en realitzi un seguiment.

Justificació addicional:

El finançament climàtic directe fa referència generalment als fons que s'assignen a l'objectiu específic de mitigar les emissions de gasos d'efecte hivernacle o permetre l'adaptació de determinats sectors als impactes negatius del canvi climàtic.

En conseqüència, El *Handbook* fixa els següents criteris per tal de puntuar l'ítem:

Respostes	Puntuació suggerida
No hi ha una taxonomia sobre el que es considera finançament climàtic directe	Sense implementació
Hi ha una taxonomia, però no hi ha sistemes i mecanismes que permetin el rastreig i comptabilització dels fons. o No hi ha una taxonomia formal, però hi ha un intent per definir i identificar finançament climàtic directe	Implementació inicial
Existeix una taxonomia i es compta amb sistemes i mecanismes, però el Govern no fa efectivament un rastreig dels fons	Implementació intermèdia
Es compta amb una taxonomia, sistemes i mecanismes, i el Govern efectivament fa un rastreig dels fons	Implementació avançada

- Si Govern disposa d'una definició de finançament climàtic directe, normalment a través d'una taxonomia
- Si Govern disposa de sistemes que realitzen un rastreig i comptabilitzen

²⁹ La taxonomia identifica les inversions o fons que s'han de considerar que contribueixen directament a l'assoliment dels objectius climàtics, i inversions i fons que obstaculitzen directament a l'assoliment dels objectius climàtics.

diferents tipus de finançament climàtic directe.

El segon aspecte depèn del primer, i en conseqüència, si s'obté una resposta negativa pel primer, no es podrà fer un seguiment d'aquesta tipologia de finançament.

Evidències:

No s'han obtingut evidències.

F1. C – Rastreig del finançament indirecte

Ítem que avalua si el Govern ha definit el concepte de finançament climàtic indirecte, normalment per mitjà d'un sistema de classificació anomenat taxonomia. I si ha desenvolupat sistemes que realitzen un seguiment i comptabilitzen els diferents tipus de finançament climàtic indirecte.

Puntuació:

Sense implementació

Justificació:

No s'han obtingut evidències de que el Govern hagi definit el finançament climàtic indirecte, i en conseqüència, que en realitzi un seguiment.

Justificació addicional:

El finançament climàtic indirecte fa referència, generalment, als fons que no s'assignen essencialment a la mitigació o adaptació, però que contribueixen a assolir els objectius climàtics.

En conseqüència, El *Handbook* fixa els següents criteris per tal de puntuar l'ítem:

Respostes	Puntuació suggerida
No hi ha una taxonomia sobre el que es considera finançament climàtic indirecte	Sense implementació
Hi ha una taxonomia, però no hi ha sistemes i mecanismes que permetin el rastreig i comptabilització dels fons. o No hi ha una taxonomia formal, però hi ha un intent per definir i identificar finançament climàtic indirecte	Implementació inicial
Existeix una taxonomia i es compta amb sistemes i mecanismes, però el Govern no fa efectivament un rastreig dels fons	Implementació intermèdia
Es compta amb una taxonomia, sistemes i mecanismes, i el Govern efectivament fa un rastreig dels fons	Implementació avançada

- Si Govern disposa d'una definició de finançament climàtic indirecte, normalment a través d'una taxonomia
- Si Govern disposa de sistemes que realitzen un rastreig i comptabilitzen diferents tipus de finançament climàtic indirecte.

El segon aspecte depèn del primer, i en conseqüència, si s'obté una resposta negativa pel primer, no es podrà fer un seguiment d'aquesta tipologia de finançament.

Evidències:

No s'han obtingut evidències.

F1. D – Informe

Ítem que avalua si el Govern té mecanismes per informar pública i periòdicament sobre l'ús del finançament climàtic nacional i si efectivament s'emet/en aquest/s informe/s.

Puntuació:

Sense implementació

Justificació:

No s'han obtingut evidències de que el Govern disposi de mecanismes per informar pública i periòdicament sobre l'ús del finançament climàtic nacional i si efectivament s'emet/en aquest/s informe/s.

Justificació addicional:

El *Handbook* fixa els següents criteris per tal de puntuar l'ítem:

Respostes	Puntuació suggerida
El Govern no prepara informes periòdicament	Sense implementació
El Govern prepara informes, però no són públics	Implementació inicial
El Govern prepara informes, els fa públics, però els informes no cobreixen les quatre categories mencionades més amunt.	Implementació intermèdia
El Govern prepara informes, els fa públics, i aquests cobreixen les quatre categories: finançament climàtic directe, finançament climàtic indirecte, pressupost intensiu en carboni i subsidis perversos	Implementació avançada

La puntuació s'assigna en funció de les respostes als aspectes anteriors.

En aquest cas, no s'han obtingut evidències de que s'elaborin informes d'aquesta tipologia.

Hom depèn de les respostes als ítems anteriors per tal de poder donar resposta. Però al BTR que és l'informe més complet, no hi fa referència a aquests punts. El que semblaria indicar una no implementació.

Evidències:

– Informe biennal de transparència

3.3.2. F2 – Finançament climàtic internacional (països proveïdors)

Component que avalua com el govern d'un país proveïdor³⁰ està gestionant els recursos assignats al finançament climàtic internacional.

F2. A – Compromisos establerts

Ítem que avalua si el país ha establert compromisos per al finançament climàtic internacional i si són nous o addicionals, tal com exigeix l'art. 4 (3) CMNUCC.

Puntuació:

Sense implementació

Justificació:

No hi ha evidències que s'hagin establert compromisos més enllà dels adoptats a l'Acord de París.

Justificació addicional:

Seguint el *Handbook*, es consideren els aspectes següents:

- si hi ha aquests compromisos per al finançament climàtic internacional, expressats formalment;
- si aquests compromisos s'expressen en documents presentats a la CMNUCC, com ara NDC, Comunicacions Nacionals i Informes Biennals; i - si aquests compromisos van augmentant amb el temps, sent nous i addicionals.

En cas que el Govern no hagi establert formalment compromisos per a finançament internacional, cal assignar una puntuació de “sense implementació”.

Si hi ha compromisos expressats en documents internacionals presentats a la CMNUCC i si augmenten amb el temps, és probable que l'avaluació sigui “implementació avançada”.

És probable que s'assigni la puntuació d'implementació inicial en els casos en què hi ha un compromís però que no està expressat en un document presentat a la CMNUCC ni és “nou i addicional”. És probable que s'utilitzi la puntuació “implementació intermèdia” en dos casos:

- Si el compromís s'expressa en un document internacional, però no és “nou i addicional”;
- Si el compromís no està expressat en un document internacional sinó que és “nou i addicional”.

En el present ítem és necessari classificar Andorra com a país proveïdor de fons o

---

³⁰ Països desenvolupats inclosos en l'Annex II de la CMNUCC, que proporcionaran recursos financers per ajudar als països en desenvolupament a assolir els seus objectius climàtics, en consonància amb l'article 4 (3) de la CMNUCC i l'article 9 (1) de l'Acord de París.

beneficiari de fons. En conseqüència, s'avaluarà tant sols el component aplicable d'acord amb aquesta classificació, i l'altre no serà aplicable.

Per a millor comprensió d'aquesta disgregació, cal introduir el marc legal d'ambdós ítems.

L'apartat 3 de l'article 4 de la CMNUCC estableix *“Els **països desenvolupats**, les parts del Conveni i la resta de parts desenvolupades que figuren a l'annex II proporcionen recursos financers nous i addicionals per cobrir la totalitat de les despeses convingudes que efectuïn els països en desenvolupament, que formen part del Conveni, a l'efecte de complir les seves obligacions en virtut de l'apartat 1 de l'article 12. Proporcionen els recursos financers, en especial recursos per a la transferència de tecnologia, que els països en desenvolupament, que formen part del Conveni, necessitin per satisfer la totalitat de les despeses addicionals convingudes resultants de l'aplicació de les mesures establertes en l'apartat 1 d'aquest article i que s'hagin acordat entre un país en desenvolupament, part al Conveni, i l'entitat o entitats internacionals a les quals es refereix l'article 11, d'acord amb l'article esmentat. En dur a terme aquests compromisos, s'ha de tenir en compte la necessitat que les aportacions de fons siguin adequades i previsibles i també la importància que la càrrega es distribueixi adequadament entre els països desenvolupats que formen part del Conveni.”*

Així mateix, l'article 9.1 de l'Acord de París estableix *“Les Parts que **són països desenvolupats** hauran de proporcionar recursos financers a les Parts que són països en desenvolupament per prestar-los assistència tant en la mitigació com en l'adaptació, i seguir complint així les seves obligacions en virtut del Conveni.”*

Segons el nostre IDH, tenim un nivell de desenvolupament superior al de països de la UE que té les citades obligacions. Segons el UNDP (que elabora l'índex IDH) Andorra al 2022 es troba a la posició 35 de 193 països.³¹

Segons el Fons Monetari Internacional, Andorra és un país amb una economia avançada³²

A les pàgines 108 i següents de l'Informe biennal de transparència, tot i que Andorra actua com si hagués de rebre fons, no queda clara la posició d'Andorra en tant que país proveïdor o receptor de fons, ateses les informacions aportades *supra*.

Evidències:

No hi ha evidències

F2. B – Recursos assignats i desemborsats

---

³¹ [Country Insights | Human Development Reports \(undp.org\)](https://countryinsights.org/)

³² [Edit/Review Countries \(imf.org\)](https://imf.org/)

Ítem que avalua si el Govern compta amb mecanismes per assignar els recursos a compromisos climàtics i si ha avançat en el compliment dels compromisos esmentats.

Puntuació:

Sense implementació

Justificació:

No hi ha evidències de que existeixin mecanismes per assignar els recursos, tal i com estableixen els compromisos adoptats en el marc de l'Acord de París.

Justificació addicional

Consideració de país proveïdor seguint els criteris establerts a la justificació addicional de l'ítem F1-A.

Segons el *Handbook*, s'han de considerar els aspectes següents:

- Si el Govern ha implementat mecanismes per assignar els recursos etiquetats per complir els seus compromisos. Aquests mecanismes podrien incloure l'assignació pressupostària per a la transferència de recursos i l'execució d'activitats per a la transferència de tecnologia i el desenvolupament de capacitats, fons dedicats i agències d'implementació, associacions publico-privades, aliances internacionals (xarxes), entre d'altres.
- Si realment s'estan desemborsant fons - ja siguin recursos financers o altres transferències de recursos (com ara tecnologia i capacitació);
- Si el país està avançant en el compliment dels compromisos establerts.

La taula següent indica la puntuació probable que s'assignarà segons les respostes als tres aspectes anteriors:

Respostes	Puntuació suggerida
No a la pregunta "a" y en conseqüència No a les preguntes "b" i "c"	Sense implementació
Sí a la pregunta "a" i No a les preguntes "b" i "c"	Implementació inicial
Sí a les preguntes "a" i "b" i No a la pregunta "c"	Implementació intermèdia
Sí a les tres preguntes	Implementació avançada

Evidències:

- Informe biennal de transparència

F2. C – Informe

Ítem que avalua si el Govern té mecanismes per informar pública i periòdicament sobre el finançament climàtic internacional, i si ha elaborat informes sobre la despesa en finançament climàtic internacional.

Puntuació:

Informe sobre l'avaluació global de les accions governamentals relacionades amb el canvi climàtic (ClimateScanner) 2024

Sense implementació

Justificació:

Segons els criteris establerts al Handbook, la informació sobre finançament que apareix al BTR no es correspon amb la definició de finançament i els compromisos adoptats. Per tant, no s'informa sobre la existència de finançament climàtic internacional.

Justificació addicional:

Consideració de país proveïdor seguint els criteris establerts a la justificació addicional de l'ítem F1-A.

Segons senyala el *Handbook*, aquest ítem té com a objectiu avaluar si els governs tenen mecanismes per informar periòdicament sobre els seus compromisos de finançament climàtic internacional i si han preparat informes sobre com han complert aquests compromisos.

S'han de valorar els aspectes següents:

- Si els governs han implementat mecanismes que els permetin informar com han complert els seus compromisos climàtics internacionals;
- Si els governs preparen els informes de manera regular; i
- Si aquests informes són públics.

La taula a continuació brinda orientació per assistir els equips a la puntuació per a aquest ítem:

Respostes	Puntuació suggerida
No es disposa de mecanismes de preparació d'informes	Sense implementació
Es disposa de mecanismes, però el Govern no prepara informes	Implementació inicial
Es disposen de mecanismes, el Govern prepara informes, però no les fa públics	Implementació intermèdia
Es disposen de mecanismes, el Govern prepara informes, y els fa públics	Implementació avançada

Evidències:

- Informe biennal de transparència

3.3.3. F3 – Finançament climàtic internacional (països beneficiaris)

Component que avalua la capacitat del govern d'un país receptor d'identificar, mobilitzar i gestionar els recursos internacionals disponibles per tal de mitigar i adaptar-se al canvi climàtic.

F3. A – Avaluació de les necessitats

Ítem que avalua si el Govern ha identificat les seves necessitats de finançament

climàtic internacional.

Puntuació:

No aplicable

Justificació:

Justificació addicional

Consideració de país proveïdor seguint els criteris establerts a la justificació addicional de l'ítem F1-A. Per tant, aquest ítem no és d'aplicació.

Evidències:

No hi ha evidències

F3. B – Fonts identificades i mobilitzades

Ítem que avalua si el Govern té la capacitat d'identificar i mobilitzar les fonts de finançament climàtic i si efectivament ha pogut mobilitzar dites fonts de finançament climàtic.

Puntuació:

No aplicable

Justificació:

Justificació addicional

Consideració de país proveïdor seguint els criteris establerts a la justificació addicional de l'ítem F1-A. Per tant, aquest ítem no és d'aplicació.

Evidències:

No hi ha evidències

F3. C – Desembors supervisat

Ítem que avalua en quina mesura el Govern disposa de la capacitat i els mecanismes per supervisar l'ús dels fons climàtics internacionals.

Puntuació:

No aplicable

Justificació:

Justificació addicional

Consideració de país proveïdor seguint els criteris establerts a la justificació addicional de l'ítem F1-A. Per tant, aquest ítem no és d'aplicació.

Evidències:

No hi ha evidències

F3. D – Informe

Informe sobre l'avaluació global de les accions governamentals relacionades amb el canvi climàtic (ClimateScanner) 2024

Ítem que avalua si el Govern compta amb mecanismes per informar pública i periòdicament sobre l'ús dels fons internacionals rebuts. Si compleix amb els requisits de presentació dels informes establerts per les institucions internacionals que administren els recursos per tal de justificar l'ajuda financera rebuda.

Puntuació:

No aplicable

Justificació:

Justificació adicional

Consideració de país proveïdor seguint els criteris establerts a la justificació adicional de l'Ítem F1-A. Per tant, aquest ítem no és d'aplicació.

Evidències:

No hi ha evidències

3.3.4. F4 - Mecanismes de finançament climàtic privat nacional i internacional

Component que avalua la capacitat del Govern per mobilitzar, fer un seguiment i informar sobre el finançament climàtic privat per projectes de mitigació i adaptació.

F4. A – Mecanismes de mobilització

Ítem que avalua si el Govern compta amb mecanismes o incentius per mobilitzar el finançament privat per activitats climàtiques (mitigació i adaptació).

Puntuació:

Implementació inicial

Justificació:

Hi ha dues subvencions principals: el Pla Renova per fer els edificis més sostenibles i el Pla Engega el percentatge de cotxes elèctrics a l'aparcament. Així mateix, la gratuïtat del transport públic a través de la subvenció de Govern. Finalment, la promoció de l'entrada al mercat de crèdits de carboni per a projectes de gestió forestal adaptativa. Totes elles són incentivacions financeres.

Justificació adicional:

Seguint el *Handbook*, És necessari avaluar els aspectes següents:

1. Si els governs han mapejat possibles alternatives de finançament privat, les característiques de cadascuna, i amb quines possibles activitats poden brindar suport, etc.

Entre el mapatge de les mesures que s’han dut a terme³³, estan classificades algunes mesures com a econòmiques. Aquestes mesures són les alternatives de finançament privat:

Energía									
Fomento de la soberanía energética									
Objetivos	Nombre	Descripción	Tipo de Instrumento	Estado (L3)	Sector(es) afectado(s)	Gases afectados	Año de inicio de la implementación	Entidad(es) ejecutora(s)	Estimación Lograda
Incremento de la producción nacional de energía eléctrica renovable y diversificación de las fuentes energéticas Objetivo del Libro Blanco de la energía (2012): Incremento de producción nacional de la energía eléctrica a 200 GWh (2030) Objetivo de acuerdo a la ENCC (2021): Incremento de la producción de energía eléctrica nacional hasta el 33% en el 2030 y el 50% en el 2050	Promoción de las energías renovables para la producción de energía eléctrica	Promover otras instalaciones de producción de energía eléctrica a partir de fuentes renovables de iniciativa privada o público-privada, ya sea mediante simplificación del trámite administrativo o bien por la agilización de las convocatorias de autorización de: 1. Instalaciones de infraestructuras minihidráulicas de hasta 500 kW objeto de una autorización administrativa específica - Minihidráulica de Anzalis (400 kW) - Minihidráulica de Alzavall (500 kW) 2. Instalaciones de infraestructuras fotovoltaicas de hasta 2.000 kW 3. Centros representativos hasta 2022, entre ellos: - Fotovoltaica Pal (2 MW) - Fotovoltaica Grau Roig (1 MW) - Fotovoltaica zona industrial Borda del Germà (500kW) 3. Instalaciones e infraestructuras fotovoltaicas de menos de 500 kW - 260 instalaciones representativas con una potencia total instalada de más de 5 MW y una producción anual estimada de 44 GWh/año (2023)	Regulatorio	Adoptado	Energía	CO2, CH4, N2O	2020	Dept. de Transición Energética y Transporte	
		Dotar al Programa Renovar de rehabilitación de edificios de un presupuesto anual que permita incrementar el número de instalaciones de producción de energía eléctrica a partir de fuentes renovables	Económico	Implementado	Energía	CO2, CH4, N2O	2018	Dept. de Transición Energética y Transporte	
		Disponer de un plan que reserve a nivel urbanístico el espacio necesario para la instalación de las infraestructuras energéticas estratégicas del país, objeto de comisión administrativa (>20MW)	Regulatorio	Implementado	Energía	CO2, CH4, N2O	2018	Dept. de Transición Energética y Transporte	
		Implementación de las infraestructuras previstas en el PSIEA: 1. Implementación de las plantas de cogeneración a partir de fuentes renovables o de alta eficiencia, así como de las redes de calor y/o frío urbanos centralizadas de: - País de la Gasa (11,2 + 4,8 GWh/año de energía térmica y eléctrica) - Soldeu (8 +2 MW y 11,8 + 6,5 GWh/año de energía térmica y eléctrica) - La Comella (10 MW y 25 GWh/año) - Escuelas-Engordany (red de calor y frío) 2. Implementación de 4 minicentrales hidroeléctricas: - OHE Soldeu-El Tarter (221) (1,2 MW y 6,5 GWh/año) - OHE Tintstein Nialb-El Serrat (2002) (0,7 MW y 3,9 GWh/año) - OHE Puig de les Palanques- Serra de l'Honor (2006)(0,6 MW y 3,3 GWh/año) - OHE EDAR Nord Occidental-Torreil de la Pedrosa (2003) (1,1 MW y 6,0 GWh/año) 3. Implementación de las 3 infraestructuras fotovoltaicas estratégicas previstas en el PSIEA: - Parque solar Forn de Canillo (20,2 MW y 27,4 GWh/año) - Parque solar Enallera-Maia (39,9 MW y 53,9 GWh/año) - Parque solar Rabassa-cala Ramonet (40,7 MW y 65 GWh/año)	Otro	Planado	Energía	CO2, CH4, N2O	2019	Dept. de Transición Energética y Transporte	
		Implementación de las infraestructuras de aprovechamiento de biomasa forestal previstas en el PSIEA: - Utilizar el potencial de biomasa del país (13,8 GWh/año, 4.000 t/año)	Otro	Planado	Energía	CO2, CH4, N2O	2019	Dept. de Transición Energética y Transporte	
		Disponer de un plan que reserve a nivel urbanístico el espacio necesario para la instalación parques edíficos.	Regulatorio	Planado	Energía	CO2, CH4, N2O	2020	Dept. de Transición Energética y Transporte	
		Construcción de un parque edífico de 23 MW de potencia y una producción estimada anual de 51 GWh	Otro	Planado	Energía	CO2, CH4, N2O	2020	Dept. de Transición Energética y Transporte	
		Desarrollar el marco legislativo de la litio y la ley de medidas para la mejora del poder adquisitivo de la ciudadanía (Ley 17/2022) en materia de producción de energía para promover el autoconsumo y el autoconsumo destinado	Regulatorio	Adoptado	Energía	CO2, CH4, N2O	2023	Dept. de Transición Energética y Transporte	

No s’efectua un mapatge de totes les possibilitats de finançament.

2. Si els governs tenen mecanismes i estructures que permetin la mobilització aquests fons; i
La resposta és sí, tal i com es reflecteix al punt A.
A més són mecanismes de mobilització directa, ja que tots són subvencions.

3. Si els governs han pogut realment mobilitzar aquests fons per finançar activitats climàtiques en els darrers anys.

Així es pot observar al liquidat del pressupost 2022 (no disposem encara del de 2023).

Evidències:

- Liquidacions pressupostàries 2022

³³ Pàgines 261 a 264 del BTR

- Informe biennal de transparència, pàgines 261 a 264

F4. B – Seguiment del finançament privat

Ítem que avalua si el Govern és capaç de realitzar un seguiment de l'ús d'aquests fons, i identificar per quines activitats estan sent utilitzats.

Puntuació:

Sense implementació

Justificació:

No hi ha evidències de la realització del seguiment del finançament privat.

Justificació addicional:

Segons senyala el *Handbook*, aquest ítem avalua si els governs són capaços de fer un seguiment de l'ús d'aquests fons i identificar per a quines activitats estan sent utilitzats.

Si no hi ha cap mecanisme de seguiment, la puntuació hauria de ser sense implementació, però l'avaluació de l'ítem no és binària. Com s'ha observat en l'ítem anterior, hi ha diversos mecanismes per mobilitzar finançament climàtic privat, com ara subvencions, préstecs i subsidis. És possible que els governs puguin fer un seguiment dels fons mobilitzats per alguns d'aquests mecanismes però no per altres. També és possible que els governs puguin rastrejar els fons privats mobilitzats per a la mitigació, però no per a l'adaptació (que generalment són més difícils de rastrejar).

En cas que hi hagi algun nivell de seguiment, s'han de considerar aquests aspectes per assignar la puntuació. Com més se'n pugui fer un seguiment per part dels governs, tant en termes quantitatius com qualitatius, més propera estarà l'avaluació de la "implementació avançada", i com menys puguin fer-ne el seguiment, s'acostarà a l'avaluació de "sense implementació – implementació inicial".

Evidències:

No s'han obtingut evidències.

F4. C – Informe

Ítem que avalua si el Govern reporta la informació sobre l'ús del finançament climàtic privat.

Puntuació:

Sense implementació

Justificació:

No hi ha evidències de que s'informi sobre el finançament privat.

Justificació addicional:

Segons senyala el Handbook, aquest ítem avalua la informació sobre l'ús dels finançaments climàtics privats.

S'han de considerar els aspectes següents:

1. Si els governs compten amb mecanismes per produir informes sobre l'ús de finançament climàtic privat i allò que ha permès aconseguir
2. Si els governs realment preparen informes periòdicament, i
3. Si els informes són públics.

Com a l'ítem anterior, és possible que el Govern informi sobre els fons mobilitzats per alguns d'aquests mecanismes però no per d'altres. També és probable que el Govern informi sobre els recursos mobilitzats per a la mitigació, però no per a l'adaptació.

Els equips han de considerar aquests aspectes per assignar les puntuacions. Com més ampli i complet sigui l'informe, més elevada serà la puntuació.

Evidències:

No hi ha evidències

4. RESULTAT DE L'AVALUACIÓ

El resultat de l'avaluació ha estat bastit tenint en consideració els criteris d'avaluació següents:

S'ha avaluat cadascun dels ítems anteriors, en una escala de 4 nivells, segons el nivell d'implementació dels aspectes inclosos en aquest ítem, i que per la majoria d'aquests estan continguts en la justificació addicional, de la manera següent: “sense implementació”, “implementació inicial”, “implementació intermèdia” i “implementació avançada”.

El ClimateScanner és una eina d'avaluació ràpida. Així, per a la majoria dels components i ítems, s'examinen més aviat l'existència o certs aspectes de mecanismes, sistemes, polítiques, estructures, en lloc de la seva efectivitat i els resultats aconseguits per mitjà d'aquests mecanismes, estructures i polítiques. Aquests darrers aspectes sobre la efectivitat i els resultats aconseguits pels diferents mecanismes, requeririen una avaluació força més profunda, que no són objecte d'aquesta eina.

Per tant, el terme “implementació” s'entén aquí com la presència o no de certs aspectes relacionats amb cada ítem. S'utilitza aquest terme per facilitar la comunicació. “Sense implementació” significa que cap dels aspectes rellevants no es troben iniciats o endegats. “Implementació inicial” significa que uns quants aspectes rellevants es troben iniciats o endegats, però hi ha un espai considerable per a millora. “Implementació intermèdia” es refereix a situacions en què hi ha un nombre més significatiu d'aspectes presents, però encara hi ha espai per a millorar. “Implementació avançada” es refereix a situacions en què els aspectes rellevants seleccionats per a l'ítem estan presents.

Cadascun d'aquests nivells d'implementació tindrà un valor numèric associat, com segueix:

Nivell d'implementació	Valor numèric de cada puntuació
Sense implementació	0
Implementació inicial	3.33
Implementació intermèdia	6.66
Implementació avançada	10

La mitjana de les puntuacions de tots els ítems dins d'un component donarà com resultat la puntuació del component, que pot variar de 0 a 10.

És important ressaltar que la puntuació individual dels ítems només s'utilitzarà internament a l'aplicació Web per tal de calcular la mitjana de les puntuacions dels components. Aquesta puntuació no es mostra en accedir als resultats de la avaluació en el “radial bar”, que es troba després del diagrama de barres amb les mitjanes de cada component.

El “radial bar” mostra els resultats obtinguts en el codi de colors d'un semàfor, amb el benentès que els components que mostrin una coloració en vermell s'han d'entendre com que existeixen molts reptes a assolir, en relació a la presència o no de certs

aspectes relacionats amb cada ítem. Pels components que presentin una coloració en taronja s'han d'entendre com que existeixen uns quants aspectes rellevants que es troben iniciats o endegats, però hi ha un espai considerable per a millorar, i finalment els components que presentin una coloració en verd significa què els aspectes rellevants seleccionats per a l'ítem estan presents, en la mesura que cadascuna de les coloracions hagi assolit la part del diagrama assignat.

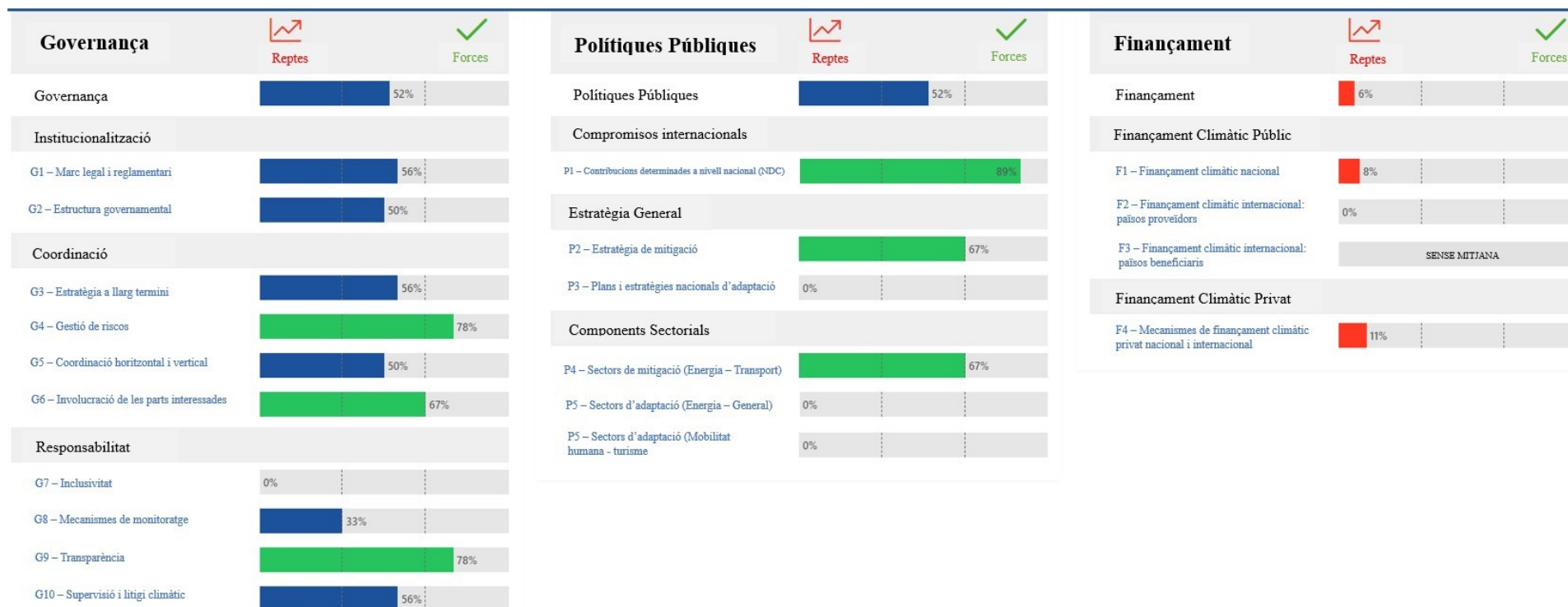
Val a dir que el “radial bar” d'aquest informe ha estat realitzat amb fonts pròpies des dels resultats obtinguts de forma numèrica, atès que en el moment de tancament del present informe, l'aplicatiu web encara no el genera, i per contra, entenem que és la marca del projecte del ClimateScanner, motiu pel qual s'ha estimat necessària la seva inclusió en els resultats.

Implementació
avançada

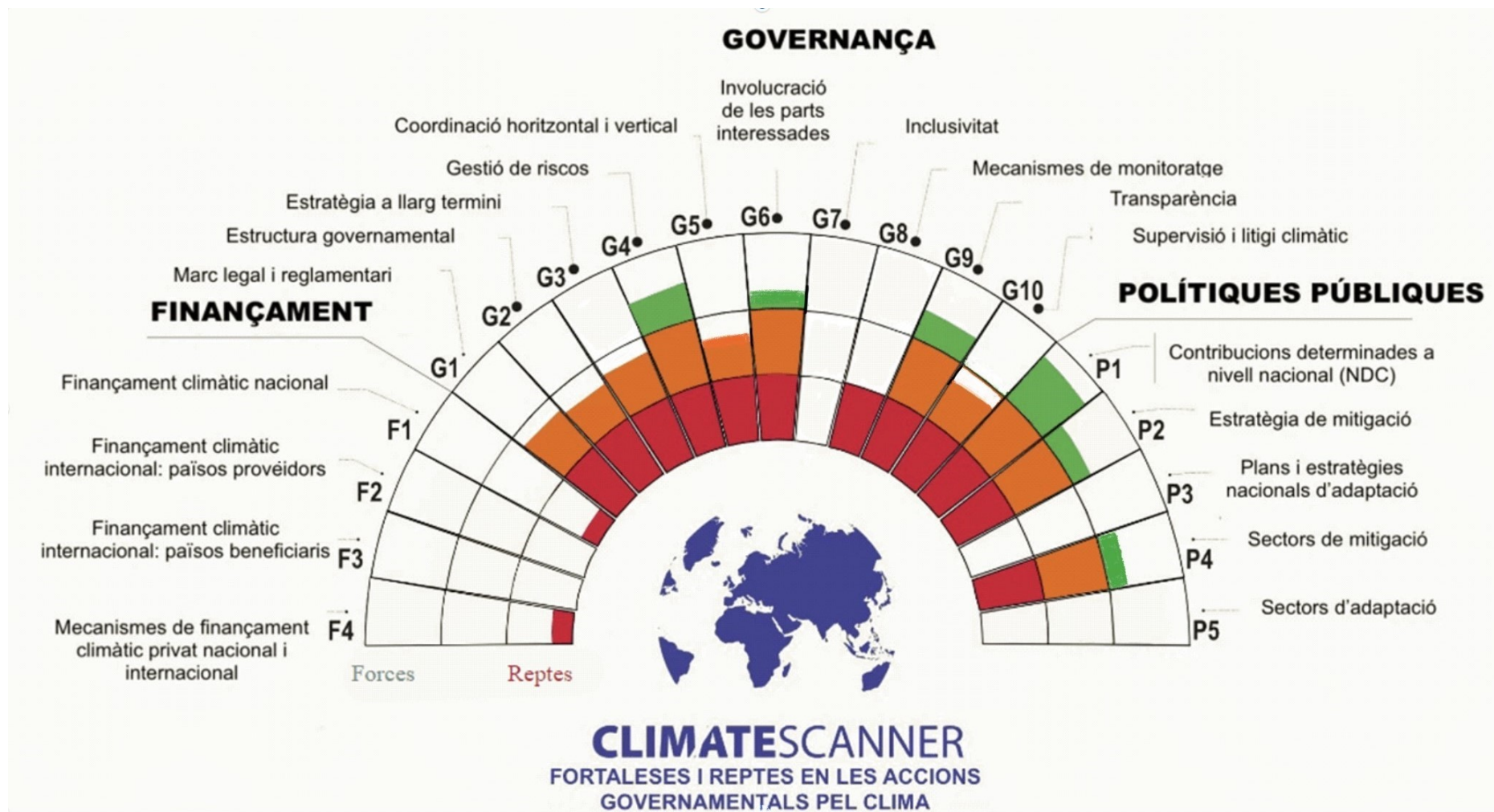
Implementació
intermèdia

Implementació inicial

Sense implementació

Font: Resultat que genera de forma automàtica l'aplicatiu web del ClimateScanner, després de la puntuació de cadascuns dels ítems, que hi ha en cada component de cada eix, traduït al català.

Font: elaboració pròpia

5. WEBGRAFIA

Les evidències mencionades al llarg del nostre informe es poden trobar als següents directoris, que estan ordenats per entitat i cronològicament:

- Climate Watch. (sense data). *Climate Watch Data*. Recollit de https://www.climatewatchdata.org/countries/AND?end_year=2021&start_year=1990
- Consell General . (sense data). *Comissió Legislativa de Política Territorial, Urbanisme i Medi Ambient - Consell General* . Recollit de <https://www.consellgeneral.ad/ca/composicio-actual/les-comissions-legislatives/politica-territorial-i-urbanisme>
- Consell General. (Setembre / 2018). *Llei 21/2018, del 13 de setembre, d'impuls de la transició energètica i del canvi climàtic (LITECC)*. Recollit de BOPA: https://www.bopa.ad/bopa/030057/Pagines/CGL20180928_13_54_03.aspx
- Consell General. (Gener / 2020). *Acord de reconeixement de la crisi climàtica i de declaració de l'estat d'emergència climàtica i econòmica*. Recollit de Consell General: <https://www.consellgeneral.ad/fitxers/documents/bcg-2020/8-2020-1/but008-2020%20Acord%20de%20reconeixement%20de%20la%20crisi%20climatica%20i%20de%20declaracio%20de%20l2019estat%20d2019emergencia%20climatica%20i%20ecologica.pdf/view?month:int=9&year:int=20>
- Consell General. (Juny / 2024). *Publicació de la pregunta amb resposta oral del Govern, presentada per la M.I. Sra. Maria Angels Aché Feliu, consellera general del grup Parlamentari de Concòrdia, per escrit de 11 de juny del 2024, relativa al transport públic i a la mobilitat sostenible*. Recollit de Butlletí del Consell General número 41/2024: <https://seu.consellgeneral.ad/documentPublic/download/935>
- Consell Superior de la Justícia del Principat d'Andorra. (sense data). *Jurisprudència*. Recollit de https://www.justicia.ad/jurisprudencia_new/
- Govern d'Andorra. (sense data). *@accioclima*. Recollit de Instagram: <https://www.instagram.com/accioclima/>
- Govern d'Andorra. (sense data). *@accioclima*. Recollit de X: <https://x.com/accioclima>
- Govern d'Andorra. (Desembre / 2014). *Informe Biennal (BUR1)*. Recollit de United Nations Climate Change: <https://unfccc.int/documents/180592>
- Govern d'Andorra. (2014). *Procés d'adaptació d'Andorra al canvi climàtic (PAACCC)*. Recollit de L'Adaptació d'Andorra al canvi climàtic: <https://www.mediambient.ad/canvi-climatic/adaptacio-andorra-canvi-climatic>
- Govern d'Andorra. (Abril / 2015). *Decret de creació de l'Oficina de l'Energia i del Canvi Climàtic*. Recollit de BOPA: <https://bopadocuments.blob.core.windows.net/bopa-documents/027038/pdf/ga27038039.pdf>
- Govern d'Andorra. (Març / 2017). *Contribucions determinades a nivell nacional d'Andorra*. Recollit de United Nations Climate Change: <https://unfccc.int/documents/497075>
- Govern d'Andorra. (Agost / 2017). *Informe biennal (BUR2)*. Recollit de United Nations Climate Change: <https://unfccc.int/documents/180594>

Govern d'Andorra. (Març / 2017). *Primera Comunicació Nacional*. Recollit de United Nations Climate Change: <https://unfccc.int/documents/65423>

Govern d'Andorra. (Maig / 2018). *Decret del 16-05-2018 d'aprovació i publicació del Pla sectorial d'infraestructures energètiques d'Andorra*. Recollit de BOPA: https://www.bopa.ad/bopa/030030/Pagines/GD20180517_11_23_50.aspx

Govern d'Andorra. (Agost / 2019). *Informe Biennal*. Recollit de United Nations Climate Change: <https://unfccc.int/documents/199892>

Govern d'Andorra. (Maig / 2020). *Primera actualització de les contribucions a nivell determinat*. Recollit de United Nations Climate Change: <https://unfccc.int/documents/497227>

Govern d'Andorra. (Setembre / 2020). *Reglament de funcionament intern i composició de la Comissió Nacional de l'Energia i del Canvi Climàtic (CNECC)*. Recollit de BOPA: https://bopadocuments.blob.core.windows.net/bopa-documents/032118/pdf/GR20201002_12_02_02.pdf

Govern d'Andorra. (Setembre / 2021). *Decret 303/2021 del 22-9-2021 d'aprovació del Reglament del mercat nacional de compensació d'emissions de gasos d'efecte d'hivernacle*. Recollit de BOPA: https://bopadocuments.blob.core.windows.net/bopa-documents/032118/pdf/GR20201002_12_02_02.pdf

Govern d'Andorra. (Febrer / 2021). *Estratègia a llarg termini de l'energia i el canvi climàtic 2020-2050*. Recollit de United Nations Climate Change: <https://unfccc.int/documents/310712>

Govern d'Andorra. (Setembre / 2021). *Estratègia nacional de Mobilitat 2021-2050*. Recollit de https://www.mediambient.ad/images/stories/CanviClimatic/Memoria_ENM.pdf

Govern d'Andorra. (Març / 2021). *Informe biennal*. Recollit de United Nations Climate Change: <https://unfccc.int/documents/268924>

Govern d'Andorra. (Març / 2021). *Segona Comunicació Nacional*. Recollit de United Nations Climate Change: <https://unfccc.int/documents/268913>

Govern d'Andorra. (Novembre / 2022). *Edicte del 9-11-2022 pel qual s'ordena la publicació de l'Estratègia nacional d'economia circular - Horitzó 2035*. Recollit de BOPA: https://www.mediambient.ad/images/stories/CanviClimatic/Memoria_ENM.pdf

Govern d'Andorra. (Novembre / 2022). *Segona actualització de la contribució determinada a nivell nacional d'Andorra*. Recollit de United Nations Climate Change: <https://unfccc.int/documents/622329>

Govern d'Andorra. (Octubre / 2023). *Informe biennal de transparència (BTR 1)*. Recollit de United Nations Climate Change: <https://unfccc.int/documents/632855>

Govern d'Andorra. (Febrer / 2023). *Pla de mobilitat sostenible de l'Administració general*. Recollit de Govern d'Andorra: <https://www.govern.ad/medi-ambient/item/15286-el-govern-aprova-el-pla-de-mobilitat-de-l-administracio-general-per-impulsar-desplacaments-diaris-mes-sostenibles-i-eficients>

Govern d'Andorra. (2023). *Projecte de Llei del pressupost general per a l'exercici 2023*. Recollit de Ministeri de Finances: https://www.finances.ad/images/stories/Docs/Pressupost_2023.pdf

Govern d'Andorra. (2024). *Projecte de Llei de pressupost exercici 2024*. Recollit de Ministeri de finances: <https://www.finances.ad/images/stories/Docs/LLIBRE%20DE%20LA%20LLEI%20DE%20PRESSUPOST%20EXERCICI%202024.pdf>

Govern d'Andorra. (Juny / 2024). *Tercera Comunicació Nacional*. Recollit de United

Nations Climate Change:
https://unfccc.int/sites/default/files/resource/CN3_ANDORRA.pdf
 Govern d'Andorra. (sense data). *Medi ambient i Sostenibilitat - Energia i canvi climàtic*.
 Recollit de <https://www.mediambient.ad/energia-i-canvi-climatic>
 Intergovernmental Panel on Climate Change. (2023). *AR6 Synthesis Report Climate Change 2023*. Recollit de <https://www.ipcc.ch/report/ar6/syr/>
Introduction to Climate Finance. (sense data). Recollit de United Nations Climate Change: <https://unfccc.int/topics/introduction-to-climate-finance>
 OPCC-CTP. (2019). *El cambio climático en los Pirineos: impactos, vulnerabilidades y adaptación*. Recollit de OPCC-CTP: <https://opcc-ctp.org/sites/default/files/editor/opcc-resumen-es.pdf>
 Peters , G. (2010). *American public policy: promise and performance*. Washington, DC: CQ Press.
 UNDP. (1997). *Governance for sustainable human development A UNDP policy document*.
United Nations Climate Change. (sense data). Recollit de Introduction to adaptation and resilience: <https://unfccc.int/topics/adaptation-and-resilience/the-big-picture/introduction#adaptation>
United Nations Climate Change. (sense data). Recollit de Introduction to mitigation: <https://unfccc.int/topics/introduction-to-mitigation>
 World Bank Group. (2022). *Open Government and Climate Change: Lveraging transparency, participation, and accountability for effective climate action*. Washington DC.

6. AL·LEGACIONS

D'acord amb allò que preveuen els articles 3 i 10 de la Llei del Tribunal de Comptes es tramet al Govern d'Andorra el present informe per tal que pugui presentar les al·legacions que consideri oportunes.

Es reproduïx a continuació la resposta rebuda:

**Informe de resposta a l'informe del Tribunal de Comptes sobre l'avaluació
global de les accions governamentals relacionades amb el canvi climàtic
(ClimateScanner) 2024**

Resposta a l'informe sobre l'avaluació global de les accions governamentals relacionades amb el canvi climàtic (Climate Scanner) 2024

Vist l'informe del Tribunal de Comptes sobre l'avaluació global de les accions governamentals relacionades amb el canvi climàtic (ClimateScanner) 2024, rebut el 23 d'agost del 2024, i un cop analitzades des de l'Oficina de l'Energia i del canvi climàtic les avaluacions que conté, es presenten les consideracions següents sobre la puntuació de cadascun dels ítems avaluats, dins de cada Component i Eixos.

1) GOVERNANÇA

1.1. G1 – Marc legal i reglamentari

G1. A – Existència d'un marc legislatiu

Es proposa avaluar com a implementació avançada (en comptes d'intermèdia)

A nivell nacional la Llei 21/2018, del 13 de setembre, d'impuls de la transició energètica i del canvi climàtic (Litecc) es desenvolupa per normativa sectorial. A continuació es donen alguns exemples.

Agricultura

- Llei 14/2012, del 12 de juliol, de salut animal i seguretat alimentària
- Llei 31/2022, del 21 de juliol, per al desenvolupament i la diversificació dels sectors ramader i agrícola
- Reglament d'ajut al foment de pràctiques ramaderes tradicionals de muntanya, al dall dels prats i a la producció de productes de qualitat controlada

Parc automobilístic

- Decret del 20-06-2018 d'aprovació del Reglament d'infraestructura per a la càrrega de vehicles elèctrics.
- Llei 4/2016, del 10 de març, de foment del vehicle elèctric.

Instruments financers i econòmics

- Llei 19 2021 del 8 de juliol de modificació de la Llei 27 2008 del 20 de novembre, d'impostos especials

G1.B - Coherència amb l'Acord de París

Es proposa avaluar com a implementació avançada (en comptes d'intermèdia)

A l'exposició de motius de la Litecc es diu que Andorra ha ratificat l'Acord de París per unanimitat, i la Long-Term Strategy (LTS) preveu que els objectius de l'estratègia a llarg termini es "sincronitzen" a cada actualització amb les NDC i a l'inrevés (vegeu darrer Biannual Transparency Report).

L'instrument que lliga les NDC amb l'acció nacional és la LTS que a més a més l'aprova el Govern i que per a la seva revisió compta amb la Comissió Nacional d'Energia i Canvi Climàtic (CNECC).

A més, l'Acord de París va ser ratificat pel Consell General per unanimitat.

Com a evidències afegiríem que l'instrument és la LTS que a més a més l'aprova el Govern i que per a la seva revisió compta amb la CNECC.

G1.C – Integració

Es proposa avaluar com a implementació intermedi (en comptes d'inicial)

En els darrers anys s'ha treballat per incloure els aspectes de canvi climàtic en:

- Article 54 de la Litecc regula la integració del canvi climàtic en polítiques, plans, estratègies i programes.
- La normativa de contractació pública (Article 37 Criteris d'adjudicació del contracte). Per materialitzar-ho s'ha inclòs en els models dels plecs de contractació de clàusules tècniques la sostenibilitat (còmput i compensació d'emissions, baix consum energètic, eficiència, etc.) com a criteris quantificables de sostenibilitat.
- Els aspectes de canvi climàtic s'han inclòs a la Llei 4/2023, del 19 de gener, d'avaluació ambiental de projectes i de plans i programes.
- La Llei 37/2018, del 20 de desembre, de l'esport del Principat d'Andorra preveu al seu article 5 L'esport sostenible. En aquest sentit s'ha treballat amb la Secretaria d'Estat d'Esports una metodologia per avaluar la sostenibilitat de les Federacions esportives, i s'ha treballat per incloure aquests criteris en els d'atorgament de finançament per part del Govern. Com a aspectes de sostenibilitat s'ha inclòs la quantificació de les emissions de CO₂ d'aquestes entitats per poder donar eines de millora en la reducció de les emissions.

1.2. G2 – Estructura governamental

G2.A – Existència d'una estructura governamental nacional

Donat que la implementació és avançada, no tenim comentaris.

G2. B – Responsabilitats definides

Es proposa avaluar com a implementació avançada (en comptes d'inicial)

L'article 12.6. de la Litecc defineix les funcions bàsiques i concreta que l'OECC té les següents:

- g) Representar el país davant els organismes internacionals en matèria d'energia i de canvi climàtic.*
- h) Vetllar per l'acompliment de les obligacions assumides pel país davant els mateixos organismes*

Les obligacions sobre la transparència en matèria de canvi climàtic es deriven de les obligacions assumides davant els organismes internacionals mencionats en aquests dos punts de l'article 12.6 de la Litecc, per tant queda clarament definit que la responsabilitat de liderar, coordinar, implementar i treballar sobre la transparència en matèria de canvi climàtic la té l'Oficina de l'Energia i del Canvi Climàtic (OECC).

Així mateix, el Reglament de la CNECC diu que la CNECC la presideix el ministre encarregat d'energia i canvi climàtic que en aquest cas és el mateix Cap de Govern, tal i com estableix el [Decret 263/2023, del 7-6-2023, d'estructuració dels Serveis del Cap de Govern](#).

A nivell internacional el National Focal Point (NFP) davant del Secretariat del CMNUCC és el director de l'OECC (Carles Miquel), i els Enhanced Transparency Framework focal points under the Paris Agreement van ser nominats al 2024 per aquest mateix NFP (Anna Boneta i Meritxell Cuyàs).

G2. C – Absència de llacunes o superposicions

Es proposa avaluar com a implementació avançada (en comptes d'inicial)

A la CNECC hi ha tots els ministeris que es consideren implicats en l'acció climàtica nacional, i pot ser objecte de revisió la seva composició.

Així mateix, l'article 12 de la Litecc 12.5, 12.6.g) i h) defineix les atribucions de l'OECC.

El [Decret 263/2023, del 7-6-2023, d'estructuració dels Serveis del Cap de Govern](#) també recull aquestes atribucions.

G2. D – Lideratge

Es proposa avaluar com a implementació avançada (en comptes d'inicial)

S'ha de tenir en compte que la CNECC la presideix el Cap de Govern per les competències adscrites, i per tant, s'ubica sota el més alt lideratge del govern, cosa que mostra la voluntat política de prioritzar els temes de canvi climàtic i atorga a aquest organisme el poder de mobilitzar d'altres actors governamentals (veure el [Decret 263/2023, del 7-6-2023, d'estructuració dels Serveis del Cap de Govern](#)).

Actualment aquesta presidència està delegada en el Secretari d'Estat de transició energètica i canvi climàtic ([Decret 317/2024, del 21-8-2024](#)).

1.3. G3 – Estratègia a llarg termini (LTS)¹

G3. A – Estratègia a llarg termini

Donat que la implementació és avançada, no tenim comentaris.

G3. B – Alineació amb els NDC

Es proposa avaluar com a implementació intermedi/avançat (en comptes d'inicial)

La previsió d'actualització de la LTS és cada 6 anys i de les NDC cada 5 anys segons l'Acord de París, però les darreres COPs s'ha demanat a les Parts l'avançament de les NDC per la necessitat d'incrementar l'ambició en la reducció d'emissions i la urgència d'actuació (concretament en el Glasgow Climate Pact del 2022), per això l'actualització de la LTS queda descoordinada del que inicialment estaria previst, però es preveu la propera al 2025 per tal de coordinar els objectius de la LTS amb els de l'NDC així com els nous compromisos en el marc de l'Acord d'associació amb la UE.

Tenint l'anterior en compte, la meitat de les respostes són positives (l'ítem dels sectors el complim 3 sobre 4). Per això proposem avaluar la implementació com a intermedi o avançat (en comptes d'inicial).

G3. C – Interconnexió amb els ODS

Es proposa avaluar com a implementació intermedi (en comptes d'inicial)

Cada programa d'acció de la LTS s'ha associat als ODS concrets, en tant que accions que permetrien tenir un impacte positiu per l'assoliment de cada un dels objectius.

1.4. G4 – Gestió de riscos

G4. A – Mapatge de riscos

Donat que la implementació és avançada, no tenim comentaris.

G4. B – Interfície amb la ciència

Es proposa avaluar com a implementació avançada (en comptes d'intermedi)

¹ Consultar la Estratègia a llarg termini a: <https://unfccc.int/documents/310712https://www.wri.org/climate/long-term-strategies/what-is-long-term-strategy#:~:text=In%20the%20context%20of%20the,%2Dterm%20low%2Dmission%20development>

Actualment està en estudi amb Andorra Recerca + Innovació, el principal centre de recerca del país, un estudi dels impactes i vulnerabilitat del canvi climàtic a Andorra que permetrà quantificar i identificar en major detall els riscos al territori i sobre els sectors que la Litecc prioritza.

A banda, l'estudi de l'OPCC és del 2018 i en termes d'anàlisis climàtics i de riscos climàtics, es considera que un estudi de fa 6 anys és encara vigent.

G4. C – Riscos climàtics en els instruments de planificació

Es proposa avaluar com a implementació avançada (en comptes d'inicial)

La LTS és el principal instrument de planificació de l'acció climàtica nacional pel que es considera que l'anàlisi de riscos que hi consta, dona resposta aquest ítem.

Caldria considerar que el Departament de Protecció Civil disposa de **Plans d'actuació** per coordinar els diferents actors implicats en la gestió dels riscos. Existeixen plans i protocols pels riscos violents, inclosos els climàtics: inundacions, incendis forestals, per fenòmens meteorològics extrems (onades de calor, pluges torrencials).

A més, el Departament de Protecció Civil fa el seguiment i monitoratge d'aquests riscos i disposa d'eines de gestió per avaluar el risc i assegurar una ràpida resposta (senyors per avaluar les crescudes dels rius, dades extremes de la xarxa d'estacions meteorològiques del Servei Meteorològic Nacional, monitoratge d'allaus que tenen afectació a infraestructures viàries, perill d'incendi, etc.).

A més el Departament centra grans esforços en la prevenció dels riscos, coordinant-se amb altres actors del país per pal·liar els impactes sobre la ciutadania. També es fa una gran tasca de divulgació i sensibilització, plans d'autoprotecció per escoles en col·laboració amb la creu roja, primers auxilis, etc.

El Govern està treballant en el Pla Nacional d'Emergències per poder publicar els plans d'actuació de cada tipus de risc.

1.5. G5 – Coordinació horitzontal i vertical

G5. A – Mecanismes de coordinació horitzontal

Es proposa avaluar com a implementació avançada (en comptes d'inicial)

Entenem que aquest ítem fa referència a aspectes d'acció i no només d'observació sistemàtica.

Entenem també que la CNECC és un mecanisme de coordinació **tant horitzontal com vertical**, veure composició: [Decret del 30-9-2020 de modificació del](#)

Reglament de funcionament intern i composició de la Comissió Nacional de l'Energia i del Canvi Climàtic (CNECC).

S'ha de tenir en compte que la CNECC la presideix el Cap de Govern per les competències adscrites, i per tant, s'ubica sota el més alt lideratge del govern, cosa que mostra la voluntat política de prioritzar els temes de canvi climàtic i atorga a aquest organisme el poder de mobilitzar d'altres actors governamentals (veure el [Decret 263/2023, del 7-6-2023, d'estructuració dels Serveis del Cap de Govern](#)).

Actualment aquesta presidència està delegada en el Secretari d'Estat de transició energètica i canvi climàtic ([Decret 317/2024, del 21-8-2024](#)).

Tambe caldria considerar que hi ha les Taules tècnica i nacional de mobilitat.

G5. B – Dinàmica de la interacció horitzontal

Es proposa avaluar com a implementació avançada (en comptes d'inicial)

Amb relació a la CNECC sí que existeixen actes.

Tal i com la LTS preveu:

Per donar més amplitud a la participació prevista en les polítiques estratègiques esmentades, la Comissió aprovarà la creació de les **subcomissions de treball** necessàries, que hauran de permetre avaluar les propostes i els neguits dels diversos agents en les matèries que es desenvolupin o que estiguin en funcionament, com ara la futura Estratègia nacional de mobilitat.

Atès que la CNECC és una comissió interministerial, aquesta organització ha de permetre millorar la coordinació entre ministeris, de manera que faciliti la implementació per endavant de les normes per part de l'Administració pública (com a rol exemplar).

Així mateix, per desplegar la Litecc, s'ha de comptar amb la col·laboració dels diversos agents implicats, ja sigui des del sector públic com privat, i formalitzar la col·laboració a través de convenis de col·laboració, si es considera necessari. En aquest sentit, en l'actualitat ja es compta amb diversos **grups de treball en l'àmbit de la mitigació**, com ara el grup de treball en eficiència energètica en l'edificació, en el qual participen el Col·legi Oficial d'Arquitectes d'Andorra i el Col·legi Oficial d'Enginyers d'Andorra, o bé el grup de treball en matèria de capacitació professional en l'àmbit energètic, en el qual participa l'Associació d'Empreses d'Electricitat, Lampisteria i Climatització i el Col·legi Oficial d'Enginyers d'Andorra.

També es compta amb la participació del **grup de treball en matèria d'adaptació** amb institucions de recerca del país, concretament amb l'Institut d'Estudis Andorrans. Aquests grups de treball s'hauran d'anar actualitzant i ampliant en el marc del desenvolupament de noves accions d'adaptació i mitigació, d'acord amb les temàtiques que cal treballar.

G5. C – Mecanismes de coordinació vertical

Donat que la implementació és avançada, no tenim comentaris.

G5. D – Dinàmica de la interacció vertical

Es proposa avaluar com a implementació intermèdia (en comptes d'inicial)

Es considera que a l'únic aspecte que no es dona compliment a aquest ítem seria la periodicitat mínima de reunió de la CNECC, i únicament per l'any 2023 (ja que pel 2024 està prevista la reunió a finals d'any). Així, creiem que es pot considerar la implementació com intermèdia.

1.6. G6 – Involucració de les parts interessades

G6. A – Existència de mecanismes de participació

Donat que la implementació és avançada, no tenim comentaris.

G6. B – Representativitat

Es proposa avaluar com a implementació avançada (en comptes d'intermèdia)

L'avaluació establerta pel Handbook no contempla el número de representants de cada sector, pel que només s'hauria de valorar la presència/absència dels sectors esmentats.

G6. C – Dinàmica de la interacció

Revisar avaluació.

Pel punt 3, cal tenir en compte que la CNECC és un òrgan consultiu, pel que no es prenen decisions però es deixa constància en acta de les intervencions i aportacions que es fan en les reunions. Per això no hi ha mecanisme que reguli com s'aproven les decisions.

1.7. G7 – Inclusivitat

G7. A – Identificació dels grups vulnerables

Es proposa avaluar com a implementació intermèdia (en comptes de sense implementació)

El PAACC identifica, dins de l'àmbit de la salut, a infants i gent gran com a col·lectius més sensibles així com a les persones amb estat de salut fràgil als impactes sobre la salut del canvi climàtic. Així, inclou la mesura d'adaptació següent: **Millora de l'atenció sociosanitària dels col·lectius vulnerables. Aquesta mesura d'adaptació**, inclou diferents accions:

- a. Generació d'alertes a la població més vulnerable davant d'episodis meteorològics extrems, tals com fomentar la hidratació, no sortir de l'habitatge durant períodes extrems, etc.
- b. Instal·lació d'un comptador pol·línic i creació d'alertes segons llindars de risc de concentració de pol·len.
- c. Foment de la instal·lació de filtres pol·línics en espais tancats públics.
- d. Renovació i filtratge d'aire en ambients confinats.
- e. Dotar serveis d'urgències i formar el personal dels CAPs davant de l'augment de casos d'asma i rinitis, al·lèrgies i altres

A banda, la LTS preveu que es desenvolupi un "reglament que en determini els criteris, així com identificar els usuaris que poden ser susceptibles d'estar en una situació de precarietat energètica i dotar d'informació les empreses i entitats del sector energètic de com actuar davant d'aquests casos".

L'estudi actualment en curs d'impactes i vulnerabilitat al canvi climàtic, en redacció amb AR+I, integra la identificació de la vulnerabilitat per al càlcul del risc. S'entén com a vulnerabilitat les característiques determinades per factors o processos físics, socials, econòmics i ambientals que augmenten la susceptibilitat de un individu, comunitat, béns o sistemes als impactes de les amenaces.

Quan es disposi dels resultats per a tots els sectors es podran identificar la definició dels grups vulnerables, si escau, i permetrà la seva identificació.

G7. B – Inclusió al procés de presa de decisions

Es proposa avaluar com a implementació inicial (en comptes de sense implementació)

A la CNECC hi són presents representants d'associacions de defensa de la natura, així com entitats del sector energètic o de la joventut d'Andorra. Es podria afirmar que alguns dels grups vulnerables són parcialment representats en aquesta CNECC, tot i que segurament caldrà revisar la composició o la representativitat dels grups vulnerables quan es disposi de l'estudi d'impactes i vulnerabilitat del canvi climàtic a Andorra i es tingui més informació detallada de com es defineixen aquests grups més vulnerables.

G7. C – Polítiques equitatives

Es proposa avaluar com a implementació inicial (en comptes de sense implementació)

El PAACC (Procés d'adaptació d'Andorra al Canvi Climàtic) identifica, dins de l'àmbit de la salut, a infants i gent gran com a col·lectius més sensibles així com a les persones amb estat de salut fràgil als impactes sobre la salut del canvi climàtic.

Es pot considerar que la perspectiva dels col·lectius vulnerables s'han tingut en compte per les polítiques d'adaptació.

1.8. G8 – Mecanismes de monitoratge

G8. A – Existència de mecanismes

Es proposa avaluar com a implementació avançada (en comptes d'inicial)

El BTR dedica un capítol sencer al seguiment de l'NDC, complint amb els requisits que estableixen les Metodologies, procediments i guies (MPGs) acordades per totes les parts signants de l'Acord de París. Aquest capítol inclou tots els mecanismes necessaris per fer el seguiment: indicadors de seguiment, projeccions, metodologies utilitzades, etc.

Aquest document bianual també inclou l'actualització de les noves regulacions o modificacions en matèria d'acció climàtica i la seva implementació.

A banda, l'OECC manté un seguiment i control intern del desplegament reglamentari de la Liecc.

Cal tenir en compte que l'NDC no és només adaptació és, majoritàriament, mitigació.

G8. B – Retroalimentació per la formulació de polítiques

Es proposa avaluar com a implementació avançada (en comptes d'inicial)

La LTS s'ha d'aprovar per Govern, de manera que s'entén que per proposar a Govern la revisió de la LTS s'ha de contemplar la justificació de l'assoliment o no dels objectius i quines polítiques caldria reforçar d'acord als objectius fixats a la mateixa estratègia.

A més, el BTR inclou un capítol sencer al seguiment de l'NDC, complint amb els requisits que estableixen les Metodologies, procediments i guies (MPGs) acordades per totes les parts signants de l'Acord de París. Aquest capítol inclou tots els mecanismes necessaris per fer el seguiment: indicadors de seguiment, projeccions, metodologies utilitzades, etc. Totes aquestes eines serveixen per identificar si s'està en el camí d'assolir els objectius de reducció d'emissions amb les mesures i polítiques actuals o, si en calen de complementaries.

- *A qui i amb quina freqüència;*

La LTS s'ha de revisar com a mínim cada 6 anys per poder incloure les actualitzacions de les NDCs

- *En quina mesura s'utilitzen les avaluacions de progrés per informar la formulació de polítiques futures.*

En relació a quina mesura s'utilitzen les avaluacions de progrés per informar la formulació de polítiques futures considerem el mateix comentari dels paràgrafs anteriors d'aquest mateix ítem.

1.9. G9 – Transparència

G9. A – Transparència global

Donat que la implementació és avançada, no tenim comentaris.

G9. B – Transparència a nivell nacional

Es proposa avaluar com a implementació avançada (en comptes d'intermèdia)

La LTS està a la web <https://www.mediambient.ad/orqans-i-estrategia>

I les NDC, BTR i CN estan enllaçats a la web nacional amb la web del CMNUCC:
<https://www.mediambient.ad/internacional-i-cooperacio>

Està tot actualitzat a la web.

G9. C – Informes accessibles públicament

Ens podríeu assessorar sobre quins mitjans posar a disposició per poder fer accessible la informació sobre acció climàtica a la població que no tingui internet?

1.10. G10 - Supervisió i litigi climàtic

G10. A – Parlament

Implementació intermèdia, res a dir.

G10. B – Entitats fiscalitzadores

No tenim comentaris.

G10. C – Litigi climàtic

Sense implementació, res a dir.

2) POLÍTIQUES PÚBLIQUES

2.1. P1 - Contribucions determinades a nivell Nacional (NDC)

P1. A – Actualització

No tenim comentaris.

P1. B – Ambició

Es proposa avaluar com a implementació avançada (en comptes d'intermèdia)

L'increment de l'ambició es mostra a les NDC tal i com es descriu a continuació:

- NDC 2015- - reducció de les emissions del 37% al 2030 respecte un escenari immobiliària
- NDC 2020- neutralitat climàtica al 2050
- NDC 2022- reducció de les emissions del 55% al 2030 respecte un escenari immobiliària

P1. C – Fites per sector

Es proposa avaluar com a implementació avançada (en comptes d'intermèdia)

A l'annex 7 de la darrera NDC es donen els objectius a 2030 i 2050 per la mobilitat, l'edificació, l'electricitat, l'agricultura i usos del sòl i pel sector residus.

<https://www4.unfccc.int/sites/NDCStaging/Pages/All.aspx#collapseANDSecond>

2.2. P2 – Estratègia de mitigació

P2. A – Mapatge

Implementació intermèdia, res a dir.

P2. B – Estratègia nacional

Es proposa avaluar com a implementació intermèdia (en comptes d'inicial)

L'actualització de la LTS està prevista per al 2025.

Cal tenir en compte que tant la LTS com la NDC persegueixen la neutralitat de carboni al 2050 que és un objectiu més ambiciós que el -37% al 2030, per tant, es pot considerar que totes les accions incloses a la LTS estan en línia amb els objectius fixats a la NDC. Així s'explica al darrer BTR i ha estat reconegut pel grup d'experts que ha avaluat el BTR, Andorra està en la línia de reducció d'emissions per assolir la neutralitat al 2050.

P2. C – Plans sectorials

No tenim comentaris.

2.3. P3 – Plans i estratègies nacionals d'adaptació

P3. A – Existència de plans nacionals d'adaptació

Sense implementació - Es poden mencionar els estudis preliminars com L'Estratègia Pirinenca de Canvi Climàtic (EPiCC) o Procés d'Adaptació d'Andorra al Canvi Climàtic (PAACC) i el futur Estudi d'Impactes i Vulnerabilitats al Canvi Climàtic (EVICC).

P3. B – Cobertura

Sense implementació - Caldria mencionar que els sectors clau per l'adaptació a Andorra identificats per la Litecc, ja van ser prèviament analitzats pel PAACC i s'hi van fer propostes de mesures d'adaptació.

P3. C – Estratègies i plans actualitzats

Sense implementació

Aquest ítem i l'anterior avaluen el mateix, que el pla d'adaptació hagi estat elaborat o actualitzat en els darrers 5 anys. Per ser justos haurien de tenir criteris diferents.

2.4. P4 – Sectors de mitigació

P4. A – Disseny de polítiques climàtiques

Implementació intermèdia, res a dir.

P4. B – Accions específiques

Es proposa avaluar com a implementació avançada (en comptes d'intermèdia)

Considerem que les accions estan prou detallades i donen resposta als 4 ítems que proposa el Guidebook com perquè es pugui avaluar com implementació avançada.

P4. C – Reptes d'implementació

Es proposa avaluar com a implementació intermèdia (en comptes d'inicial)

Considerem que els reptes estan prou detallats com perquè es pugui avaluar com implementació intermèdia.

P4. D – Mecanismes de seguiment i avaluació

Es proposa avaluar com a implementació avançada (en comptes de sense implementació)

L'ENM diu (pg. 44): *L'Estratègia és un document públic que ha d'estar a disposició dels ciutadans i, tal com es farà amb l'Estratègia energètica nacional i de lluita contra el canvi climàtic, serà revisada, com a mínim, cada sis anys **per adaptar-la als nous coneixements, ja siguin tècnics, econòmics o socials, a les noves obligacions** que puguin derivar de la situació internacional i nacional (revisions de l'EENCC), així com **en funció de l'assoliment dels objectius fixats en cada àmbit**. L'aprovació i les revisions posteriors es publicaran a la pàgina web de Govern.*

Considerem que queda clar que les revisions de l'ENM serveixen per retroalimentar la presa de decisions i definició de noves mesures basant-se en l'actualització dels indicadors de seguiment i l'assoliment dels objectius.

2.5. P5 – Sectors d'Adaptació

P5. A – Disseny de polítiques climàtiques – Energia

Es proposa avaluar com a implementació avançada (en comptes de sense implementació)

Tot i que no es disposa de l'estudi esmentat sí que els impactes del canvi climàtic sobre el sector energètic han estat identificats amb els estudis previs al PAACC: capacitat d'abastiment i increment de la demanda energètica. En aquest sentit, les polítiques energètiques dels darrers anys han anat enfocades a:

1. Incrementar la sobirania energètica.
2. Incrementar la diversitat de la producció energètica.
3. Reduir el consum energètic del sector edificació i mobilitat.
4. Fomentar la producció a partir de fonts renovables d'energia.

Mostra d'aquestes polítiques són:

1. El Pla sectorial d'Infraestructures energètiques d'Andorra
https://www.bopa.ad/bopa/030030/Paquetes/GD20180517_11_23_50.aspx
2. Les previsions de la Litecc i reglaments que la desenvolupen en matèria d'eficiència i estalvi energètic en l'edificació i programa d'ajuts RENOVA
<https://www.mediambient.ad/transicio-energetica/eficiencia-energetica-en-l-edificacio>
3. Reglaments sobre producció d'energia a partir de fonts renovables i programa d'ajuts RENOVA
<https://www.mediambient.ad/transicio-energetica/generacio-d-energia-electrica>

P5. B – Accions específiques - Energia

Es proposa avaluar com a implementació intermèdia (en comptes de sense implementació)

El PAACC ja al 2014 va identificar el sector energia com clau en l'adaptació del país al canvi climàtic i en va identificar impactes i vulnerabilitats. En base a això, es van identificar un seguit de mesures d'adaptació que han estat implementades en la seva majoria (Sensibilització ciutadana davant dels costos energètics, Foment de la millora en l'eficiència energètica a la llar, Diversificació de les fonts de generació d'energia, Fomentar el teletreball i la diversificació d'horaris laborals, etc.).

A més, la inversió de FEDA en infraestructura energètica de producció de fotovoltaica, centrals de cogeneració d'alta eficiència, xarxes de calor i fred centralitzades, valorització energètica de residus, etc. serien pròpiament mostra de les accions d'execució de les polítiques públiques d'adaptació del sector energètic.

Així mateix, també es pot demanar el pressupost anual del Govern destinat a la rehabilitació per l'eficiència energètica dels edificis públics.

P5. C – Reptes d'implementació - Energia

Sense implementació

P5. D – Mecanismes de seguiment i avaluació - Energia

Es proposa avaluar com a implementació inicial (en comptes de sense implementació)

El mecanisme de seguiment i avaluació de les polítiques d'adaptació és el propi BTR ja que hi té un capítol expressament dedicat.

A banda, especialment pel sector energia, Andorra té implementat el Registre energètic nacional (REN). El REN és l'eina de seguiment i control centralitzat dels fluxos energètics del país. El Registre inclou informació relativa a les quantitats d'energia tèrmica i elèctrica produïda, distribuïda, consumida, emmagatzemada, importada i exportada a escala nacional. L'objectiu del REN és determinar, des del punt de vista quantitatiu, el balanç energètic del país per oferir, així, informació objectiva i transparent en relació amb els resultats de l'Estratègia nacional i la política en matèria energètica.

A banda, la Litecc estableix una sèrie d'indicadors que serveixen per fer seguiment de la seva implementació. També FEDA publica anualment la seva memòria de sostenibilitat amb dades que permeten fer seguiment i avaluació de mesures com la diversificació energètica, producció nacional, etc.

<https://www.feda.ad/fitxers/documents/memoria-sostenibilitat-2023-def>

A més el seguiment i avaluació de la resiliència del sector energètic es pot extreure de l'anàlisi de les dades publicades pel departament d'Estadística com pot ser el consum d'energia, la demanda total, importacions, etc.

<https://www.estadistica.ad/portal/apps/sites/#/estadistica-ca/pages/estadistiques-i-dades?N2=350&Idioma=ca>

P5. A – Disseny de polítiques climàtiques - Turisme

Es proposa avaluar com a implementació avançada (en comptes de sense implementació)

El PAACC ja al 2014 va identificar el sector del turisme com clau en l'adaptació del país al canvi climàtic i en va identificar impactes i vulnerabilitats. En base a això, es van identificar un seguit de mesures d'adaptació que han estat implementades en la seva majoria:

- Diversitat i diversificació del model turístic, des de fa anys, el Govern col·labora amb el sector privat per diversificar l'oferta turística i desestacionalitzar l'afluència de turistes al país amb la promoció d'esdeveniments esportius, culturals i educatius (p. ex. Campionats mundials de BTT, Cirque du Soleil, festivals de música, etc.).
- Marc legal regulador de les activitats que es poden realitzar: aprovació de la [Llei 21/2022, del 9 de juny, d'estacions de muntanya](#).
- Creació d'una tarifa verda
  - **Taxa turística:** Des de l'1 de juliol de 2022 a Andorra s'implementa una taxa turística. Està vigent a tots els allotjaments turístics regulats i varia en funció de la seva categoria. S'aplica a partir dels 16 anys i es paga per persona i dia o fracció de dia, ns a un màxim de set nits.
  - **Taxa verda:** La taxa verda és una figura impositiva finalista que ajudarà a reduir, mitigar i reparar els efectes de les emissions de CO2. L'objectiu és

que tothom prengui consciència del cost social i ambiental derivat de l'ús de combustibles fòssils, i fer que els diners recaptats repercutixin de manera directa en favor de la ciutadania. <https://www.govern.ad/taxaverda#01>

Afegir que l'estudi de capacitat de càrrega del sector turístic també hauria d'integrar aquests resultats.

P5. B – Accions específiques - Turisme

Es proposa avaluar com a implementació intermèdia (en comptes de sense implementació)

Veure justificació a l'ítem anterior.

P5. C – Reptes d'implementació - Turisme

Sense implementació

P5. D – Mecanismes de seguiment i avaluació - Turisme

Es proposa avaluar com a implementació iniciat (en comptes de sense implementació)

El mecanisme de seguiment i avaluació de les polítiques d'adaptació és el propi BTR ja que hi té un capítol expressament dedicat.

A més el seguiment i avaluació de la resiliència del sector turístic es pot extreure de l'anàlisi de les dades publicades pel departament d'Estadística com pot ser el PIB, entrada de vehicles, permocatacions, visitants, etc.)

<https://www.estadistica.ad/portal/apps/sites/#/estadistica-ca/pages/estadistiques-i-dades?N2=350&Idioma=ca>

La Cambra de Comerç, Indústria i Serveis publica anualment una memòria econòmica on s'hi detalla l'estat del sector turístic amb dades i informació útils per fer seguiment i avaluació de les polítiques d'adaptació.

<https://ccis.ad/docs/ie2022/catalan/html/index.html>

3) FINANÇAMENT

3.1. F1 – Finançament climàtic nacional

F1. A – Planificació i pressupost

Revisar avaluació d'acord a la informació complementària adjunta.

Lligam entre objectius i instruments pressupostaris a l'Annex I (columna B).

F1. B – Rastreig del finançament directe

Revisar avaluació d'acord a la informació complementària adjunta.

Lligam entre objectius i instruments pressupostaris a l'Annex I (columna B i C).

F1. C – Rastreig del finançament indirecte

Revisar avaluació d'acord a la informació complementària adjunta.

Lligam entre objectius i instruments pressupostaris a l'Annex I (columnes B i C).

F1. D – Informe

Revisar avaluació d'acord a la informació complementària adjunta.

Auditoria d'impacte en les emissions nacionals del Fons Verd per al període 2022-2023 actualment en curs. La Llei 19/2021 inclou la disposició addicional vuitena de la Llei 27/2008 encomana fer aquesta auditoria cada dos anys.

Un cop es disposi de l'informe, es diposita al Consell General i es facilita el coneixement públic garantint l'accés a tota la ciutadania.

3.2. F2 – Finançament climàtic internacional (països proveïdors)

F2. A – Compromisos establerts

Revisar avaluació (no aplicable).

Andorra no és proveïdor de finançament però sí és susceptible de rebre'n. Tot i que només es rep suport en forma de capacitació tècnica.

Veure informe d'aprovació de l'Acord de Paris (pg. 17).

F2. B – Recursos assignats i desemborsats

Revisar avaluació (no aplicable).

F2. C – Informe

Revisar avaluació (no aplicable).

3.3. F3 – Finançament climàtic internacional (països beneficiaris)

F3. A – Avaluació de les necessitats

Donat que no és aplicable, no tenim comentaris.

F3. B – Fonts identificades i mobilitzades

Donat que no és aplicable, no tenim comentaris.

F3. C – Desembors supervisat

Donat que no és aplicable, no tenim comentaris.

F3. D – Informe

Donat que no és aplicable, no tenim comentaris.

3.4. F4 - Mecanismes de finançament climàtic privat nacional i internacional

F4. A – Mecanismes de mobilització

Revisar avaluació d'acord a la informació complementària adjunta.

Subvencions i ajuts detallats a l'Annex I, principalment: programa Engega (foment del vehicle elèctric), programa Renova(rehabilitació d'edificis i energies renovables) i subvencions al transport públic

F4. B – Seguiment del finançament privat

Revisar avaluació d'acord a la informació complementària adjunta.

Es considera que subvencions i ajuts són finançament privat, detallats a l'Annex I (Excel, columna D).

F4. C – Informe

Revisar avaluació d'acord a la informació complementària adjunta.

Auditoria d'impacte en les emissions nacionals del Fons Verd per al període 2022-2023 actualment en curs. La Llei 19/2021 inclou la disposició addicional vuitena de la Llei 27/2008 encomana fer aquesta auditoria cada dos anys.

Un cop es disposi de l'informe, es diposita al Consell General i es facilita el coneixement públic garantint l'accés a tota la ciutadania.

Andorra la Vella, 11 de setembre del 2024

Informe sobre l'avaluació global de les accions governamentals relacionades amb el canvi climàtic (ClimateScanner) 2024

109

7. OBSERVACIONS COMPLEMENTÀRIES

A la vista de les al·legacions presentades i de la documentació aportada, l'avaluació realitzada que es transcriu a continuació queda complementada com segueix:

G1.C – Integració

En aquest ítem s'avalua si el marc legal i reglamentari preveu com a imperativa, la integració de la temàtica del canvi climàtic en els instruments de planificació nacional i plans sectorials.

Puntuació:

Implementació intermèdia

Justificació:

Hi ha algunes previsions a la legislació. L'article 54 de la LITECC estableix l'obligació d'integrar el canvi climàtic en polítiques, plans i programes estratègics. En el Decret de creació de l'Oficina de l'Energia i del Canvi Climàtic, s'espera que l'organisme impulsi plans d'acció alineats amb els acords i convenis internacionals. Aquestes disposicions es descriuen de forma genèrica i no aporten detall suficient. Es contempla l'article 37 de la Llei de contractació pública.

Justificació addicional:

El *handbook* estableix que si el marc jurídic conté disposicions específiques que permetin consideracions sobre el canvi climàtic, és necessari considerar si són específiques i completes, o per contra, si són genèriques o imprecises.

Evidències:

- Llei 21/2018, del 13 de setembre, d'impuls de la transició energètica i del canvi climàtic (LITECC)
- Decret del 29-4-2015 de creació de l'Oficina de l'Energia i del Canvi Climàtic
- Llei 14/2022, del 12 de maig, de contractació pública

G2. B – Responsabilitats definides

Ítem que avalua si les responsabilitats de liderar, coordinar, implementar, monitorar i donar transparència a les respostes nacionals al canvi climàtic, estan clarament definides en els diferents òrgans.

Puntuació:

Implementació avançada

Justificació:

La LITECC estableix a l'article 11.3 i el Reglament intern de funcionament i composició de la Comissió al seu article 3, que la CNECC té com a funció supervisar l'estratègia energètica nacional i de lluita contra el canvi climàtic, els seus programes d'acció, i participar en la revisió, modificació i adaptació dels seus objectius.

Així mateix, la LITECC senyala a l'article 12.6 les atribucions de l'Oficina en termes generals. I és la regulació de la creació la que detalla quines són les seves funcions.

Justificació addicional:

El Handbook fa referència a si s'han assignat certs tipus de responsabilitats que són: - liderar; - coordinar; - implementar; - monitorar; - donar transparència a les respostes nacionals. Alhora, és necessari a més d'identificar si es donen aquest tipus de responsabilitats, si aquestes estan definides de forma clara.

Evidències:

- Llei 21/2018, del 13 de setembre, d'impuls de la transició energètica i del canvi climàtic (LITECC).
- Decret del 30-9-2020 de modificació del Reglament de funcionament intern i composició de la Comissió Nacional de l'Energia i del Canvi Climàtic (CNECC).
- Decret del 29-4-2015 de creació de l'Oficina de l'Energia i del Canvi Climàtic.
- <https://transparencia.ad/en/web/guest/organitzacio-de-l-administracio/cap-de-govern>.

G2. C – Absència de llacunes o superposicions

Aquest ítem avalua si les responsabilitats de liderar, coordinar, implementar, monitorar i donar transparència a les respostes nacionals al canvi climàtic estan ben definides a l'estructura de responsabilitats, sense que es donin llacunes ni superposicions (entenent que les llacunes o bretxes indiquen que aquestes activitats que són rellevants per abordar el canvi climàtic no s'han assignat a cap actor i que la superposició indica que la mateixa activitat s'ha assignat a diferents actors, encara que sigui de forma parcial). Així el que és significatiu és identificar el nombre de bretxes i superposicions per avaluar des del punt de vista de l'eficiència (capacitat per aconseguir els resultats desitjats amb el mínim possible de recursos), l'acció del Govern sobre les activitats per abordar el canvi climàtic.

Puntuació:

Implementació avançada

Justificació:

No s'observen llacunes ni superposicions.

Justificació addicional:

El Handbook fixa la resolució de les qüestions següents per tal de puntuar l'ítem:

1. Identificar els ministeris, les agències i els organismes amb funcions relacionades amb el canvi climàtic;

L'estructura governamental identificada és l'OECC.

2. Obtenir les lleis i altres normes, que estableixen les funcions d'aquestes organitzacions;

Normes que regulen l'òrgan:

- Decret del 29-4-2015 de creació de l'Oficina de l'Energia i del Canvi Climàtic.
- Llei 21/2018, del 13 de setembre, d'impuls de la transició energètica i del canvi climàtic, i les seves modificacions posteriors.

3. Identificar atribucions referides a liderar, coordinar, implementar, monitorar; i transparència a les accions climàtiques;

4. Comparar com es distribueixen les responsabilitats i identificar superposicions i bretxes entre elles;

OECC	CNECC
Representar el país davant organismes internacionals	Fer el seguiment de l'EENCC (monitorar)
Vetllar per l'acompliment de les obligacions assumides pel país davant organismes internacionals (Resta de funcions es troben implícites)	
Fomentar les relacions entre les corporacions públiques (coordinar)	

5. Reflexionar sobre la quantitat i rellevància de les superposicions i bretxes identificades.

Segons el *handbook*, hi ha d'haver previsions respecte a l'atribució de responsabilitats de lideratge, coordinació, implementació, monitoratge i donar transparència.

No hi ha llacunes ni superposicions en les atribucions a les que fa referència el *handbook*.

Evidències:

- Llei 21/2018, del 13 de setembre, d'impuls de la transició energètica i del canvi climàtic (LITECC).
- Decret del 30-9-2020 de modificació del Reglament de funcionament intern i composició de la Comissió Nacional de l'Energia i del Canvi Climàtic (CNECC).
- Decret del 29-4-2015 de creació de l'Oficina de l'Energia i del Canvi Climàtic.

G2. D – Lideratge

Aquest ítem avalua l'existència d'un organisme o òrgan governamental a escala nacional, responsable de liderar, dirigir i coordinar les respostes al canvi climàtic, i amb autoritat per mobilitzar a altres òrgans governamentals.

A Andorra aquest òrgan és l'Oficina de l'energia i del canvi climàtic.

Puntuació:
Implementació avançada

Justificació:

La Oficina de l'energia i del canvi climàtic està adscrita orgànicament als serveis del Cap de Govern, i a la pràctica té les responsabilitats de liderar, dirigir i coordinar les respostes per al canvi climàtic, i amb autoritat per mobilitzar a d'altres òrgans governamentals.

Justificació addicional:

Davant la necessitat d'involucrar diversos actors governamentals per abordar el problema, és important comptar amb un organisme governamental nacional amb responsabilitats per liderar, dirigir i coordinar les respostes al canvi climàtic. Alhora, aquest organisme coordinador es considera més fort quan s'ubica sota el més alt lideratge del govern, cosa que mostra la voluntat política de prioritzar els temes de canvi climàtic i atorga a aquest organisme el poder de mobilitzar d'altres actors governamentals. També influirà en el nivell de la puntuació d'aquest ítem el fet de que aquest organisme a més de polítics o actors d'alt rang, disposi de tècnics. Aquesta segona derivada incrementarà la puntuació, si escau.

Evidències:

- Llei 21/2018, del 13 de setembre, d'impuls de la transició energètica i del canvi climàtic (LITECC).
- Decret del 30-9-2020 de modificació del Reglament de funcionament intern i composició de la Comissió Nacional de l'Energia i del Canvi Climàtic (CNECC).
- Decret del 29-4-2015 de creació de l'Oficina de l'Energia i del Canvi Climàtic.

G7. A – Identificació dels grups vulnerables

Ítem que avalua si el Govern ha identificat els grups vulnerables i reflecteixen les seves necessitats a les estratègies, polítiques públiques i plans climàtics.

Puntuació:
Implementació intermèdia

Justificació:

S'identifica com a grup vulnerable els infants i la gent gran. Manca identificar les persones amb discapacitat, i amb manca de recursos.

Justificació addicional:

El *Handbook* fixa els següents criteris per tal de puntuar l'ítem:

Si no s'identifiquen els grups vulnerables, la puntuació hauria de ser "sense implementació". Si hi existeix, cal considerar aquests aspectes:

- Si estan inclosos tots els grups vulnerables rellevants, considerant la realitat del país.
- La identificació d'aquests grups i el mapeig de les seves necessitats.

Com més completa sigui la identificació dels grups i les necessitats, més a prop estarà la puntuació de la “implementació avançada”.

Evidències:

- Procés d'Adaptació d'Andorra al Canvi Climàtic

G7. C – Polítiques equitatives

Ítem que avalua en quina mesura les estratègies, les polítiques públiques i els plans climàtics reflecteixen els grups vulnerables identificats a l'ítem G7.A, i incorporen una perspectiva d'equitat, establint mesures i disposicions per reduir els danys i garantir els beneficis equitatius de les solucions climàtiques.

Està focalitzat en les estratègies, les polítiques i en els plans climàtics globals i no en el monitoratge de polítiques sectorials, que aquest darrer ja està considerat en l'eix de polítiques públiques.

Puntuació:

Implementació inicial

Justificació:

Manca contemplar polítiques equitatives amb les persones amb discapacitat i amb manca de recursos, així com reflectir aquesta perspectiva a la NDC i a la normativa.

Justificació addicional:

S'ha d'avaluar si la perspectiva dels grups rellevants per a aquest país específic es considera en tres conjunts de documents: el marc legislatiu (veure component G1), la NDC i els plans nacionals d'adaptació. Si es considera la perspectiva equitativa en tots tres – “implementació avançada”, encara que només sigui en dos – “implementació intermèdia”, i així successivament. S'ha d'atendre si tots els grups identificats pel Govern (avaluats a l'ítem G7.A) estan inclosos en aquests instruments.

En aquest cas aquesta manca la perspectiva d'equitat amb els grups no contemplats, i afegir dita perspectiva a dos documents dels tres exigits.

Evidències:

- Procés d'Adaptació d'Andorra al Canvi Climàtic

G8. B – Retroalimentació per la formulació de polítiques

Ítem que avalua si existeixen mecanismes de retroalimentació per utilitzar la informació del monitoratge amb l'objectiu de millorar la formulació de polítiques públiques de canvi climàtic. Per a poder determinar com d'estructurats i sistemàtics són els processos per fer-ne ús d'aquesta informació a la formulació de polítiques.

Puntuació:

Implementació intermèdia

Justificació:

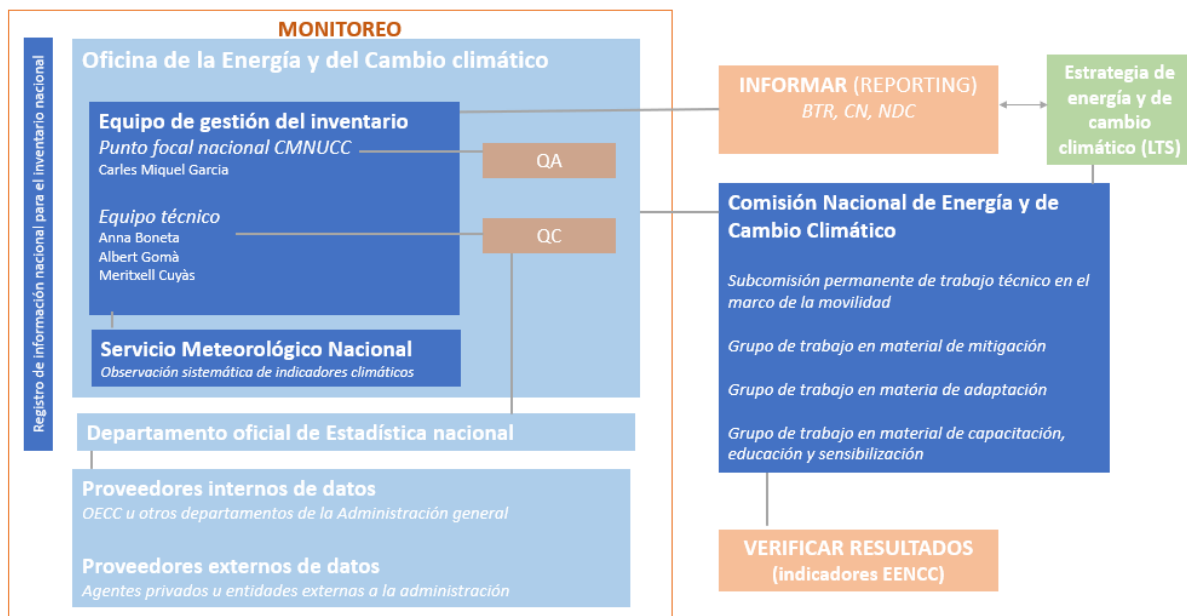
Segons reunió amb l'OECC el dia 8/7/2024, els resultats del monitoratge, és a dir, el resultat de l'inventari nacional de gasos GEI, s'utilitza en termes generals per a guiar la estratègia a llarg termini.

Justificació addicional:

Segons el *Handbook*, si no hi ha mecanismes de monitoratge o si la informació produïda no s'utilitza, la puntuació ha de ser "sense implementació".

Si existeix algun ús de la informació produïda pels mecanismes de monitoratge, s'ha d'avaluar com d'estructurats i sistemàtics són els processos per fer ús d'aquesta informació en la formulació de polítiques.

El mecanisme establert segons l'Informe biennal de transparència és el que es descriu a la següent imatge:

En relació a aquesta darrera qüestió, el Handbook fixa els següents criteris per tal de puntuar l'ítem:

- Com s'utilitza la informació recopilada;
Primer s'informa a través del BTR, CN i NDC. I això alimenta la LTS.
- Qui ho comunica;
L'OECC
- A qui i amb quina freqüència;
No s'estableix a qui, però es fixa una freqüència mínima de 6 anys.
- En quina mesura s'utilitzen les avaluacions de progrés per informar la formulació de polítiques futures.
No s'estableix

Com més clares siguin les respostes a aquestes preguntes, més estructurat i sistemàtic tendeix a ser el procés de retroalimentació, el que conduirà a que la puntuació d'aquest ítem s'apropi més a la "implementació avançada". D'altra banda, com menys estructurats siguin els processos, la puntuació estarà més a prop de la "implementació inicial".

Evidències:

- Informe biennal de transparència, figura 19, pàgina 50

P1. B – Ambició

Ítem que avalua si tal com obliga l'art. 4(3) de l'Acord de París, l'actual NDC és més ambiciosa que l'anterior, tenint en compte que el document no tracta únicament la mitigació, podent-se incloure aspectes d'adaptació, finances i informació.

Puntuació:

Implementació avançada

Justificació:

En termes de mitigació, l'objectiu de reducció d'emissions és al 2017 d'un 37% en relació amb el 2010, al 2020 un 45% i al 2022 un 55%. S'augmenten els percentatges de reducció sense modificar els terminis, el que determina una major ambició. Pel que fa a l'adaptació, els compromisos de la NDC del 2022 estan més desenvolupats i concretats. Pel que fa al finançament, la NDC de 2022 inclou impostos especials per als hidrocarburs (impost verd), el mercat de compensació d'emissions i finalment el mercat de garanties d'origen de l'electricitat. Això implica un augment de fons disponibles que es destinaran a la mitigació i adaptació del canvi climàtic.

Els altres dos criteris a valorar segons el handbook són l'augment de l'ambició del finançament i la informació.

Justificació addicional:

El *Handbook* fixa els següents criteris per tal d'avaluar el nivell d'ambició de la NDC actual en comparació amb l'anterior, així:

- Pel que fa a la mitigació, el compromís global de reducció d'emissions és el principal paràmetre a considerar, és a dir, si el país es compromet amb un percentatge més alt de reducció d'emissions. També, si la NDC actual es compromet amb el mateix percentatge, però en un termini més curt.

En termes de mitigació, l'objectiu de reducció d'emissions és al 2017 d'un 37% en relació amb el 2010, al 2020 un 45% i al 2022 un 55%. S'augmenten els percentatges de reducció sense modificar els terminis, el que determina una major ambició.

- En el cas de l'adaptació, es poden considerar alguns aspectes com el nivell de

detall a les diferents NDC, la inclusió/exclusió de sectors.

Pel que fa a l'adaptació, els compromisos de la NDC del 2022 estan més desenvolupats i concretats.

- Pel que fa a les finances, per als països proveïdors, la inclusió de compromisos financers o un augment en la quantitat de fons indica una NDC més ambiciosa.

En tant que país receptor, Andorra no té aquest requeriment.

Evidències:

- Contribucions determinades a nivell nacional de 2022
- Contribucions determinades a nivell nacional de 2020
- Informe tècnic relatiu a l'avaluació de l'oportunitat de signar de l'Acord de París, en el context del Conveni marc de Nacions unides sobre el canvi climàtic. Document de caràcter confidencial aportat per l'OECC.

F1. A – Planificació i pressupost

Ítem que avalua si els instruments pressupostaris estan alineats amb els objectius, plans i estratègies climàtiques.

Puntuació:

Implementació inicial

Justificació:

Per l'exercici 2023, consta en el pressupost aprovat del departament d'energia i canvi climàtic, un import total de 2.547.696,44 euros, que representa un 0,44% del pressupost de despeses, en el qual s'inclouen dos projectes: PR0132 i PR0256. No s'identifiquen les accions intensives al pressupost. I tampoc s'identifiquen sectors que puguin afectar negativament l'assoliment dels objectius climàtics i, en el mateix sentit, eventuais subvencions.

Justificació addicional:

El punt de partida és la identificació de fons dissenyats per assolir objectius climàtics i el compliment de plans i estratègies climàtiques nacionals.

Del pressupost aprovat al 2023 que s'ha xifrat en 2.547.696,44 euros (0,44%), es liquida 1.885.246,08 euros vinculats amb l'acció climàtica i l'energia, (que representa un 0,34% de l'import total liquidat del pressupost de despesa). Es desglossen en els següents conceptes:

11000. Sou base funcionaris i agents de l'Adm. caràct. indefi.	59.521,42
11010. Triennis personal funcionari i agents de l'Adm. caràc. ind	3.122,24
11020. Permanències, Primes i Especialitats	2.939,15
16010. Quotes SS, personal funcionari i agent Adm. caràc. ind.	10.165,34
22760. Treballs realitzats per empr. Estudis i treballs tècnics	53.384,77

23000. Reemborsament dietes pers. func. i agents Adm. caràc. ind	1.190,00
47270. Foment Bicicleta Elèctrica	120.000,00
47290. A altres empreses privades	41.418,89
78245. A famílies	1.593.504,27
TOTAL	1.885.246,08

A partir d'aquí, el *Handbook* fixa la resolució de les qüestions següents per tal de puntuar l'ítem:

Respostes	Puntuació suggerida
No a totes les preguntes	Sense implementació
Sí a només una pregunta	Implementació inicial
Sí a només dos preguntes	Implementació intermèdia
Sí a totes les preguntes	Implementació avançada

1. Si existeix una assignació de fons al pressupost nacional per assolir els objectius climàtics i dits fons estan alineats amb plans/estratègies implementats per Govern

S'assignen fons per assolir els objectius climàtics i es vinculen aquests fons amb objectius de la normativa vigent.

2. Si s'identifiquen accions intensives en carboni en el pressupost;
No s'ha obtingut evidència.

3. Si s'identifica i calcula la quantitat de subvencions que afecten negativament a l'assoliment dels objectius climàtics i la implementació de plans/estratègies pel clima.

No es constata l'existència de sectors que afectin negativament a l'assoliment dels objectius climàtics, i per aquest motiu no es pot donar una resposta positiva a la identificació de subvencions que puguin afectar negativament.

Es respon que sí a una de les tres preguntes, el que condueix a una implementació inicial.

Evidències:

- Llei 1/2024, de l'1 de febrer, del pressupost per a l'exercici del 2024
- Llei 13/2023, del 31 de gener, del pressupost per a l'exercici del 2023
- Liquidació del pressupost per a l'exercici del 2023
- Document de seguiment pressupostari facilitat per l'OECC

F1. B – Rastreig del finançament directe

Ítem que avalua si el Govern ha definit el concepte de finançament climàtic directe, normalment a través d'un sistema de classificació anomenat taxonomia. I si ha desenvolupat sistemes que realitzen un seguiment i comptabilitzen els diferents tipus de finançament climàtic directe.

Puntuació:

Implementació intermèdia

Justificació:

No s'han obtingut evidències de que el Govern hagi definit el finançament climàtic directe. No obstant, en realitza un seguiment.

Justificació addicional:

El finançament climàtic directe fa referència generalment als fons que s'assignen a l'objectiu específic de mitigar les emissions de gasos d'efecte hivernacle o permetre l'adaptació de determinats sectors als impactes negatius del canvi climàtic.

En conseqüència, el *Handbook* fixa els següents criteris per tal de puntuar l'ítem:

Respostes	Puntuació suggerida
No hi ha una taxonomia sobre el que es considera finançament climàtic directe	Sense implementació
Hi ha una taxonomia, però no hi ha sistemes i mecanismes que permetin el rastreig i comptabilització dels fons. No hi ha una taxonomia formal, però hi ha un intent per definir i identificar finançament climàtic directe	Implementació inicial
Existeix una taxonomia i es compta amb sistemes i mecanismes, però el Govern no fa efectivament un rastreig dels fons	Implementació intermèdia
Es compta amb una taxonomia, sistemes i mecanismes, i el Govern efectivament fa un rastreig dels fons	Implementació avançada

- Si Govern disposa d'una definició de finançament climàtic directe, normalment a través d'una taxonomia

No

- Si Govern disposa de sistemes que realitzen un rastreig i comptabilitzen diferents tipus de finançament climàtic directe.

Sí

El segon aspecte depèn del primer, i en conseqüència, si s'obté una resposta negativa pel primer, no es podrà fer un seguiment d'aquesta tipologia de finançament.

Tot i que les instruccions del *handbook* senyalen que la conseqüència de no definir la taxonomia és la sense implementació, hem obtingut un llistat on es classifica cadascuna de les partides, fet que demostra que ho han identificat. Tot i així, a nivell de transparència no es publica dita definició.

Evidències:

- Document de seguiment pressupostari facilitat per l'OECC

F1. C – Rastreig del finançament indirecte

Ítem que avalua si el Govern ha definit el concepte de finançament climàtic indirecte, normalment per mitjà d'un sistema de classificació anomenat taxonomia. I si ha desenvolupat sistemes que realitzen un seguiment i comptabilitzen els diferents tipus de finançament climàtic indirecte.

Puntuació:

Implementació intermèdia

Justificació:

No s'han obtingut evidències de que el Govern hagi definit el finançament climàtic indirecte. No obstant, en realitza un seguiment.

Justificació addicional:

El finançament climàtic indirecte fa referència, generalment, als fons que no s'assignen essencialment a la mitigació o adaptació, però que contribueixen a assolir els objectius climàtics.

En conseqüència, el *Handbook* fixa els següents criteris per tal de puntuar l'ítem:

Respostes	Puntuació suggerida
No hi ha una taxonomia sobre el que es considera finançament climàtic indirecte	Sense implementació
Hi ha una taxonomia, però no hi ha sistemes i mecanismes que permetin el rastreig i comptabilització dels fons. No hi ha una taxonomia formal, però hi ha un intent per definir i identificar finançament climàtic indirecte	Implementació inicial
Existeix una taxonomia i es compta amb sistemes i mecanismes, però el Govern no fa efectivament un rastreig dels fons	Implementació intermèdia
Es compta amb una taxonomia, sistemes i mecanismes, i el Govern efectivament fa un rastreig dels fons	Implementació avançada

- Si Govern disposa d'una definició de finançament climàtic indirecte, normalment a través d'una taxonomia

No

- Si Govern disposa de sistemes que realitzen un rastreig i comptabilitzen diferents tipus de finançament climàtic indirecte.

Sí

El segon aspecte depèn del primer, i en conseqüència, si s'obté una resposta negativa pel primer, no es podrà fer un seguiment d'aquesta tipologia de finançament.

Tot i que les instruccions del *handbook* senyalen que la conseqüència de no definir la taxonomia és la sense implementació, s'ha obtingut un llistat on es classifica cadascuna de les partides, fet que demostra que ho han identificat. Tot i així, a nivell de transparència no es publica dita definició.

Evidències:

- Document de seguiment pressupostari facilitat per l'OECC

F2. A – Compromisos establerts

Ítem que avalua si el país ha establert compromisos per al finançament climàtic internacional i si són nous o addicionals, tal com exigeix l'art. 4 (3) CMNUCC.

Puntuació:

No aplicable

F2. B – Recursos assignats i desemborsats

Ítem que avalua si el Govern compta amb mecanismes per assignar els recursos a compromisos climàtics i si ha avançat en el compliment dels compromisos esmentats.

Puntuació:

No aplicable

F2. C – Informe

Ítem que avalua si el Govern té mecanismes per informar pública i periòdicament sobre el finançament climàtic internacional, i si ha elaborat informes sobre la despesa en finançament climàtic internacional.

Puntuació:

No aplicable

F3. A – Avaluació de les necessitats

Ítem que avalua si el Govern ha identificat les seves necessitats de finançament climàtic internacional.

Puntuació:

Implementació inicial

Justificació:

El procés d'identificació de necessitats no és sistemàtic. No obstant, el Govern publica a través del seu BTR un mapatge de necessitats de finançament, però sense el detall requerit pel *Handbook*.

Justificació addicional

S'han de valorar els aspectes següents:

- El nivell de detall de les necessitats identificades
Manca detall en alguns aspectes, com es el cas de no efectuar una relació de tots els organismes o projectes transfronterers on s'hi vol participar, simplement es menciona un organisme a títol d'exemple.
- Sí s'han estimat els costos
No s'ha obtingut evidència.
- Sí la identificació de les necessitats es sistemàtica
No s'ha obtingut evidència.
- Sí el Govern ha informat sobre les seves necessitats de rebre finançament climàtic
Sí, a través de l'Informe biennal de transparència del 2023.

Evidències:

- Informe tècnic relatiu a l'avaluació de l'oportunitat de signar de l'Acord de París, en el context del Conveni marc de Nacions unides sobre el canvi climàtic. Document de caràcter confidencial aportat per l'OECC.
- Informe biennal de transparència

F3. B – Fonts identificades i mobilitzades

Ítem que avalua si el Govern té la capacitat d'identificar i mobilitzar les fonts de finançament climàtic i si efectivament ha pogut mobilitzar dites fonts de finançament climàtic.

Puntuació:

Sense implementació

Justificació:

No s'ha obtingut evidència.

Justificació addicional:

No s'ha obtingut evidència.

Evidències:

No hi ha evidències

F3. C – Desembors supervisat

Ítem que avalua en quina mesura el Govern disposa de la capacitat i els mecanismes per supervisar l'ús dels fons climàtics internacionals.

Puntuació:

Sense implementació

Justificació:
No s'ha obtingut evidència.

Justificació addicional:
No s'ha obtingut evidència.

Evidències:
No hi ha evidències

F3. D – Informe

Ítem que avalua si el Govern compta amb mecanismes per informar pública i periòdicament sobre l'ús dels fons internacionals rebuts. Si compleix amb els requisits de presentació dels informes establerts per les institucions internacionals que administren els recursos per tal de justificar l'ajuda financera rebuda.

Puntuació:
Sense implementació

Justificació:
No s'ha obtingut evidència.

Justificació addicional:
No s'ha obtingut evidència.

Evidències:
No hi ha evidències

F4. B – Seguiment del finançament privat

Ítem que avalua si el Govern és capaç de realitzar un seguiment de l'ús d'aquests fons, i identificar per quines activitats estan sent utilitzats.

Puntuació:
Implementació avançada

Justificació:
Es realitza un seguiment pressupostari.

Justificació addicional:
Segons senyala el *Handbook*, aquest ítem avalua si els governs són capaços de fer un seguiment de l'ús d'aquests fons i identificar per a quines activitats estan sent utilitzats.

Si no hi ha cap mecanisme de seguiment, la puntuació hauria de ser sense implementació, però l'avaluació de l'ítem no és binària. Com s'ha observat en l'ítem

anterior, hi ha diversos mecanismes per mobilitzar finançament climàtic privat, com ara subvencions, préstecs i subsidis. És possible que els governs puguin fer un seguiment dels fons mobilitzats per alguns d'aquests mecanismes però no per altres. També és possible que els governs puguin rastrejar els fons privats mobilitzats per a la mitigació, però no per a l'adaptació (que generalment són més difícils de rastrejar).

En cas que hi hagi algun nivell de seguiment, s'han de considerar aquests aspectes per assignar la puntuació. Com més se'n pugui fer un seguiment per part dels governs, tant en termes quantitatius com qualitatius, més propera estarà l'avaluació de la "implementació avançada", i com menys puguin fer-ne el seguiment, s'acostarà a l'avaluació de "sense implementació – implementació inicial".

Evidències:

- Document de seguiment pressupostari facilitat per l'OECC

8. RESULTAT DE L'AVALUACIÓ DESPRÉS D'AL·LEGACIONS

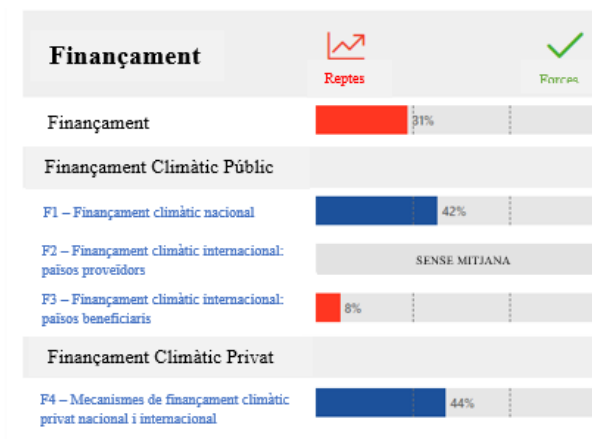
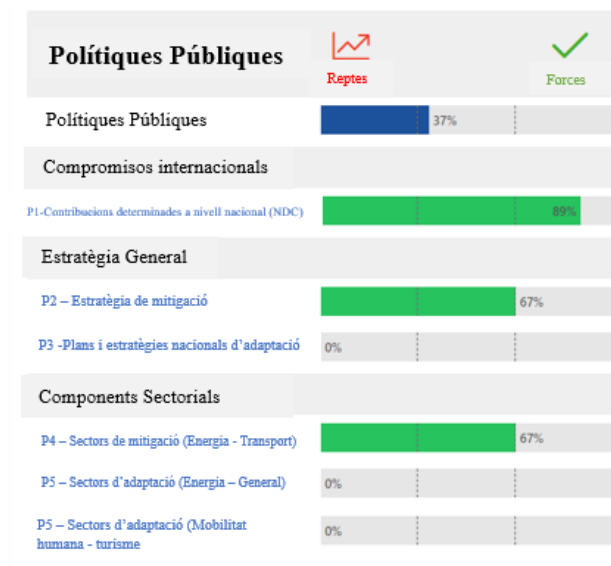
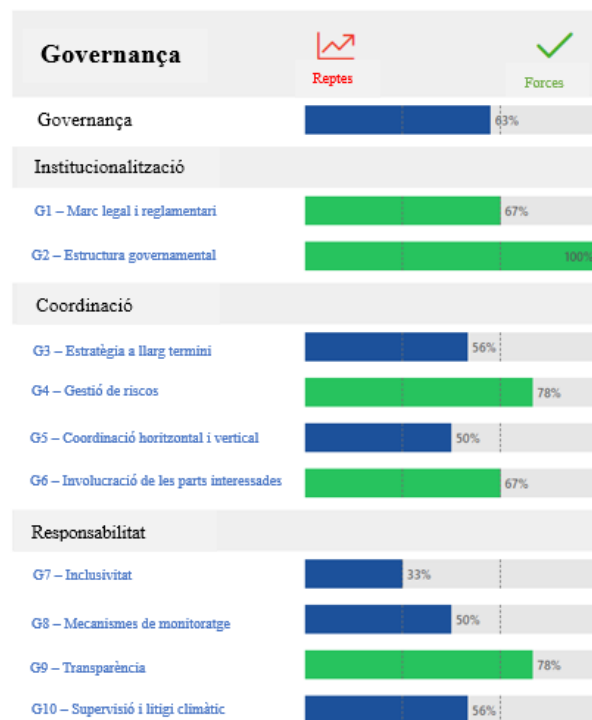
A la vista de les modificacions efectuades per les al·legacions presentades el resultat de l'avaluació realitzada queda complementada com segueix:

Implementació
avançada

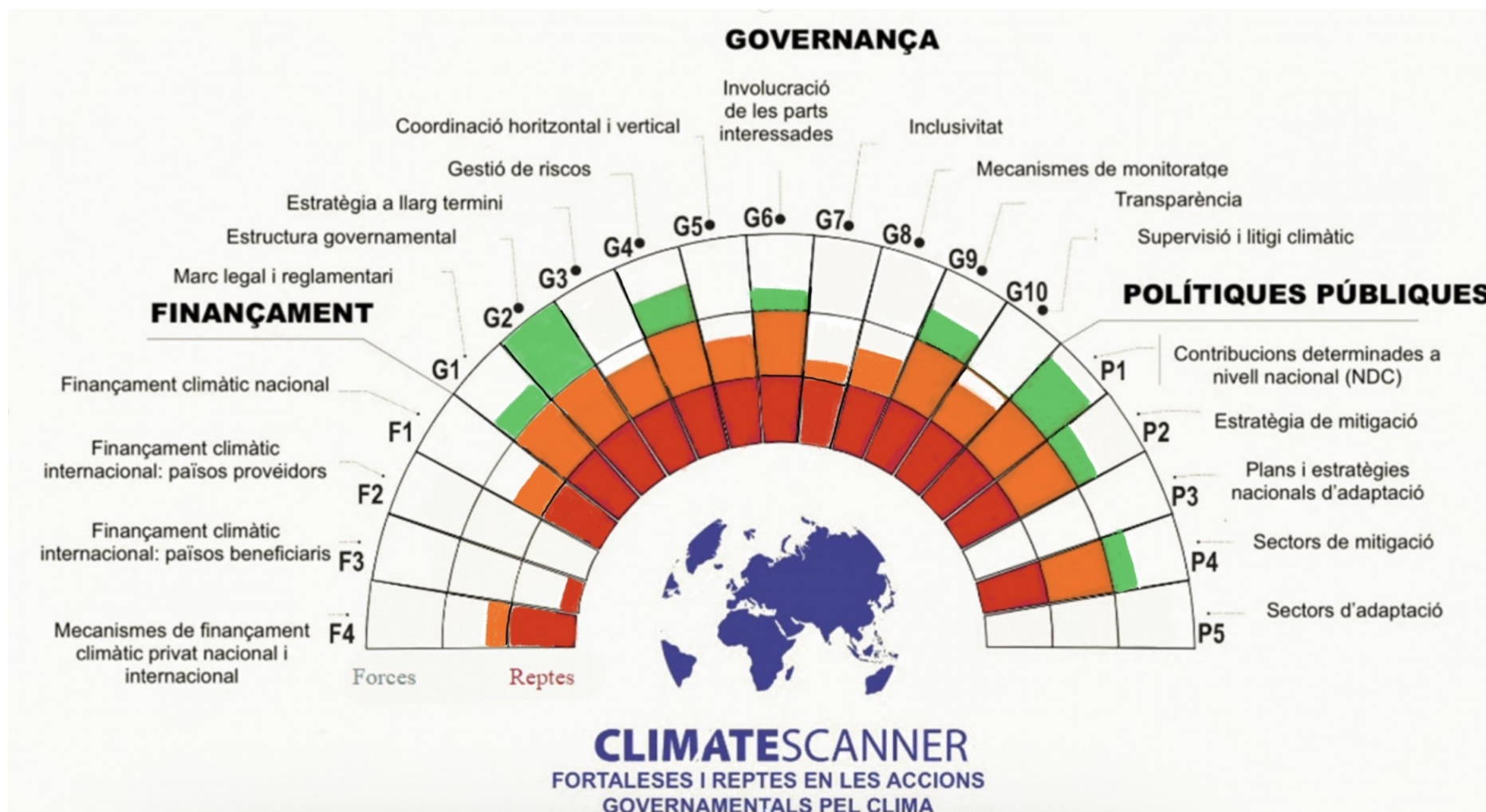
Implementació
intermèdia

Implementació inicial

Sense implementació

Font: Resultat que genera de forma automàtica l'aplicatiu web del ClimateScanner, després de la puntuació de cadascuns dels ítems, que hi ha en cada component de cada eix, traduït al català.

Font: elaboració pròpia